

V Trstu odprli vrata že tradicionalni sejem starin TriesteAntiqua

Beneški filozof Massimo Cacciari včeraj zaključil drugo izvedbo literarnega festivala Iperporti v Trstu

5

V goriški pokrajini že razsaja sezonska gripa

10

Vprašanje sanacije azbesta v Podgori bo preučilo državno tožilstvo

9

Primorski dnevnik

NEDELJA, 1. NOVEMBRA 2009

št. 259 (19.658) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljami, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Posvetilo žrtvam nezaslišane krivice

ALJOŠA FONDA

Dan spomina na mrtve je vsakoletna priložnost za razmišljanje o najrazličnejših temah in dogodkih, ki so tako ali drugače povezani s človekovo minljivostjo. Letošnjih nekaj vrstic posvečam skupini pokojnikov, ki jih sploh nisem poznal, saj so izgubili življenje na drugi celini v času, ko sem obiskoval otroški vrtec. Vseeno bom izkoristil ta prostor, da obnovim njihovo zgodbo in jim namenim solidarnostno misel, ker ne verjamem, da počivajo v miru, njihove družine in someščani pa gotovo ne živijo v miru.

Čez en mesec bodo v indijskem mestu Bhopal, v zvezni državi Madhja Pradeš, z grenkobo in nič kaj prebolelo jezo obeležili 25. obletnico največje nesreče v zgodovini kemijske industrije. V noči med 2. in 3. decembrom 1984 je iz tovarne ameriške družbe Union Carbide, ki je blizu mestnega središča proizvajala pesticide, ušlo okrog 40 ton izredno strupene snovi metil izocianata in drugih plinov.

V prvih dneh po nesreči je baje ugasnilo od sedem do deset tisoč človeških življenj. Poškodovanih je bilo okrog 200 tisoč, v naslednjih 25 letih pa je število smrtnih žrtev zaradi bolezni, povezanih z izpustom, naraslo na 25 tisoč. Bolnikov je še in še.

Po trdem sodnem boju je družba Union Carbide leta 1989 pristala na izplačilo 470 milijonov dolarjev odškodnine (tožniki so zahtevali tri milijarde). Po odbitku provizije za odvetnike in vsot, ki so jih zadržali skorumpirani indijski funkcionarji, je vsakemu od tisočih bolnikov in svojcev žrtev ostalo v žepu nekaj sto dolarjev. Toliko stane človeško življenje. Družbo Union Carbide je leta 2001 za deset milijard dolarjev prevzel kemijski gigant Dow Chemicals, ki je večkrat ponovil, da družinam iz Bhopala ne dolguje ničesar.

Pooblaščenega upravitelja družbe Union Carbide, ki se je takoj zatekel v ZDA, je indijsko sodstvo obtožilo umora. Same indijske oblasti so z zahtevo po izročitvi dolgo odlašale, ZDA pa so na to uho še vedno gluhe. Gospod Anderson živi s svojo bogato pokojnino v New Yorku. V Bhopalu je voda še danes zastrupljena, otroci pa so slepi ali imajo kak prst preveč.

Delegacija iz Bhopala bo od jutri na enotedenskem obisku v Italiji. Gostje bodo na pobudo organizacij Amnesty International in Greenpeace na raznih konferencah pripovedovali svojo žalostno zgodbo. Dovolite mi, da prvonovembrsko misel namenim tem ljudem: umrlim in preživelim, ki že četrto stoletja zahtevajo pravico in je morda ne bodo dočakali.

NEMČIJA - Ob skorajšnji 20-letnici padca Berlinskega zidu in združitve države

Kohl, Bush in Gorbačov so se spomnili rušenja zidu

Nemški predsednik Köhler se jim je zahvalil za osebni doprinos

VIDEM - Posvet o regionalnih jezikih in srečanje manjšin

Manjšine v evroregiji

VIDEM - V Vidmu so bili včeraj v ospredju večjezičnost, manj razširjeni jeziki in jeziki narodnih manjšin. Dopoldne je bil v sejni dvorani Univerze v Vidmu mednarodni

posvet o vlogi jezikovnih manjšin v evroregiji. Popoldne je bilo v Vidmu tudi neke vrste srečanje v Furlaniji živčevih jezikovnih skupnosti. Na županstvu in pod ložo Lionello so fur-

lanski, slovenski in nemški kulturni delavci, učitelji ter umetniki ves popoldan predstavljali najrazličnejše gradivo (foto T. G.).

Na 2. strani

BERLIN - V Berlinu so se včeraj zbrali bivši predsednik ZDA George Bush starejši, zadnji sovjetski voditelj Mihail Gorbačov ter nekdanji nemški kancler Helmut Kohl, da bi počastili spomin na padec Berlinskega zidu. Slovesnosti se je udeležil tudi sedanjí nemški predsednik Horst Köhler, ki se je ob tej priložnosti zahvalil Gorbačovu, Bushu in Kohlu.

Nekdanji voditelji, ki veljajo za ključne osebnosti prelomnega leta 1989, so se v luči slovesnosti pred 20. obletnico padca Berlinskega zidu zbrali na prireditvi z naslovom Padec zidu in združitvi - zmaga svobode, ki jo je v gledališču Friedrichstadt-palast organiziral sklad Konrada Adenauerja, prvega zveznega kanclerja Zahodne Nemčije.

Na 26. strani

Trst: Sindikati pisali prefektu o krizi SSG

Na 4. strani

Marko Ozbič najboljši med mladimi dirigenti

Na 6. strani

Severna liga noče mošeje v Tržiču

Na 9. strani

Pohod povezal Devetake z Boneti

Na 10. strani

SLOVENIJA Bill Clinton predaval v Ljubljani

LJUBLJANA - Svet deluje medsebojno odvisno na način, ki je nestabilen, nepravičen in povsem nezadovoljiv. Naša naloga je, da zgradimo pozitivne sile medsebojne odvisnosti in zmanjšamo negativne, je včeraj na predavanju v okviru Poslovne konference Portorož v Ljubljani izpostavil nekdanji ameriški predsednik Bill Clinton.

Clintona je pred predavanjem sprejel predsednik republike Türk, s katerim sta izmenjala poglede na aktualna vprašanja Jugovzhodne Evrope, prihodnost Evropske unije in nekatera globalna vprašanja.

Na 2. strani

1. NOVEMBER - Številne slovesnosti na Tržaškem in Goriškem

Poklon padlim

Župani s Tržaškega skupno obiskali obeležja - Danes vrhunec spominskih svečanosti

TRST, GORICA - Župani vseh občin tržaške pokrajine Fulvia Premolin (Dolina), Nerio Nesladek (Milje), Marco Pisani (Repentabor), Giorgio Ret (Devin-Nabrežina), podžupan Rado Milič (Zgonik) - župan Mirko Sarđoć še ni okreval po prometni nesreči) in tržaški prvi mož Roberto Di-piazza so s predsednico pokrajinske uprave Mario Tereso Bassa Poropat včeraj položili vence in se poklonili padlim v vseh občinah na Tržaškem (na fotografiji Kroma na bazovski gmajni).

Vence k spomenikom padlim so včeraj polagali tudi v Gorici in v okoliških vaseh. Sicer pa bo danes vrhunec spominskih slovesnosti tako na Tržaškem kot na Goriškem.

Na 3. in 11. strani

VEČJEZIČNOST - Včeraj prireditev Občine Videm, agencije Arles in Univerze v Vidmu

Evroregija za manjšine in manjšine za evroregijo

Dopoldne mednarodni posvet na univerzi, popoldne srečanje v Furlaniji živečih skupnosti

VIDEM - V Vidmu so bili včeraj v ospredju večjezičnost, manj razširjeni jeziki in jeziki narodnih manjšin. Dopoldne je bil v sejni dvorani univerze v Vidmu mednarodni posvet o vlogi jezikovnih manjšin v evroregiji, ki so ga organizirali Občina Videm, Deželna agencija za furlanski jezik Arles in Mednarodni center za večjezičnost Univerze v Vidmu. Govor je bil tudi o vlogi, ki naj bi jo imela bodoča evroregija na področju zaščite manjšin in promocije njihovih jezikov.

Strokovnjaki za manjšinska vprašanja so analizirali sedanje stanje in perspektive za bodočnost tudi v luči evropskega razvoja ter predstavili položaj posameznih manjšin ob 10-letnici sprejetja zakona 482, za izvajanje katerega italijanska država v vedno večji meri krči razpoložljiva sredstva, kot je ob koncu izredno zanimivega posveta poudaril moderator Carli Pupp. Po uvodnih pozdravih videmskega župana Furia Honsella, predsednika Arlesa Lorenza Zanona in evropske poslanke Debole Serracchiani, ki so podčrtali pomen poznavanja in uporabe različnih jezikov ter opozorili, da predstavljajo manjšine obogatitev iz različnih zornih kotov, tudi ekonomskega, so prišli na vrsto predavatelji. William Cislino je predstavljal Deželo FJK, Fabiana Fusco Mednarodni center za večjezičnost, Marco Stolfo Furlane, Maurizio Tremul in Vito Pauletich italijansko skupnost v Sloveniji oz. Hrvaški, Milan Bufon slovensko manjšino v Italiji, Štefka Vavti in Marjan Sturm Slovence v Avstriji, ladinsko skupnost iz Dolomitov je zastopala Elisa Zerbini, nemško manjšino v FJK pa Velia Plozner.

Ob skupnih ugotovitvah, da predstavlja evroregija veliko priložnost za narodne manjšine, te pa so lahko v njej povezovalni členi oz. pravi pospeševalci sodelovanja in mednarodnih stikov, so lahko poslušalci boljše spoznali tudi zakone, ki urejajo mednarodne odnose med državami oz. regijami ter njihov zgodovinski razvoj.

Še najbolj zanimiv pa je bil del o posameznih narodnih manjšinah. Iz govorov predstavnikov jezikovnih skupnosti v Italiji, Avstriji, Sloveniji in na Hrvaškem je bilo razvidno, da so nekateri problemi skupni: mešani zakoni, vključevanje drugače govorečih učencev v manjšinske šole, globalizacija in velik vpliv angleščine, pomanjkljivo vključevanje mladih v manjšinsko organiziranost in še bi lahko naštevali. Predsednik SLORI-ja Milan Bufon je predstavil izsledke iz skupne raziskave svojega inštituta in univerze na Primorskem o položaju in pričakovanjih Slovencev v matici in v Italiji po vstopu Slovenije v Evropsko unijo in kasneje tudi v območje Schengena, iz katere npr. izhaja, da zamejski Slovenci med posameznimi institucijami največ pričakujejo prav od Dežele FJK, oz. so prepričani, da lahko ta v največji meri pripomore k njihovega obstoju in razvoju. Marjan Sturm je poudaril, da je evroregija res velika priložnost za manjšine, če jo bodo te znale izkoristiti, oz. čim jim bo uspelo svoj jezik tudi funkcionalno uporabiti. Da lahko manjšine prispevajo k boljšemu sodelovanju na območju evroregije, je podčrtal predsednik Unije Italijanov Maurizio Tremul, ki je navedel tudi primere konkretnega sodelovanja s slovensko manjšino v Italiji.

Popoldne je bilo v Vidmu tudi neke vrste srečanje v Furlaniji živečih jezikovnih skupnosti. Zamisel za to pobudo je nastala ob evropskem dnevu pred enim mesecem. V dvorani Ajace na sedežu Občine Videm in pod ložo Lionello so furlanski, slovenski in nemški kulturni delavci, učitelji ter umetniki ves popoldan predstavljali najrazličnejše gradivo. Na sporedu sta bila tudi recital poezije in glasbe v slovenščini in furlanščini, vse pa se je zaključilo z zanimivo debato o večjezičnosti in večjezičnem izobraževanju. (T.G.)

Udeležence sta med drugimi pozdravila evropska poslanka Debora Serracchiani in videmski župan Furio Honsell

TG

SLOVENIJA - Bill Clinton včeraj predaval v Ljubljani

»Poiskati moramo pozitivne sile medsebojne odvisnosti«

LJUBLJANA - Svet deluje medsebojno odvisno na način, ki je nestabilen, nepravičen in povsem nezadovoljiv. Naša naloga je, da zgradimo pozitivne sile medsebojne odvisnosti in zmanjšamo negativne, je včeraj na predavanju v okviru Poslovne konference Portorož v Ljubljani izpostavil nekdanji ameriški predsednik Bill Clinton.

Svet je po Clintonovem mnenju nestabilen zaradi finančne krize, zaradi strahu pred novo gripo in navlomi boleznimi ter zaradi posledic podnebne spremembe. »S tem je povezana tudi neenakopravnost. Polovica ljudi na svetu živi z le dvema dolarjema dnevno. Neenakopravnost je tako v prihodkih, izobrazbi, zdravstvenem sistemu, in drugem,« je pojasnil Clinton, ki se je poslovne konference udeležil kot častni gost.

»Naša naloga je, da poudarjamo pozitivne plati soodvisnosti. Gre za boj med silami združevanja in razdruževanja, gre za boj med pozitivnimi platmi soodvisnosti, ki poudarjajo naše skupne interese, vrednote, in negativnimi platmi, ki poudarjajo naše etnične, politične razlike,« je izpostavil.

Soodvisni smo na mnogo načinov. Gospodarska kriza, v kateri smo sedaj, predstavlja negativne sile soodvisnosti sveta. Clinton meni, da je na vprašanje, ali je konec recesije, mogoče odgovoriti z »da«, »ne« in z »mogoče«. »Recesije je konec, če pogledate samo dve zaporedni četrtletji, v katerih beleži država gospodarsko rast. Recesije ni konec, če je prodaja v podjetju slaba, če ne zaposluje ljudi, ki so izgubili delo, če ni novih naročil,« je dejal.

Nadalje je pojasnil, da odgovor mogoče pomeni, da so vplivi recesije lahkočasni in potem se gospodarstvo vrne nazaj na stare tire. Clinton svetuje, da velja razmišljati na dolgi rok in vzpodbujati, kar je smiselno za določeno državo, določeno podjetje. Obenem je opozoril na tri najpomembnejše izzive sedanjega časa, in sicer izhod iz gospodarske krize, podnebne spremembe in revščino. »Pomembno je, da vse te izzive izpostavimo in definiramo, kaj lahko na teh področjih naredi vlada, zasebni sektor in tudi nevladne organizacije,« je poudaril Clinton in opozoril na rigidnost razvitih držav.

Ob tem je omenil prepričanje strokovnjakov, da če ne bomo zmanjšali emisij toplogrednih plinov za 80 odstotkov, bomo morali do leta 2050 preseliti vsaj 100 milijonov ljudi iz obalnih mest. »Mar ne bi bilo ironično, če bi postal slovensko-hrvaški spor nepomemben, ker bi bila večina tega ozemlja že pod vodo?« je dodal Clinton. Prepričan je, da je Sloveniji uspelo

Nekdanji predsednik ZDA Bill Clinton na ljubljanski ulici

ANSA

zgraditi državo, ki je ena najbogatejših na svetu, še posebej v tej soseščini, ki je bila tako blizu političnih sporov. »Slovenija je država, ki je vedno bolj povezana s svetom, ta država je zame zgled za svet, ki sem ga skušal ustvarjati kot predsednik in ga skušam graditi še danes na drugačen način,« je dodal.

Bolj razpršena gospodarstva se bodo v prihodnjih letih bolje odrezala, meni. »Edini način, da povečate dohodek na prebivalca je ta, da bodisi povečate nove trge ali pa da poiščete več virov za nova delovna mesta,« je pojasnil. Svet, kjer delimo koristi in odgovornosti, spoštujemo razlike, svet, kjer verjamemo v to, da je skupno človeštvo tisto, kar je najpomembnejše, je še menil Clinton, ki se drugič mudi v Sloveniji. Prvič je Slovenijo obiskal leta 1999 še kot predsednik ZDA.

Predavanja so se udeležili številne vidne osebnosti iz sveta gospodarstva in politike, med njimi predsednik republike Danilo Türk, premier Borut Pahor, večina ministrov. Clintona je pred predavanjem sprejel predsednik republike Türk, s katerim sta izmenjala poglede na aktualna vprašanja Jugovzhodne Evrope, prihodnost Evropske unije in nekatera globalna vprašanja. Predavanju je sledila dobrodelna družba, na kateri so dražili tudi nekatere osebne predmete 42. ameriškega predsednika. Svoj obisk v regiji bo Clinton nadaljeval v nedeljo na Kosovu, kjer se mu obeta veličasten sprejem. (STA)

Hrvaški škofi proti arbitražnemu sporazumu

ZAGREB - Hrvaški predsednik Stipe Mesić, ki je pred dnevi že podprl podpis arbitražnega sporazuma s Slovenijo, je včeraj dejal, da bo vztrajal pri tem, da Hrvaška ohrani mejo z Italijo, Slovenija pa ima lahko pravico do proste plovbe. Hrvaška škofovska konferenca pa je pozvala vlado v Zagrebu, naj arbitražnega sporazuma ne podpiše.

"Ko bi sprejeli stik Slovenije z odprtim morjem, bi to pomenilo, da bi morali izgubiti 64 kvadratnih metrov morja, kar pomeni, da bi izgubili stik z Italijo," je dejal Mesić med obiskom Zadarske županije in dodal, da v tem primeru ne bi več veljali Osimski sporazumi. Dodal je, da Hrvaška vztraja, da ostane mejna država z Italijo, Slovenecem pa dopusti prosto plovbo čez hrvaško morje.

Hrvaška škofovska konferenca pa je izrazila nasprotovanje podpisu arbitražnega sporazuma in hrvaško vlado pozvala, naj od njega odstopi tudi za ceno blokade ali pa za ceno, da ne bi vstopila v EU. Komisija Iustitia et Pax Hrvaške škofovske konference je v izjavi za javnost izpostavila, da gre pri zahtevi Slovenije po stiku z mednarodnimi vodami za ozemeljske zahteve, na katere Hrvaška ne sme pristati niti za ceno nečlanstva v EU. Izrazila je tudi zaskrbljenost za mir in duh dobrososedstva med slovenskim in hrvaškim narodom in zaradi možne perspektive kršenja mednarodnega prava, ki bi ga lahko izzval arbitražni sporazum.

Drevi po STV RAI film o msgr. Paskvalu Gujonu

TRST - 1. aprila letos je poteklo sto let od rojstva enega izmed najzaslužnejših duhovnikov Slovenske Benečije monsignorja Paskvala Gujona. Ob tej priložnosti so se mu rojaki oddolžili z raznimi pobudami, med katerimi velja omeniti zbornik z naslovom Paskval Gujon, očak z Matajurja, ki ga je uredila Lucia Trusgnach, in dokumentarni film, ki ga je izdala zadruga Most iz Čedad. Dokumentarec je pripravil Ezio Gosgnach in v nekoliko predelani obliki bo na sporedu danes zvečer v televizijskem sporedu slovenskih programov RAI. Pri predelavi je urednica Marija Breclj med drugim uporabila tudi nekaj zvočnih fragmentov, v katerih je msgr. Gujon Mariju Maverju leta 1983 v okviru oddaje Beseda ni konj pripovedoval o svojih življenju in delu. Posebno vrednost daje dokumentarcu dejstvo, da v njem nastopa izključno ta pokončna osebnost Nediških dolin in s svojimi besedami izriše tudi svoje gledanje na stanje v Benečiji v drugi polovici prejšnjega stoletja. Dokumentarec z naslovom Msgr. Paskvale Gujon, Matajurski gospod nunc, zadnji Čedermac si lahko ogledate danes zvečer ob 21.00 po televizijskem dnevniku.

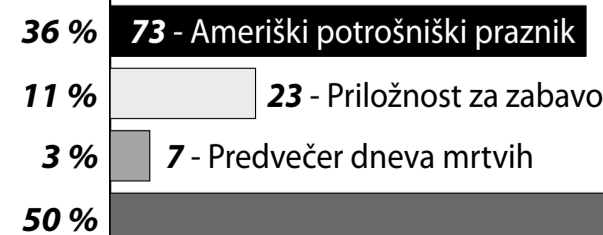
SPLETNA ANKETA - Ameriški praznik

Med bralci nobenega navdušenja za Halloween

Ta teden je spletna anketa Primorskega dnevnika spraševala bralce, kaj jim pomeni Halloween. Natančno polovica bralcev je enostavno odgovorila, da ji Halloween ne pomeni nič, več kot tretjina pa ga označuje kot ameriški potrošniški praznik. Večer čarovnic in temnih

duhov, skratka, našim bralcem očitno ne leži, do njega so ravnodušni. Samo dobra desetina tistih, ki so odgovorili na anketo, obravnava Halloween kot priložnost za zabavo. Čudno, saj so bile tematske »čarovniške« zabave v raznih lokalih sinoči dobro obiskane.

Kaj ti pomeni Halloween?

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

OB DNEVU MRTVIH - Predstavniki občin in tržaške pokrajine

Spoštljivo romanje od spomenika do spomenika

Župani vseh šestih občin tržaške pokrajine so položili vence k spomenikom padlim

Župani vseh občin tržaške pokrajine Fulvia Premolin (Dolina), Nerio Nesladek (Milje), Marco Pisani (Repentabor), Giorgio Ret (Devin-Nabrežina), podžupan Rado Milič (Zgonik - župan Mirko Sarđoć še ni okrel po prometni nesreči) in tržaški prvi mož Roberto Dipiazza so s predsednico pokrajinske uprave Mario Tereso Bassa Poropat včeraj položili vence in se poklonili padlim v vseh šestih občinah na Tržaškem.

Ob 9. uri so se zbrali v Nabrežini pri spomeniku na trgu pred županstvom, pot pa nadaljevali proti vaškemu jedru, kjer so postali pred tamkajšnjim spomenikom. Od tod so se pomaknili proti Zgoniku, in sicer k spomeniku pred županstvom, in še proti Repnu, kjer so se ustavili pri spomeniku na Colu in nato še pri fojbi Bršljanovki. Venec so nato položili še na openskem strelišču, na bazovskem šohtu, k spomeniku štirim bazoviškim junakom na bazovski gmajni, pa še v Rižarni, v Dolini, kjer so se poklonili padlim v občinskem Parku spomina, svoj krog pa naposled zaključili okrog polдне pred ploščo na miljskem županstvu.

Z Velikega trga pa je istočasno krenila delegacija občinske in pokrajinske uprave, ki sta jo vodila odbornika Michele Lobianco in Dennis Visioli. Tam so ob 8.15 najprej postali pri obeležju padlim leta 1953, spominsko pot nadaljevali po Ul. Imbriani (obeležje padlim 5. maja 1943), do Ul. Massimo D'Azeglio (obeležje padlim protinacistom iz leta 1944), Drevoreda D'Annunzio (plošča Beltramini), Vrdelske ceste 25 (plošča slovenskim in italijanskim padlim v osvobodilnem gibanju iz Sv. Ivana), zapora Koroneo, Ulice Ghega (plošča antifašističnim žrtvam iz leta 1944), barkovljanskega in avstrogrskega pokopališča na Proseku, pokopališča v Miljah, pri Sv. Ani in v Škednju ter vojaškega pokopališča, pa še do Ul. Don Minzoni, spominskega parka pri Sv. Justu in nazadnje Ul. Cattaruzza.

Polaganje venca na bazovski gmajni

KROMA

LONJER IN KATINARA - V dnevih, ko se spominjamo mrtvih

Otroci vrtca, osnovne in nižje srednje šole so se skupno poklonili padlim za svobodo

Lonjerski otroški vrtec ter katinarski Osnovna šola Frana Milčinskega in podružnica Nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda so v petek dopoldne ob bližnjem dnevu mrtvih skupaj počastili spomin na padle za svobodo s tega območja. Petkovo romanje učencev k spomenikom na domačih krajih ni predstavljalo le občutenega spominjanja na boj za osvoboditev izpod fašistične in nacistične strahovlade in na žrtve, ki jih je ta boj terjal, ampak je bil to tudi pozitiven trenutek sodelovanja med vrtcem, osnovno in nižjo srednjo šolo.

Kot prvi so se malčki domačega vrtca in učenci OŠ Milčinski s Katinare zbrali v Lonjerju pri spomeniku padlim, ki stoji na kraju, kjer je med drugo svetovno vojno bil partizanski bunker. Tam so spomin na padle počastili s petjem in recitacijami, polaganjem venca in minuto molka, prisluhnili pa so tudi priložnostnim besedam predstavnice Mladinskega združenja Lonjer-Katinara Lare Filippini. Dogajanje se je potem preselilo na katinarsko pokopališče, kjer so se domačim osnovnošolcem in njihovim učiteljem pridružili tudi dijaki tamkajšnje podružnice svetoivanske nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda s svojimi profesorji: skupaj so položili cvetje in prižgali svečo v spomin na padle v boju za svobodo, katerega pomen je v svojem priložnostnem govoru poudaril zgodovinar Aleksej Kalc. Skupna pesem Lepo je v naši domovini biti mlad je sklenila dvojno svečanost, na kateri so tudi letos sodelovali mladi iz Lonjerja in s Katinare, tudi tokrat pa ni zmanjkala prisotnost krajanov, ki so s tem dokazali navezanost tako na svojo preteklost kot na svoje šolske ustanove.

Zgodovinar Aleksej Kalc govori na katinarskem pokopališču

DAN VARČEVANJA - Tradicionalna slovesnost v priredbi Zadrúžne kraške banke

Nagrade najboljšim učencem in dijakom osnovnih in nižjih srednjih šol na Tržaškem

Ob 31. oktobru, svetovnem dnevu varčevanja je Zadrúžna kraška banka po že ustaljeni vsakoletni navadi nagradila najboljše žrtarje in dijake slovenskih in italijanskih osnovnih in nižjih srednjih šol. Slovesnost je potekala v petek popoldne in pritegnila v veliko dvorano Zadrúžne kraške banke na Opčinah veliko ljudi. O pomenu dneva varčevanja, ki je v teh časih še zlasti potrebno, ter o pomenu stalnega stika, ki ga zadrúžni bančni zavod goji na teritoriju, na katerem posluje, z ljudmi, zlasti pa mladim rodod, je med slovesnostjo spregovoril predsednik upravnega odbora Zadrúžne kraške banke Sergio Stancich, ki je nato razdelil nagrade. Ček za 75 evrov je prejel kar 32 najboljših učencev petih razredov slovenskih in italijanskih osnovnih šol z vsega tržaškega ozemlja. Ček za 100 evrov pa je šel najboljšim dijakom tretjih razredov prav tako slovenskih in italijanskih nižjih srednjih šol v pokrajini.

Predsednik ZKB Sergio Stancich podeljuje nagrade zaslužnim učencem in šolarjem

KROMA

Še nekaj dogodkov ob 1. novembru

Vsaka vas se je ali se še bo poklonila spominu vseh svojih padlih, zato objavljamo še spominsko svečanost ob prvem novembru. MoPZ Igo Gruden se bo danes poklonil spominu pokopanih. Zbirališče ob 14.30 pred spomenikom padlim na trgu v Nabrežini, sledil bo obisk pokopališč in obeležij v okolici: ob 14.40 na pokopališču v Nabrežini, ob 14.55 pokopališče v Šempolaju, ob 15.05 spomenik padlim v Šempolaju, ob 15.10 spomenik padlim v Praprotnu, ob 15.20 pokopališče v Samatorci, ob 15.30 spomenik padlim v Prečniku, ob 15.40 pokopališče v Mavhinjah, ob 16. uri pokopališče v Slivnem.

Bersaljerji v Trstu

Ob 91-letnici prihoda bersaljerjev v Trst, bo v torek, 3. novembra, občinska uprava priredila slovesnost. Ob 10. uri bodo na Velikem trgu dvignili zastavo, ob 16. uri pa bo s Trga Oberdan krenil mimohod bersaljerjev po Ulici Carducci, mimo Goldonijevega trga, Korza Italia, proti Nabrežju 3. novembra. Pri obeležju, ki opozarja na izkrcanje, bodo ob 16.30 položili venec, ob 17. uri bodo priredili krajši koncert fanfare Enrico Toti.

OPČINE - 7. t. m.

Koncert proti vojnam

Prihodnjo soboto, 7. novembra, bodo udeleženci Svetovnega pohoda za mir in nenasilje, ki je krenil 2. oktobra iz Nove Zelandije, dosegli naše kraje. Iz Sežane bo šel pohod skozi Trst in Opčine ter nadaljeval svojo pot v druga italijanska in evropska mesta. Ob tej priložnosti napovedujejo razne pobude. Med njimi je tudi pobuda pokrajinske veje VZPI-ANPI, ki bo na predvečer pohoda, in sicer, 6. novembra, ob 20.30 priredila v Prosvetnem domu na Opčinah koncert slovenskih, italijanskih in drugih sporočilnih pesmi na temo prve svetovne vojne z naslovom Prekleta vojna - Maledetta la guerra. Koncert je nastal po projektu Ornella Serafini in ga je projektil Tržaška pokrajina. Pesmi bodo izvajali Ornella Serafini, Martina Feri in Andrea Zullian, na kitaro pa bo spremljal Sergio Giangaspero.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Pokrajinska tajnika CGIL in UIL Sincovich in Visentini

SSG: sindikata proti krčenju zaposlitvene ravni

Tako sta poudarila v pismu tržaškemu prefektu Giovanniju Balsamu

Sindikalne organizacije se bodo odločno zoperstavile kakršnemu koli krčenju zaposlitve v Slovenskem stalnem gledališču. Tako sta zapisala pokrajinska tajnika sindikatov CGIL in UIL Adriano Sincovich in Luca Visentini tržaškemu prefektu Giovanniju Balsamu. V pismu sta pojasnila stališče obeh sindikalnih organizacij o krizi slovenskega teatra. To sta storila, ker jima ni uspelo posredovati svojih pogledov na stanje v gledališču izvedencema, ki jima je skupščina ustanove sredi oktobra poverila pripravo poročila o možnem izhodu ustanove iz krize.

Sincovich in Visentini sta zapisala, da znaša letošnji dejanski primanjkljaj ustanove 240.800 evrov, to je približno 11,5 odstotka proračuna. V nobenem podjetju ne bi tovrstni primanjkljaj ogrožal zaprtje ali drastično krčenje števila zaposlenih, sta ocenila. V zadnjih treh letih so se prihodki iz abonmajev, vstopnic in oddaje dvorane v najem stalno višali (242.500 evrov v letu 2006, 308.000 evrov v letu 2007, 322.500 evrov lani). Tudi stroški za osebje so se zvišali, a ne zaradi večjega števila zaposlenih ali višjih plač uslužbencev, temveč upraviteljev in direktorjev. Le-te znašajo trenutno približno 170 tisoč evrov, sta zapisala Sincovich in Visentini v pismu prefektu.

Za največji primanjkljaj pa so po mnenju sindikalistov krive krajevne uprave. Te bi morale prispevati vsaj toliko, kolikor znaša prispevek iz enotnega sklada za prireditve, to je 380 tisoč evrov. V resnici je Dežela, prvič, prispevala 250 tisoč evrov, Občina 5.208 evrov, Pokrajina pa 8.582 evrov. Ti prispevki bi se morali povečati vsaj za nadaljnjih 115 tisoč evrov, da bi dosegli raven državnega. Samo na ta način bi se bilo mogoče resno spoprijeti s krizo, v katero je šlo Slovensko stalno gledališče.

Krajevne uprave legitimno zahtevajo svoje predstavnitvo v upravnem svetu gledališča, zahtevo pa morajo »pospremiti« s formalnim zagotovitvijo, da bodo dodelile ustanovi to, kar ji pričita v letošnjem letu in v prihodnjih letih. Iz poročila revizorjev je jasno razvidno, da krajevne uprave leta 2007 in 2008 niso prispevale toliko, kolikor bi po zakonu morale.

Nadzorni odbor pa je prav tako opozoril na »anomalijo vloge, ki jo opravlja Društvo Slovensko gledališče, saj ima le-to v upravnem svetu absolutno večino, a je - po statutu - ne bi smel imeti. Društvo je vedno imenovalo vse člane upravnega sveta, saj je v skupščini usta-

nove razpolagalo s štirimi glasovi od skupnih sedem,« sta zapisala Sincovich in Visentini in dodala, da je »društvo, ki onemogoča abonentom in uslužbencem gledališča, da bi pristopili k njemu, v navzkrižju z normami civilnega zakonika, in - čeprav je dejansko večinski partner - ne prinaša nobenega finančnega prispevka za delovanje gledališča in poslojpa, v katerem deluje.«

Revizorji pa so opozorili še na eno nedoslednost, saj tudi javne uprave ne prispevajo h kritju stroškov za poslojpe, medtem ko krijejo stroške za poslojpe drugih javnih stalnih gledališč. Ti stroški znašajo več kot 350 tisoč evrov, od katerih odpade 140 tisoč evrov samo za režijske stroške.

Sincovich in Visentini sta sklenila z mislijo, da bi bilo dovolj, ko bi javne uprave prispevale 115 tisoč evrov za izravnavo svojega prispevka za ministrskim, in 140 tisoč evrov za režijske stroške, in finančni položaj gledališča bi bil uravnotežen.

M.K. Izvedenca Renato Manzoni in Marija Marc sta pripravila poročilo o SSG KROMA

JUBILEJ - Županove čestitke Nona Ana in njenih 109 let

Rodila se je prav ob svitu prejšnjega stoletja, leta 1900, se srečala z Abrahamom, kar ni sicer nič posebnega, obrnila je stolte in z njim prestopila v novo tisočletje, včeraj pa je, še vsa čila, dočakala 109. rojstni dan. Ana Bursic, gospa častitljive starosti, je bila ob izjemnem osebnem jubileju v njenem stanovanju v Ul. Capodistria deležna visokega obiska: sam župan Roberto Di-piazza ji je v imenu celotne mestne skupnosti iskreno čestital in jo obdaril s cvetjem ter se pogovoril z njo o lepih, starih časih...

PROSEK - Vaški patron Letos 5-dnevno martinovanje

Na Proseku od pamtveka proslavljajo praznik patrona, svetega Martina, 11. novembra. Letos pa bo svetnik, ki spreminja mošt v vino, potrkal na vaška vrata že nekaj dni prej, v soboto, 7. novembra, in s tem nakazal, da bo proseško martinovanje kar dolgo trajalo.

V soboto bodo na sedežu rajonskega sveta odprli razstavo starega kmečkega orodja. Dan pozneje bo dopoldne na sporedu Martinov pohod: od društvene gostilne na Kontovelu po kontovelsko-proseškem bregu. Popoldne pa bo obnovitev Martinove furege, in sicer od Kaučevih orehov po proseških ulicah. Prirejata jo Kmečka zveza in Mladinski krožek Prosek-Kontovel, sodelovali pa bodo harmonikarji KD Kraška harmonika iz Sežane, kraljica terana 2009, godbeno društvo Prosek, ženski pevski zbor Prosek-Kontovel, moški pevski zbor Vasilij Mirk in zbor osnovne šole Avgusta Černigoja ter noše.

V ponedeljek, 9. novembra, bo v društveni gostilni na Proseku predstavitev knjige Stanislava Renčija Okusi Krasa. V torek, 10. novembra, bo v baru Luksa na Proseku predavanje o novem vinu in o tradiciji prosekarja, na patronov dan, 11. novembra, pa bo sejem s 70 stojnicami, med katerimi bo tudi 10 stojnic Kmečke zveze s Okusi sv. Martina in kmetijskim sejmom. Ta dan bo na dvorišču rajonskega sveta odprta razstava kiparja Edoarda Corala, osrednja verska slovesnost pa bo popoldne s slovesno mašo.

FINANČNA STRAŽA - Goljufija v Trstu Milijonska davčna utaja s tehnološkimi proizvodi

Tržaška finančna straža je odkrila skupino podjetnikov, ki je preko nalašč za to ustanovljenih lažnih družb prekupčevala z visokotehnološkimi proizvodi in utajevala davke. Utajevalci naj bi ogoljufali konkurente in oškodovali državo, kateri naj bi prikrili ogromno obdavčljivo vsoto, okroglih petnajst milijonov evrov. Finančna straža je državnemu tožilstvu v Trstu prijavila dve osebi, in sicer lastnika dveh trgovskih podjetij. V tiskovnem sporočilu pokrajinskega poveljstva finančne straže piše, da so člani kriminalne družbe »tudi Tržičani«.

Postopek, s katerim so podjetniki ogoljufali, je bil kar zapleten, zato je bila preiskava precej težavna. V severni Italiji so osumljenca ustanavljali fiktivna podjetja, ki so v resnici delovala v Trstu. V raznih državah Evropske unije so, preko drugih lažnih podjetij, kupovali mobilne telefone, satelitske

navigacije, prenosne računalnike in podobne proizvode, ne da bi plačevali davka na dodano vrednost IVA. Pri tem so skozi celo verigo »navideznih« podjetij izdajali lažne fakture za kupoprodaje, do katerih ni nikoli prišlo, naposled pa so lahko prodajali omenjene artikle po krepko znižanih cenah. S tem so ogoljufali tako državo (prikrili naj bi obdavčljive kupoprodajne posle za petnajst milijonov evrov) kot konkurente.

Preiskovalci so ugotovili, da sta ovađena podjetnika pletla svojo mrežo fiktivnih podjetij vsaj med letoma 2006 in 2008, na prste pa so jima stopili z večkratnim preverjanjem bančnih računov posameznih družb ter vpletene ljudi. Preiskava se je uspešno razvijala tudi ob odločilni pomoči oblasti ostalih držav Evropske unije, v katerih so bili ustanovljeni sedeži omenjenih družb.

ZAPOR - Šestmesečna obsodba Kupila avto na lizing in si ga brezplačno prilastila

Tržačanka bo morala prestati šest mesecev zavora, ker si je hotela nezakonito prilastiti avtomobil. Leta 2006 je štiridesetletna Monica Zago podpisala pogodbo z družbo Fineco in s tem kupila na lizing avtomobil renault scenic. Na broke bi bila morala odplačati kredit, a tega že od samega začetka ni storila. Družba Fineco je gospo, ki je posojilodajalcu dolgovala vedno več denarja, nekajkrat opomnila, nakar jo je prijavila sodstvu. Javni tožilec je takoj odredil preventivni zaseg vozila in obtožil gospo Zago kaznivega dejanja nezakonite prilastitve. Februarja 2008 jo je sodišče obsodilo na šest mesecev zavora in tristo evrov denarne kazni, obsodba pa je avgusta letos postala dokončna. Po nalogu državnega tožilstva je policija v petek popoldne odvedla obsojenko v zapor.

Tržačan v zapor, ker je povzročil požar v stanovanju

Mobilni oddelek policije je po nalogu državnega tožilstva odvedel v zapor 42-letnega Tržačana D. G., ker je poleti leta 2006 povzročil hud požar. Moški je imel v 90. letih zelo pogosto opravka s pravico, večkrat je bil obsojen zaradi tatvine, groženj, pobega iz zapora, posedovanja mamil in vožnje pod vplivom alkohola. Leta 2006 pa je v materinem stanovanju zaspal s prižgano cigareto in tako povzročil požar, ki je uničil stanovanje. Zaradi nenamerne požiga so ga obsodili na devet mesecev zavora, udeležil pa se bo programa, ki mu bo omogočal delati zunaj poslojpa tržaškega zapora.

Aretirali nezakonitega senegalskega priseljence

Policisti so v petek ponoči pred nekim barom v Ulici Gheda aretirali 31-letnega senegalskega državljanca. Njegovo dovoljenje za bivanje v Italiji je bilo pred časom preklicano, tržaški kvestor mu je ukazal zapustiti državo, 31-letnik pa se je vseeno zadržal v Trstu. Zaslišal ga bo javni tožilec.

Sv. Just prvič s škofom Crepaldijem

V torek bo tržaška verska skupnost počastila svojega zaveznika sv. Justa. V katedrali, ki je posvečena mučeniku, bo ob 10. uri verski obred, slavnostno homilijo pa bo prebral nov tržaški škof Giampaolo Crepaldi.

Poštni uradi zaprti

Italijanske pošte sporočajo, da bodo v torek vsi tržaški uradi zaprti zaradi praznovanja občinskega zavetnika. Z običajnimi urniki pa bodo seveda delovali poštni uradi v okoliških občinah.

Multimedijski koncert

Ob sv. Justu bo v dvorani Tripovich tudi tradicionalen koncert pihalnega orkestra Giuseppe Verdi. Ob 90. obletnici ustanovitve je orkester s finančno podporo javnih in privatnih pokroviteljev (med katerimi sta tudi ZKB in Pohištvo Lanza) pripravil pravi multimedijski dogodek. Koncert, na katerem se bo glasba prepletala s posnetki iz več desetletne zgodovine orkestra, se bo pričel ob 18. uri (vstopnice stanejo 5 €). Spored je zelo raznolik, od Bernsteina do Bizeta in Šostakoviča.

Znanstveni imaginarij

Muzej znanosti v Grižanu (Immaginario scientifico) je v teh prazničnih dneh odprt. Ob današnjem rednem odprtju (od 10. do 20. ure) bo muzej z istim urnikom deloval tudi jutri in v torek. Danes ob 10.30 bo tudi delavnica za najmlajše »nedeljske znanstvenike«.

O Bonomu in Trubarju

Tržaško prosvetno društvo Maria Theresia prireja v sredo ob 17.30 predavanje Tatjane Rojc. V italijanščini bo spregovorila o tržaškem 16. stoletju, ko sta v mestu delovala škof Bonomo in slovenski protestant Primož Trubar. Na okrogli mizi bosta sodelovala tudi zgodovinarica Marta Ivašič in novinar Igor Tuta.

Ssk o regulacijskem načrtu

V sredo, 4. novembra, bo Slovenska skupnost priredila javno srečanje o tržaškem občinskem regulacijskem načrtu v Krizu. Srečanje bo ob 20. uri v restavraciji Lampara, na njem pa bodo govorili pokrajinski tajnik Peter Močnik, občinski svetnik Igor Švab in predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič.

Odprtje fotografske razstave

V dvorani Giubileo na tržaškem nabrežju (Riva 3 novembre, 7) bodo jutri ob 17.30 odprli fotografsko razstavo A bordo della macchina del tempo. Prirejata jo Občina Trst in združenje ARIS, na ogled pa bodo posnetki krajevnih fotoamaterjev, neke vrste fotografske »pripovedi« o minljivosti časa in različnih fazah človeškega življenja. Slične razstave bodo na ogled tudi v občinskih domih za ostarele v ulicah Marchesetti, Pascoli in Ralli.

Skandinavski film

V kavarni Knulp (Ul. Madonna del Mare 7/a) se bo jutri zaključil niz, posvečen skandinavski kinematografiji. Ob 20.30 bo na sporedu film You, the living, prvi dolgometražni film Roya Anderssona, splet vsakdanjih življenjskih zgodb v anonimnem švedskem mestu, ki v marsičem spominja na teater absurda Samuela Becketta.

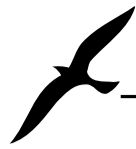
Filmski krožek Metropolis bo 9. novembra začel nov niz predvajanj, ki bo posvečen filmom daljnega vzhoda.

Gledališka predstava v Miljah

V miljskem gledališču Verdi se danes začneja niz Vsi v gledališče: pet nedelj za pet brezplačnih gledaliških predstav. Danes ob 16.30 bo nastopila skupina Bandus-F.I.T.A. s komedijo La suocera buonanima.

Razstava v Tommaseu

V kavarni Tommaseo bodo jutri ob 18. uri odprli razstavo keramik in mozaikov Annamarie Meton Paliaga, ki nosi naslov Čakajoč na božič - angeli. Na ogled bo do 15. t.m.

IPERPORTI - V kavarni San Marco sinoči srečanje s filozofom Cacciarjem

»Vsi jeziki so nastajali in se razvijali skozi prevode«

»Posamezniki ne obstajajo, obstajajo le ljudje, ki komunicirajo z drugimi ljudmi«

Vsak prevajalec je v prvi vrsti kovač svojega jezika. Kajti po prvem občutku nemoči, ki ga prevzame pred prevajanjem, so vsi njegovi naporji usmerjeni v »širitev« lastnega jezika, v podiranje jezikovnih mej, v približevanje jeziku, iz katerega prevaja.

»Vsi jeziki so nastali in se razvijali skozi prevode,« je včeraj v kavarni San Marco pojasnil Massimo Cacciari. Beneški župan je v Trst prišel kot filozof in avtor številnih knjig; srečanje z njim je zaključilo drugo izvedbo literarnega festivala Iperporti, ki ga je od četrtega do sobote priredil tržaški Dom literature (v katerem je vključen tudi Slovenski klub).

Festival je (kot je razvidno tudi iz sosednjega članka) posvetil veliko pozornost prevajanju. Zato je bilo tudi srečanje s Cacciarjem osredotočeno na to temo. Ob njem je sedel Reinhard Kacianka, ki je v nemščino prevedel Cacciarjev esej *L'angelo necessario*. Vsak prevod je zanj prava »reanimacija«, saj skuša v svoj materin jezik - nemščino, prenesti dušo besedila in posameznih besed. V primeru Cacciarjevega esaja je bilo to posebno težko, saj gre za zahteven tekst, ki je včasih hermetičen, včasih nepredeljen. Z avtorjem, ki obvlada nemški jezik, sta zato veliko debatirala, prevajalec je prebral številna dela, na podlagi katerih je Cacciari »zgradil« svoj esej; šele nato ga je popolnoma razumel. »Moj svet je bil potem veliko bogatejši.«

Moderatorja Christiana Sinicca je zanimalo, zakaj je v knjigi toliko poetičnih citatov. Cacciari je pojasnil, da se filozof povsem naravno znajde sredi različnih govoric: pesniške, likovne, znanstvene itd. »Kajti ista ideja je lahko zakoreninjena v različnih govoricah: filozof se hrani z vsemi, nato pa mora izoblikovati svojo misel. Filozof mora biti sistemski, znati mora argumentirati svojega stališča; na podlagi raznih argumentov se lahko z njim strinjamo ali ne. Od poezije pa nihče ne pričakuje, da ga prepriča: poezija ponuja nešteto interpretacij, poezija je lahko vsakič drugačna.«

Govor je bil tudi o jeziku in govorici: človek se rodi kot poslušalec, kot edina govoreča žival pa je obdarjen tudi z darom jezikov, zato se lahko vsakega nauči. Jeziki ustvarjajo skupnosti, »tudi brodolomec na samotnem otoku je del neke skupnosti, ki obvlada njegov isti jezik: posamezniki ne obstajajo, obstajajo le ljudje, ki komunicirajo z drugimi ljudmi. Nihče se ne more odreči komunikaciji, lahko se le odloča med bogatim in revnim komuniciranjem.« (pd)

Od leve proti desni: prevajalec Reinhard Kacianka, moderator Christian Sinicca in filozof Massimo Cacciari

KROMA

NARODNI DOM - Na literarnem festivalu Iperporti pogovor o Calvinovem romanu

Palomar v slovenski različici

Prevod je delo Alenke Jovanovski, ki je pri slovenskem tekstu poskrbela za lahkotnost, berljivost in zvočnost

Alenka Jovanovski (levo) in Darja Betocchi

KROMA

Mnogi najbrž vedo, da je Palomar zasebni observatorij v ameriški državi Kaliforniji, ki se ponaša z velikimi teleskopi, s katerimi sistematično pregleduje nebo. *Palomar* pa je tudi naslov zadnjega leposlovnega dela italijanskega pisatelja Itala Calvina iz leta 1983. Slovenskega prevoda Calvinovega romana oziroma zbirke novel se je lotila literarna kritičarka, docentka literarne zgodovine na Univerzi v Novi Gorici in seveda prevajalka Alenka Jovanovski, ki je bila v petek gostja literarnega festivala Iperporti v galeriji Narodne in študijske knjižnice v Narodnem domu.

Kot smo že poročali, posveča letos festival posebno pozornost ravno prevajanju. Te teme sta se v petek v zanimivem pogovoru dotaknili tudi profesorica in prevajalka Darja Betocchi in Alenka Jovanovski. Občinstvu sta uvodoma predstavili vsebino oz. zgodbo o Palomarju, ki je pravi opazovalec življenja (opazuje na primer val, martinčkov trebuh, luno podnevi, želve, ki se parijo ...). V bistvu obrača svojo pozornost do posameznega, ki se konča z isto ugotovitvijo kot velika posploševanja - največji spoznavni problemi ostajajo namreč nerešljivi.

Slovenski prevodi del Itala Calvina so se prvič pojavili leta 1968, vendar se je zanimanje za tega

avtorja razvilo šele konec osemdesetih let, ko se je zanj ogrela generacija postmodernistov, ki je v njegovem pisanju zasledila tovrstni utrip v povezavi s fantastiko, znanostjo in literaturo. Zanimanje pa je že konec devetdesetih usahnilo.

Prevoda dela *Palomar* se je leta 1993 lotil že Matija Ogrin. Alenka Jovanovski pa med prevajanjem njegovega teksta ni upoštevala. Tekst je raje sama analizirala, delo pa je bilo vse prej kot preprosto. »Calvino uporablja namreč izredno dolge stavke, ki pa jih slovensčina sploh ne ljubi, saj otežkočijo tekst. Sama sem se raje opredelila za lahkotnost in berljivost, tako da sem uknila odvečne odvisne stavke, seveda ne da bi pri tem pretrgala koncept stavka,« je dejala mlada prevajalka. Po zgledu pesnika Borisa A. Novaka je posebno pozornost usmerila v zvok in poetiko, tako da je ustvarila sočen tekst. Za pomoč je včasih zaprosila strokovnjake izrazoslovja, astronome ali celo biologe in umetnostne zgodovinarje; ko ni našla ustreznega slovenskega sinonima, pa je zaigrala karto domišljije. Priznala je, da se ji je pri prevajanju večkrat zataknilo, saj ni takoj dojela Calvinovega sporočila, nekaj preglavic ji je povzročala tudi njegova dvoumnost in istočasno zahteva po točnosti konkretnega. (sas)

HRVAŠKI KONZULAT - Obujanje kulturnih večerov

Vabilo na obisk prelepega Kvarnerja

Ob pokušnji specialitet in glasbeni spremljavi ansambla Tramontana so z besedo in fotografijo občinstvu predstavili lepote severnega dela Jadrana

»Dobrodošli v Kvarner, kjer domujejo prijazni ljudje, kjer se sonce, sinje morje in gore nasmihajo gostom in kjer je vsak dan različen od drugega.« Generalni konzul Republike Hrvaške v Trstu Neven Marčić je bil v četrtek zvečer navdušen, ko je številnemu občinstvu na konzulatu na Goldonijemem trgu predstavil lepote Kvarnerja. Ob ponovnem odprtju kulturnega centra znotraj hrvaškega konzulata so namreč poskrbeli za predstavitev kvarnerske regije. Sicer so »besedo« nato prevzele veliko bolj zgovorne fotografije, ki so obiskovalcem postregle s popolno predstavitev severnega dela Jadranskega morja med vinodolsko-velebitsko in istrsko obalo.

Na platnu so zaživel živobarvni posnetki obale, otokov in zelenih gora vabljivega Kvarnerja: od Opatije in Crikvenice s svojima rivierama, razčlenjeno obalo in številnimi plažami, mimo Novega Vinodolskega in Reke, ki predstavlja pravi center regije, pa še dlje do Krka, ki je največji otok v Jadranskem morju, Cres, Raba ter Lošinja. Izreden je bil videti tudi predel Gorskega Kotarja, ki je prava zelena oaza oddaljena le pol ure od Opatije.

Kvarner se lahko ponaša kot stičišče srednjeevropske in sredozemske kulture, v zadnjih letih pa se je tu izredno razvil zdraviliški turizem.

Podnebje je skozi vse leto milo, vegetacija je vse-skozi bujna, zanemarjati pa seveda ne gre bogate zgodovine. Sicer najdemo tu vsakovrstno zabavo, ki je povezana v prvi vrsti s športnimi aktivnostmi, s kopanjem torej, jadranjem, ribolovom, raftingom, hojo, plezanjem, kolesarjenjem, pa še bi lahko naštevali. Na ozemlju Kvarnerja se razvija petina celotnega hrvaškega turizma, saj ga vsako leto obišče dva milijona gostov. Skoraj 88 odstotkov je tujcev, od teh pa je 14 odstotkov Italijanov. »Zakaj naj bi izbrali Kvarner? Ker smo bliž, dobro opravljamo svoje delo in razmerje med kakovostjo in ceno je kar se da spodbudno,« so zagotovili občinstvu.

Nedvomno si je ob pogledu na morje in plaže marsikdo zaželel, da bi zima čim prej minila in da bi le napočilo spet poletje. Na konzulatu pa so nam v četrtek zagotovili, da imajo tudi zimski dnevi svoj posebni čar: svetovali so nam obisk wellness centrov in domačih gostiln, kjer bo vsak lahko segel po okusnih specialitetah. Po siru, salami in surovemu pršutu, po olivah in kozarcu domače malvazije, po katerih so lahko gostje segli že na poznejši družabnosti ob odlični glasbeni spremljavi skupine Tramontana. (sas)

Četrtek kvarnerski večer je bil uspešen in dobro obiskan

KROMA

TRIESTEANTIQUA - Na Pomorski postaji v Trstu bo odprt do nedelje, 8. novembra

Letošnji sejem antikvitet z nekoliko manjšim mednarodnim pridihom, a vseeno zanimiv

Bogata razstava starih umetnin, pohištva in nakita - Ruska prodajalca ponujata ikone iz 18. in prve polovice 19. stoletja

Na Pomorski postaji je vrata odprl sejem antikvitet oz. tako imenovani sejem TriesteAntiqua, ki ga že 27 let pripravlja konzorcij Promotrieste. Do 8. novembra bo mogoče občudovati in kupovati različne predmete, med katerimi najvidnejše mesto zasedajo religiozni in okrasni predmeti, številni predmeti, ki so izginili iz naših življenj in živijo le še v spominih, poleg omenjenih predmetov pa smo opazili tudi perzijske preproge, stilno pohištvo, lestence itn.

Letošnja izvedba sejma antikvitet je privabila okrog 40 razstavljalcev z različnih koncev Italije, med tujci pa smo opazili le Avstrijce. Sejem je letos sicer nekoliko manj mogočen kot ponavadi, saj med razstavljalci nismo opazili starinarjev iz Slovenije, Madžarske in Srbije, ki so bili v preteklih letih redni gostje te prireditve in zato lahko tudi trdimo, da ima prodajna razstava letos morda za odtenek manjši mednarodni pridihi.

A kljub skromnejši ponudbi lahko rečemo, da starine in umetnine, med katerimi so tudi dela nekaterih znanih mojstrov, ponujajo dobri poznavalci starih predmetov. Že v jutranjih urah so včeraj Pomorsko postajo obiskali številni turisti, po govorici sodeč so prihajali predvsem iz Avstrije in Slovenije. Vešči starinarji so jim kazali predmete, ki izvirajo z različnih koncev Evrope. Obiskovalci lahko med drugim spoznajo dediščino habsburške monarhije, Beneške republike in cesarske Rusije.

Iz slednje prihajajo predvsem ikone oz. slike z versko vsebino, ki imajo v pravoslavnem krščanstvu dosti globlji pomen. Ikone, ki častijo določenega svetnika ob določenih dneh, prodajata kar dva prodajalca starin, ki sta v Trstu prinesla bogato ponudbo ikon iz konca 18. stoletja in iz prve polovice 19. stoletja. Njihove cene so različne, odvisne so od starosti in velikosti ikone. Za manjše ikone je treba odšteti 500 evrov, na prodaj pa so tudi ikone, katerih cena se giblje med 1500 in 3000 evrov. Oba starinarja sta za naš dnevnik povedala, da se rada vračata v Trst tudi zato, ker obiskovalci cenijo antikvite in z njimi zelo radi krasijo svoje domove.

Na ogled in na prodaj so tudi številne umetniške slike, za katere so strastni zbiratelji pripravljene odšteti kar lepe vsote denarja, radovedno

oko pa ne more prezreti tudi neoklasičnega pohištva, biedermaier kredec, mizic, pručk, sof itn. Zanimivo blago imajo tudi antikvarji, ki zbirajo porcelanaste izdelke in dragocen nakit. Med slednjim naj izpostavimo čudovite diamantne uhane s konca 19. stoletja, za katere je treba odšteti 850 evrov, zanimiv pa je tudi nakit iz obdobja art deco. Obiskovalkam bo bržkone všeč tudi bižuterija iz šestdesetih in sedemdesetih let, za obiskovalce pa bo zanimiv obisk koticka, kjer antikvar iz Riminija prodaja raznovrstne stare angleške predmete (loparje za tenis, žoge, škarje, brivnike, rokavice, pohodne palice ...). Med razstavljalci iz tujine smo opazili le dva starinarja, eden prihaja z Dunaja, drugi pa iz Gradca.

Sejem antike bo odprt do nedelje, 8. novembra, in sicer vsak dan med 10. in 20. uro, 2., 4., 5., in 6. novembra pa med 15. in 20. uro. Za vstopnico je treba odšteti 9 evrov. (sč)

Na sejmu na Pomorski postaji je mogoče dobiti tudi nenavadne predmete, kot je stari daljnogled

ANSA

TRIPCOVICH - Mednarodni natečaj Victor De Sabata

Marko Ozbič najboljši med mladimi dirigenti

Marko Ozbič je najbolje uvrščen tekmovalac prve izvedbe natečaja za mlade dirigente Victor De Sabata, ki se je zaključil včeraj popoldne v tržaški dvorani Tripcovich. Tekmovanje, ki so ga posvetili spominu na slavnega tržaškega dirigenta, se je tako začelo kar z drugo nagrado (žirija namreč ni podelila prve nagrade) za talentiranega Tržačana, ki ima za seboj že zelo prestižne poklicne dosežke. V Trstu je pravzaprav preživel samo študijska leta do diplome iz klavirja, saj se je potem uveljavil najprej na Dunaju pri deškem zboru Wiener Sängerknaben in v Dunajski državni operi, od leta 2005 pa je prevzel vodstvo opernega zbora v zgodovinskem gledališču San Carlo v Neaplju.

Na mednarodnem tekmovalstvu De Sabata je v treh fazah nastopilo šestnajst kandidatov; prva selekcija je potekala v torek in sredo, ko se je število kandidatov že zreduciralo na polovico. Osmerica najboljših je z daljšim programom ponovno stopila pred žirijo v četrtek in petek, nakar so lahko v soboto nadaljevali z zahtevnim, nad enournim finalnim nastopom le Japonec Toshihiro Yonezu, Alya Joffe iz Moskve in Marko Ozbič. Poleg glavne nagrade, ki jo je podelila žirija strokovnjakov - predstavnikov sodelujočih ustanov (London Philharmonic Orchestra, Opéra de Monte-Carlo, Festival v Bayreuthu, Trondheim Symphoniorkester, Akademija Svete Cecilije iz Rima in Gledališče alla Scala iz Milana) in ji je predsedoval Timothy Walker, je orkester gledališča Verdi podelil posebno nagrado ruski dirigentki Alyi Joffe iz ruskega gledališča Stanislavsky. (ROP)

Talentirani Tržačan se lahko že ponaša s prestižnimi poklicnimi dosežki

KRUT - Za starejše ljudi

Spet delavnice za psihomotoriko

Po uspehu, ki so ga imele spomladanske delavnice psihomotorike (projekt »Počutiti se dobro v svojem telesu v srebrni dobi« je odobrila Dežela FJK.) bodo 12. novembra ponovno stekle v društvenih prostorih Krožka za kulturno, športno in podporno udejstvovanje (KRUT) v Ul. Cicerone 8 v Trstu delavnice psihomotorike z novimi vpisi.

Psihomotorika se je rodila v Franciji v 60. letih, namenjena odrasčajočim otrokom v vzgojne, rehabilitacijske in terapevtske namene. Vendar se je v desetletjih toliko razvila in »raztegnila« tudi na zrela leta. Psihomotoriko za odrasle lahko dandanes poglobimo celo s študijem na nivoju masterja. V današnjem vrstoglavem načinu življenja se čedalje več čuti potrebo po drugačnem načinu gibanja, bolj sproščujočem in manj stereotipnem. Pri psihomotoriki naj bi spoznali neizmerne možnosti za gibanje telesa. Izboljšali naj bi odnos do svojega telesa s tem, da mu prisluhne-

mo. Gibamo se z namenom, da se dobro počutimo in da nam postane gibanje nekaj prijetnega in potrebnega v zrelih letih. Na vzhodu so mnenja, da se morajo starejši ljudje vedno več gibati (seveda starosti prilagojeno), pri nas na zahodu pa se dogaja ravno obratno. Bolj se staramo, več sedimo, se gibanja kratkoma bojimo, ker smatramo, da nismo več sposobni. Statistike nam dokazujejo pogostost zlomov in drugih poškodb kot posledica padcev. To pa tudi zato, ker ljudje nimajo razvitega ravnotežja, nasplošno ne poznajo svojega telesa in torej težko »upravljajo« z njim.

Delavnice, ki jih bo vodila prof. Loredana Kralj, športna pedagoginja, psihomotricistka in master reiki, KRUT priporoča vsem tistim, ki bi radi ponudili sebi nekaj kreativnega in svežega, tako da bi se počutili dobro in zmanjšali vsakdanje napetosti.

Vpisovanja so v teku v tajništvu KRUT-a do zasedbe mest, kjer nudijo vse podrobnejše informacije.

TREBČE - Po ustaljenem obredu

Še eno veselo srečanje z Abrahamom

V soboto, 24. oktobra, so se na vaškem trgu v Trebčah zbrali letošnji 50-letniki, da bi skupaj praznovali svoj okrogli življenjski jubilej. Da je ta lepa navada zaživela, gre zasluga slavljenecem izpred 30 let, ki so prvič v tej vasi skupno obhajali srečanje z Abrahamom in pri tem soudeležili celotno vaško skupnost. Sešili so prapor in sestavili pravilnik v zvezi s potekom obreda. Tudi letošnji jubilarci so se zbrali na trgu, prejeli od lan-

skih prapor, potrebna priporočila iz omenjenega pravilnika in seveda voščila. Skupno so zapeli vaško himno, položili slovenska šopka pred spomenikom padlim in v cerkev ter povabili vse domačine v Ljudski dom na zakusko. Po skupnem praznovanju v domačem kraju, so prejeli spominek in se odpravili na Vrh k Uštilu, da bi ob izvrstni večerji še naprej pokramljali in obujali spomine iz otroških in mladih let.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA,
1. novembra 2009
VSI SVETI

Sonce vzide ob 6.45 in zatone ob 16.52 - Dolžina dneva 10.09 - Luna vzide ob 15.45 in zatone ob 5.12.

Jutri, PONEDELJEK,
2. novembra 2009
DAN MRTVIH

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,9 stopinje C, zračni tlak 1026 mb ustaljen, veter 46 km na uro, vzhodnik severo-vzhodnik, burja, vlaga 46-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 17 stopinj C.

OKLICI: Roberto Maffioli in Raffaela Verboschi, Andrea Not in Maria Spanovangelis, Pietro Zanini in Barbara Galea, Gianluca Sala in Gaia Gravic, Mauro Cernigoi in Monica Pellegrino, Xiangquan Huang in Chunfen Chen, Guerrino Lanci in Brunella Poli, Federico Farci in Barbara Manganaro, Viorel Rusanouschi in Mariana Vasluiano.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Istrska ulica, Ul. A. Valerio 1 (univerza)

SHELL: Drevored Campi Elisi 1/1

Q8: Domjo (Strada della Rosandra), Ul. D'Alviano 14

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan - drž. c. 202 (km 27)

ESSO: Milje - Ul. Battisti 6, Pokrajinska cesta km 8+738

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VETS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev.

49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67,

Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - Bandelj vložil prijavo v zvezi z območjem bivše tekstilne tovarne

Vprašanje sanacije azbesta bo preučilo državno tožilstvo

O problemu so bile pristojne ustanove obveščene že leta 2005 - V zapuščene prostore zahajajo tudi otroci

Azbestna streha bivše tekstilne tovarne

FOTO W.B.

Po dolgoletnih prošnjah, pozivih, srečanjih, sklepih in interpelacijah, ki niso privedli do nikakršne rešitve, bo moralo problem prisotnosti azbesta na območju bivše tekstilne tovarne v Podgori preučiti državno tožilstvo. Predsednik tamkajšnjega rajonskega sveta Walter Bandelj se je namreč odločil za vložitev prijave v zvezi z vprašanjem, ki se je postavilo že pred leti in ki so ga pristojne ustanove po njegovih besedah »preveč zanemarjale«, saj ni do danes prišlo niti do namestitve primernih ograj, ki bi onemogočale vstop v nevarne prostore.

Bandelj je prijavo vložil včeraj, v njej pa poziva javno tožilstvo, naj preveri, zakaj ni prišlo do spoštovanja vsebine sklepa, ki ga je goriški župan podpisal 20. junija 2006 in po katerem bi moralo že zdavnaj priti do sanacije poslopja v Ulici Cotonificio v Podgori. Bandelj je priložil tudi do-

kumentacijo, in sicer županov sklep z leta 2006, rezultate analiz, ki jih je junija istega leta izvedlo zdravstveno podjetje, pismo, ki ga je junija 2006 naslovil na goriško prefekturo, poročilo zdravstvenega podjetja iz leta 2003, svetniško vprašanje deželnega svetnika Igorja Gabrovca iz leta 2008 in seznam lastnikov raznih parcel na območju bivše tovarne.

Bandelj je povedal, da je površina, ki bi jo bilo treba sanirati, zelo velika, saj obsega kakih 5.000 kvadratnih metrov. Stroški za odpravo azbestnih kritin bi zato bili zelo visoki, rajonskemu svetu pa žal v prejšnjih letih ni uspelo izkoristiti sredstev, ki jih je za tovrstne posege dala na razpolago pokrajina. Za sanacijo bi morala poskrbeti podjetja Texgiulia, Makotex, Calcestruzzi Lanfranchi, Bergum immobili, Leasint in Panda Elsi, ki so še vedno last-

niki prostorov, k temu pa bi jih morala po Bandljevih besedah »prisiliti občina«.

O prisotnosti azbestnih streh je rajonski svet obvestil prefekturo in goriško zdravstveno podjetje že pred štirimi leti. Ugotovili so namreč, da se v prostorih bivše tovarne igrajo otroci. Goriško javno tožilstvo je zato zaseglo obrat in zavarovalo vhode s plastičnim trakom, ukrep pa ni zalegel. V zapuščenih prostorih se je na primer septembra lani ponesrečil 13-letnik iz Gorice. Zlomil si je zapestji, posledice pa bi lahko bile veliko hujše. »V zapuščene prostore pa ne vstopajo le otroci. Pred nedavnim sem si ponovno ogledal območje: opazil sem, da izginjajo deli kamnitih stopnic,« je povedal Bandelj. Njegova prizadevanja za odstranitev azbestnih kritin in cevi v Ulici Cotonificio je pred nedavnim podprla tudi deželna komisija za azbest. (Ale)

MEDEJA - Pločniki Prijava zaradi arhitektonskih pregrad

Ker novi pločniki v Medeji naj ne bi odgovarjali predpisom o odstranitvi arhitektonskih pregrad, je vložil prijavo karabinjerjem. Giannattilio Certo je sile javnega reda opozoril, da so novi pločniki tlakovani s kamenjem, ki onemogoča prehod tako prizadetim osebam na vozičku kot starejšim občanom.

Certo opozarja, da so pred kratkim v Medeji zgradili nove pločnike v ulicah Fornace, Scuole, Roma, Torriani, XXIV Maggio, Trieste, na korzu Friuli in v zaselku sv. Antona. Po njegovih besedah novo tlakovanje s kamenjem krši predpise o arhitektonskih pregradah, zato pa Certo zahteva, da si pločnike pristojni organi ogledajo. V primeru, da pločniki res ne odgovarjajo predpisom Certo zahteva njihovo porušenje, hkrati pa poziva pristojne organe, naj po sodni poti postopajo tudi proti načrtovalcem. Po njegovem mnenju je treba ugotoviti, kdo je pripravil načrt za pločnike in kdo je bil odgovoren za gradbišče, sploh pa je treba preveriti tudi morebitne odgovornosti občinske uprave. Svojo prijavo je Certo vložil pri karabinjerjih iz Mariana, hkrati pa jo je poslal v vednost italijanskemu združenju za odstranitev arhitektonskih pregrad ter deželnima odbornikoma za javna dela in zdravstvo.

Sicer je Certo, ki ima svoje bivališče v Medeji, od leta 2007 deželni tajnik stranke Krščanske demokracije; leta 2002 je kandidiral za mesto rajonskega svetnika na Rojcah v Gorici na listi stranke Forza Italia.

Ministra na okrogli mizi o visoki tehnologiji

Iz gospodarske krize s pomočjo visoke tehnologije in znanosti bo naslov okrogle mize, ki se bo v torek, 3. novembra, začela ob 18. uri v konferenčni dvorani Pinta v novogoriškem hotelu Perla. Osrednja tema okrogle mize, ki jo organizira novogoriška mestna občina, bo pomemben korak, ki ga je slovenska vlada naredila nedavno z vključitvijo v projekt Mednarodnega centra pospeševalnikov za snope ionov in antiprotonov v Evropi. Gre za ukrep, ki naj bi zaradi svoje razsežnosti in pomembnosti vplival na gospodarski razvoj Slovenije. Na torkovo okroglo mizo so bili povabljeni eminentni gostje, ki bodo spregovorili tudi o drugih prihajajočih iniciativah s področja visokih tehnologij in znanosti. Na okrogli mizi bodo sodelovali minister za finance Franc Križanič, minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič, predsednik Univerze v Novi Gorici Danilo Zavrtanik, direktor podjetja Instrumentation Technologies Rok Uršič in izvršna direktorica Gospodarske zbornice Slovenije Alenka Avberšek. (nn)

Izkaznic ne bodo izdajali

Okence za izdajanje elektronskih osebnih izkaznic bo jutri pri goriškem matičnem uradu ostalo zaprto. Zaradi posodobitve računalniškega sistema bo okence ponovno delovalo šele v ponedeljek, 9. novembra, po običajnem urniku (15.15-17. ura). 2. novembra bodo ostala okenca matičnega urada odprta od 8.45 do polne (okence za spremembe bivališča tudi od 16. do 17. ure).

Uprava se seli v dvorec

Z občine Šempeter-Vrtojba so sporočili, da se občinska uprava seli v nove poslovne prostore. Od jutri dalje bo uprava poslovala v drugem nadstropju prenovljenega Coroninijevga dvorca na Trgu Ivana Roba 3a. (nn)

Gladovna stavka Maročana

V centru za identifikacijo nezakonitih priseljencev CIE že preko petdeset dni traja gladovna stavka Maročana, ki s svojim protestom opozarja na slabe življenjske pogoje v strukturi. V prejšnjih dneh so moškega sprejeli na zdravljenje v goriški bolnišnici, saj je gladovna stavka načela njegovo zdravje. Po nekaj dneh je moški okreval, zato pa so ga spet prepeljali v Gradišče.

TRŽIČ - Severna liga bo zbirala podpise

Mošeje nočejo

Antonaci: »Muslimani uporabljajo center za priseljence za bogoslužje«

Severna liga nasprotuje odprtju mošeje v kateremkoli poslopju in v kateremkoli kraju v Trziču. Krajevni predstavniki Bossiijeve stranke bodo zato 7. novembra na Trgu republike zbirali podpise za peticijo, ki jo bodo pred koncem leta izročili županu Gianfrancu Pizzolittu, ki bi po njihovem mnenju ne smel izdati dovoljenja za odprtje mošeje muslimanski skupnosti.

»Zbrati hočemo čim višje število podpisov. Župan je izjavil, da mošeje ne bodo gradili z javnim denarjem, kar se nam zdi samo po sebi umevno, mi pa nasprotujemo katerikoli mošeji na območju občine Trzič. Naš teritorij je že poln problemov in je že plačal visok davek; mošeje z 2.000 mesti, ki jo zahteva muslimanska skupnost, res ne potrebuje,« je povedal deželni svetnik Severne lige Federico Razzini in dodal: »Mi ne nasprotujemo drugim veroizpovedim, vendar bi Trzič z mošejo postal deželni zbirni center

muslimanov. Tega nočemo. Prihodnost, ki jo želimo Trziču, je v turizmu in športni navtiki.«

Istega mnenja je tudi občinski tajnik Severne lige Graziano Manfredini, ki govori o pravi »muslimanski zasedbi«. »Ne razumem, kako so naši ljudje - Bežjaki, Tržačani, Furlani in Slovenci - lahko izgubili ponos nad svojimi koreninami in tradicijami in pozabljajo na trud, ki so ga naši očete vložili v družbo, ki je danes ogrožena,« je povedal Manfredini.

Občinski svetnik Giuliano Antonaci pa opozarja, da v resnici tržiška mošeja že obstaja. Po njegovih besedah naj bi namreč muslimani uporabljali za bogoslužje center za priseljence v ulici Duca D'Aosta. V svetniškem vprašanju, ki ga je naslovil na župana Pizzolitta, svetnik sprašuje, ali je prišlo morda do spremembe regulacijskega načrta, ki bi v prostorih centra za priseljence omogočala opravljanje bogoslužja.

ŠEMPETER - Tovarna družbe Iskra Avtoelektrika

Skozi krizo brez vodstva

Po samo dveh mesecih od prevzema funkcije Igor Mihajlovič v sredo nepreklicno odstopil s položaja

Po samo dveh mesecih od prevzema funkcije predsednika uprave šempetrške Iskre Avtoelektrike, je Igor Mihajlovič v sredo nepreklicno odstopil s položaja. Kot razlog je navedel nestrinjanje z nadzorniki in različne poglede na problematiko v družbi. Nadzorni svet družbe, ki je lani jeseni zabredla v krizo zaradi več kot 40-odstotnega upada naročil, direktne posledice svetovne gospodarske krize, je še pred Mihajlovičevim odstopu sprejel tudi odstop preostalih dveh članov tričlanske uprave, Tadeja Vidica in Ivana Lisjaka. Oba člana uprave, ki sta pred tem sedela že v upravi Aleša Nemca, ki se je s koncem avgusta upokojil, sta odstopila iz osebnih razlogov.

Erik Panjtar, ki v šempetrski družbi skrbi za odnose z javnostmi, je v zvezi z Mihajlovičevim odstopom povedal, da so mu botrovala nesoglasja v zvezi z določenimi posli nekdanje uprave, ki so poslovna

IGOR MIHAJLOVIČ

FOTO N.N.

skrivnost, pa tudi način prenehanja funkcije članov uprave in vprašanje izredne revizije, ki jo je predlagal Mihajlovič, a so jo nadzorniki zavrnili oziroma sklenili, da mora biti najprej zaključena interna revizija. Vidicu in Lisjaku poteče mandat 15. novembra, Mihajloviču pa 1. decembra. V šempetrski družbi si seveda želijo čimprejše imenovanje nove uprave, saj razmere niso take, da bi si lahko privoščili plovbo brez krmarja. Nadzorni svet, ki o tem

odloča, naj bi se spet sestel v novembru. V prvih devetih mesecih je matična družba Iskra Avtoelektrika ustvarila 10,9 milijonov evrov izgube, enkrat več kot v prvi polovici leta. S prodajo so zaslužili 77 milijonov evrov, kar je za 56 odstotkov manj kot v primerljivem obdobju leta 2008. Na ravni skupine je bil padec prodaje 40-odstoten. Temu primerno so v družbi kljub skrajšane mu delovniku in subvenciji države avgusta morali odpustiti 245 delavcev, še pred tem pa tistih, ki so šli v pokoj, niso nadomeščali z novimi, pa tudi pogodb za določen čas niso podaljševali. »Nekateri kupci kažejo znake oživljanja, saj se stanje naročil v zadnjem mesecu izboljšuje,« je še pojasnil predstavnik za stike z javnostmi v šempetrski družbi in zagotovil, da dodatna odpuščanja kljub krizi in odstopu vodstva vsaj zaenkrat niso predvidena.

Nace Novak

GORICA - V ambulantah goriškega zdravstvenega podjetja

Sezonska gripa že razsaja, doslej cepljenih 1.247 ljudi

Od 9. novembra dalje cepivo proti prašičji gripi - Doslej na Goriškem le pet primerov

Na Goriškem so od izbruha prašičje gripe zabeležili le pet lažjih primerov okužbe z virusom A H1N1, v zadnjih tednih pa v šolah in drugod razsaja sezonska gripa, proti kateri je že steklo cepljenje. V prvih petnajstih dneh kampanje so v ambulantah goriškega zdravstvenega podjetja cepili 1.247 oseb, med katerimi je bilo 657 starejših od 65 let.

Cepivo za sezonsko gripo bo na voljo do 6. novembra, in sicer v ulici Mazzini v Gorici (tel. 0841-592806-592840) od ponedeljka do petka med 11. in 13. uro, v ulici Fleming v Gradišcu (tel. 0481-92464) v ponedeljek, 19. in 26. oktobra, in v ponedeljek, 2. novembra, med 9.30 in 11.30, na drevoredu Venezia Giulia v Krminu (tel. 0481-629209) v torek, 20. in 27. oktobra ter 3. novembra, med 9.30 in 11.30, v bolnišnici San Polo v Trzinu (tel. 0481-487667) od ponedeljka do petka med 8.30 in 10. uro, v ulici Fiume v Gradežu (tel. 0491-897930) ob ponedeljkih med 11.30 in 12.30 ter ob četrkih med 14.30 in 16. uro. Za vse potrebne informacije je poleg družinskih zdravnikov na voljo tudi urad za higieno in javno zdravje v ulici Mazzini v Gorici (tel. 0481-592840-592806).

Po navedbah goriškega zdravstvenega podjetja pa bo cepivo proti pandemski oz. no-

vi gripi na razpolago od 9. novembra dalje. V prvi fazi bodo cepili skupine najbolj ogroženih ljudi, kdor pa tem ne pripada, bo do cepiva lahko prišel v drugi fazi, predvidoma januarja. Z 9. novembrom bodo ambulantne goriškega zdravstvenega podjetja prejela 40 tisoč doz cepiva proti pandemski gripi, medtem ko je bilo proti sezonski gripi na razpolago 30 tisoč doz. Cepljenje je priporočeno za zdravstvene delavce, ženske po tretjem mesecu nosečnosti, otroke in mlade od šestega meseca do sedemnajstega leta s kroničnimi boleznimi, predčasno rojene otroke, kronične bolnike do 65. leta starosti, redne krvodajalce, osebe varnostnih sil, pripadnike civilne zaščite in gasilce, pa še za osebe javnih služb v neposrednem stiku z ljudmi. K večjemu tveganju za okužbo in nastanek zapletov ob obolenju za pandemsko gripo prispevajo kronične pljučne bolezni, kronične srčno-žilne bolezni, kronične ledvične bolezni, kronične nevrološke bolezni, imunska oslabeleost zaradi bolezni ali zdravlil in sladkorna bolezen. Sočasno cepljenje proti epidemski in pandemski gripi ne bo dovoljeno; kdor se bo odločil za obe cepivi, bo najprej prejel cepivo proti sezonski bolezni, po zamiku treh tednov pa še cepivo proti novi gripi. Za cepljenje se bo treba predhodno naročiti pri zdravniku.

Cepljenje proti gripi

FOTO AA.

Čezmejni orientacijski tek

Med Gorico in Novo Gorico bo v četrtek, 6. novembra, potekal čezmejni orientacijski tek, ki se ga bodo udeležili dijaki nižjih in višjih srednjih šol z obeh strani meje. Tekmo prirejajo združenje UISP, zveza FISO, novogoriški Športni zavod, Orientacijski klub Nova Gorica in športno društvo Mark iz Šempetra.

Evine hčere

Na Univerzi v Novi Gorici v Rožni dolini bodo v torek, 3. novembra, ob 18. uri predstavili knjigo docentke Katje Mihurko Poniž z naslovom Evine hčere: konstituiranje ženskosti v slovenskem javnem diskurzu 1848-1902. V znanstveni monografiji, ki je izšla septembra 2009 pri založbi Univerze v Novi Gorici, avtorica na komparativen način pokaže, kakšne so bile posebnosti slovenskih razprav o ženskosti glede na tone, ki so prevladovali v drugih deželah habsburške monarhije. S kritičnim branjem prispevkov v časopisih in revijah analizira značilnosti in posebnosti razprav o vlogi Slovenk v narodnem gibanju, o materinstvu, zakonu, vzgoji deklet, ženskem izobraževanju, o prostituciji, ženski seksualnosti in o podobah brak. Ob tem ugotavlja, da so zapisi o ženskah dejansko pripovedi o konstruiranju ženskosti, ki se je na Slovenskem vzpostavila kot problem šele, ko so začeli o njej razpravljati. (nn)

DOBERDOB Mladost praznuje 40-letnico

Na sedežu kulturnega društva Jezero v Doberdobu bodo v ponedeljek, 9. novembra, ob 20.30 predstavili knjigo Mladost 40. Knjigo je napisal in uredil novinar Branko Lakovič s pomočjo profesorja Darija Frandoliča. Jubilejna publikacija je posvečena štiridesetletni zgodovini športnega združenja Mladost, ki so ga doberdobski ljubitelji nogometa ustanovili leta 1969.

JAMLJE - Izlet Kremenjak gre v Beljak in Celovec

Športno-kulturno društvo Kremenjak iz Jamelj prireja v ponedeljek, 7. decembra, izlet v Celovec in Beljak z ogledom božičnih tržnic. Odhod bo ob 7. uri iz Jamelj, prihod v Celovec pa okrog 10. ure. Izletniki si bodo nato ogledali božične tržnice, ki so postavljene v najstarejši avstrijski peš coni, poleg tega pa bodo imeli možnost, da okusijo kuhano vino, ki velja za najboljše v Avstriji. Ob 12.30 bodo šli izletniki na kosilo v tipično restavracijo, kjer bodo jih bodo pogostili z raznimi dobrotami, zatem pa se bodo odpravili v Beljak. Sledil bo prost ogled božičnih tržnic, ki se bo zaključil okrog 18. ure, ko se bodo vrnili proti domu. Prihod v Jamlje je predviden za 21. uro. V ceno izleta (45 evrov za društvene člane, 48 evrov za ostale) je vključeno kosilo. Vpisovanje bo potekalo v torek, 3. novembra, med 19.30 in 21. uro v večnamenskem centru v Jamljah; informacije nudijo tudi na telefonskih številkah 334-2400658 (Elisa v večernih urah) in 338-6495722 (Martina), na katerih se je mogoče ravnati tako prijaviti na izlet. Iz organizacijskih razlogov jameljski kulturni delavci pozivajo interese, da se čim prej prijavijo na izlet.

DOL - Poučni pohod prejšnjo nedeljo povezal Devetake z Boneti

Doljanske znamenitosti

Udeleženci pešali po cesarski poštni poti mimo starih domačij, madžarske kapele, vodnjakov in portalov

Spoznali so doljanske zaselke, njihovo zgodovino in znamenitosti. Približno trideset pohodnikov se je odzvalo vabilu Tanje Visintin in Srečka Vižintina, ki sta v sodelovanju s Slovenskim planinskim društvom Gorica priredila pohod prejšnjo nedeljo. Visintinova je avtorica knjige Spoznavanje doberdobskega Krasa, ki je obenem pedagoški priročnik in turistični vodnik, tako da je udeležencem spregovorila o marsikateri doljanski zanimivosti.

Pohodniki so se zbrali pri Devetakih, kjer je do prve svetovne vojne deloval velik kamnolom. V njem je bilo zaposlenih dvesto delavcev, med njimi pa so bile tudi ženske, ki so v košarah nosile težke tovore gramoz. »Pri Devetakih in na Palkišču so kopali črni marmor, ki je bil boljši od tistega pri Ferletih, ker je bil le-ta bolj krhek,« je povedala Visintinova in pohodnike opozorila še na prisotnost dveh vojaških pokopališč v dolini med Devetaki in Čukiščem, kjer je bila med drugim speljana tudi rimska pot. Z Devetakov so se pohodniki odpravili do Vižintin, kjer so si ogledali kamnite portale, oken-ske okvire, madžarsko kapelo, dve stari kapelici s slovenskim napisom in najstarejši senik v Dolu. Visintinova je pojasnila, da so hiše v Dolu zmes furlanske in kraške arhitekture. Gradili so jih namreč furlanski zidarji po navodilih domačinov. Tako je za doljanske hiše značilna visoka kašča, strehe pa so prekrile s strešniki. Portali so navadno vodili v hleve, ne pa v hiše, kjer so ljudje stanovali. Pri Vižintin, kjer so si ogledali tudi star vodnjak tik za vasjo, potem pa še polja pred zaselkom, ki jih je nekoč poplavljal voda. Preden so zajezili Sočo pri Solkanu, je namreč voda pricurljala na dan iz podzemlja in poplavljal kmečke površine. O tem priča ledinsko ime Ograde pod Lužo, sploh pa so še vidni vodni odtoki, ki so jih kmetje zgradili iz kame-nja, da so omogočili hitrejšo odtokanje vode. Na Palkišču je bila nekoč šola, o njej pa

Anica Vižintin z Lino Peric, eno izmed najstarejših Doljank, med postankom pri Bonetih (zgoraj); pohodniki pri madžarski kapeli pri Vižintin

FOTO B.KUZMIN

je spregovorila tudi Anica Vižintin, bivša učiteljica, ki je poučevala tudi doljanske otroke. Med potjo z Vižintinovo na Palkišče so si ogledali še tri vojaška pokopališča, pri Mikolih so se sprehodili ob stavbi nekdanje pošte, kjer je bila speljana cesarska pot. Pri Brnih so šli mimo hiše nekdanjih furmanov, potem pa so se povzpeli na hrib Kal, kjer so bili nekoč trije kali, danes pa je poln vode le še eden. Po gozdni stezi so se sprehodili do križišča na Pečini, kjer je bila nekoč meja med tržaško in goriško pokrajino, potem pa so šli še na Gradino, kjer je bil nekoč kamnolom družbe Solvay. Z žičnico je bil povezan s Trzicem, kjer so predelovali kraški kamen.

Visintinova je na Gradini spregovorila o Doberdobskem in Prelosnem jezeru, ki sta edini presihajoči jezera v Italiji, potem pa so se pohodniki sprehodili do zavetišča Cadorna, v kateri pa med vojno italijanskega generala ni nikoli bilo. Na tej točki so bile nameščene velike vojaške žarnice, s katerimi so italijanski vojaki svetili na Debelo Grižo, na koto 144 in na Grmado. Po besedah Visintinove je bilo med prvo svetovno vojno jezero strateškega pomena, saj je bil pomembna rezerva vode, ki je na kraškem bojišču drugače primanjkovala. Z zavetišča Cadorna so se povzpeli na vrh Gradine, kjer so si ogledali ostanke gradišča. Tu so našli ostanke iz bronzaste dobe, zatem pa še kovance, ki so jih Slovani skrili pred Huni. Na gradišču so se ta-

Tanja Visintin (prva z desne) s pohodniki pred zavetiščem Cadorna

FOTO BK.

kratni prebivalci Gradine branili, drugače pa so zgradili tudi mostiča ob jezeru.

Po stezi so pohodniki prišli do Bonetov, kjer naj bi se pohod zaključil. Čeprav je bil zagotovljen prevoz do Devetakov, pa so

bili pohodniki nad Dolom tako navdušeni, da so pešali do startne točke. Na pohod so prišli iz Doberdoba, Poljan, Doline, Trsta, Medje vasi, Sesljana, Sovodenj, Gorice in z Opatjega sela.

OB PRVEM NOVEMBRU - Danes vrhunec spominskih slovesnosti

Pred spomeniki poklon padlim za svobodo

Delegacije zveze borcev iz Nove Gorice in okolice že včeraj položile vence v Pevmi, Štandrežu, Ronkah in Tržiču

Na Goriškem so se včeraj začele svečanosti ob prvem novembru. V Ronkah in Tržiču so se poklonili spomenu slovenskih in italijanskih partizanov, ki so se skupaj borili proti fašističnim in nacističnim zatiralcem. Svečanosti se je udeležila tudi delegacija zveze borcev iz Nove Gorice, Solkana in z Opatjega sela, ki je najprej položila venec skupaj s krajevnimi upravitelji in predstavniki ronške sekcije VZPI-ANPI pred partizansko grobnico na pokopališču v Ronkah. Zatem je svečanost potekala na tržiškem pokopališču, kjer so slovensko delegacijo pričakali podžupanja Silvia Altran, podpredsednica pokrajine Roberta Demartin, duhovnik Gilberto Dudine, predstavniki policije, karabinjerjev in mestnih redarjev ter člani krajevne sekcije VZPI-ANPI. Svečanosti sta se udeležila tudi predstavnika društev Tržič Lucia Germani in Jadro Karlo Mucci. Na pokopališču so položili venec pred partizansko grobnico in pred grob, kjer so pokopani slovenski talci iz Ljubljane. Ubili so jih italijanski okupatorji, njihova trupla pa so skrivaj prepeljali v Tržič, da bi preprečili njihov pokop v Ljubljani, kjer bi jih nedvomno počastili kot heroje. Venec so nato položili tudi pred tržiško ladjedelnico, kjer je spomenik posvečen 503 slovenskim in italijanskim delavcem, ki so padli v narodnoosvobodilnem boju.

Goriški občinski odbornik Sergio Cosma je včeraj položil vence na pokopališčih v Pevmi, Štmavru, Podgori, Ločniku, Štandrežu in Gorici. Delegaciji borčevske zveze iz Šempetra pri Gorici in Vrtojbe sta se poklonili spomenu padlih pred spomenikom v Pevmi, kjer so jih pričakali predstavniki goriške sekcije VZPI-ANPI s predsednikom Mirkom Primožičem in rajonskega sveta, in pred partizansko grobnico na štandreškem pokopališču. Jutri, 2. novembra, bo goriški župan Ettore Romoli prisoten z mestnimi redarji pri maši v kapeli grofov Coronini; ob 9.50 bo polagal vence v kostnici na Oslavju, kjer bo ob 10. uri maša; ob 10.55 bo polagal vence na goriškem pokopališču, ob 11.30 v spominskem parku in ob 11.50 pred spomenikom deportirancem na trgu pred železniško postajo, kjer bosta prisotna tudi goriška delegacija VZPI-ANPI in goriška prefektnja Maria Augusta Marrosu. Danes se bo prefektnja udeležila tudi polaganj vencev pred italijansko kostnico in na avstroogrskem vojaškem pokopališču v Redipulji.

Podgorska sekcija VZPI-ANPI pod pokroviteljstvom rajonskega sveta prireja svečanost pred spomenikom padlim v narodnoosvobodilni borbi; potekala bo v Podgori danes ob 10. uri. Na programu bodo pozdrav predstavnika lokalne sekcije VZPI-ANPI, polaganje vencev rajonskega sveta, borčevskih in krajevnih društev, priložnostni govor, recitacije ter nastop pevskega zborov Soča in Podgora.

V Pevmi bo danes ob 9.15 v organizaciji krajevnega sveta za Pevmo, Štmaver in Oslavje ter krajevne in goriške sekcije VZPI-ANPI polaganje vencev pred spomenikom. Ob priložnostnem govoru bodo sodelovali otroci osnovne šole iz Pevme z recitalom in pevski zbor Štmaver. Sledilo bo polaganje vencev na skupni grobnici padlim na pevmskem pokopališču, krajevni svet bo položil še venec na grob dolgoletnega župnika v Pevmi Antona Rutarja. V Štandrežu bo danes ob 10.45 pred ploščo padlim partizanom v domu Andreja Budala zapela vokalna skupina Sraka; ob 11. uri bo svečanost pri spomeniku padlim na trgu v Štandrežu, kjer bo po zdravu Vilme Braini v imenu VZPI-ANPI in nastopu vokalne skupine Sraka govorila Maja Peterin.

V Števerjanu bodo danes ob 10.30 položili venec pred spomenikom na Trgu svobode, ob 12. uri pa pred spomenikom padlim na Jazbinah. Svečanosti ob prvem novembru bodo danes tudi v občini Sovodnje; vence bodo položili na Peči ob 9.55, v Rupi ob 10.15, v Sovodnjah ob 10.45, na Vrhu ob 11.10 in v Gabrjah ob 11.35. V občini Doberdob se bo današnji obhod spomenikov pričel v Jamljah. Vence bodo položili pred grobnico padlih avstroogrških

Delegaciji novogoriške borčevske zveze sta včeraj položili vence v Pevmi (desno) in Tržiču (spodaj)

BUMBACA, K. MUCCI

vojakov v prvi svetovni vojni ob 10.45, pred spomenikom na Trgu svobode ob 11. uri; pred spomenikom padlim vojakom v prvi svetovni vojni pri Bonetih ob 11.15; pred spomenikom padlim na Palkišču ob 11.30; v madžarski kapelici pri Vižintinih ob 11.45; pred spomenikom padlim na Poljanah ob 12. uri; pred spomenikom pad-

lim v Doberdobu ob 12.20. Predstavniki Republike Slovenije, generalnega konzulata Republike Slovenije v Trstu in delegacije občin Nova Gorica, Brda, Kanal, Miren-Kostanjevica in Šempeter-Vrtojba bodo skupaj z občinsko upravo polagali vence pred spomenikom na Poljanah in pred spomenikom v Doberdobu.

Delegacija VZPI-ANPI in predstavniki SKGZ, konzulata Republike Slovenije in Zveze borcev iz Nove Gorice se bodo danes ob 12. uri poklonili spomenu padlih s polaganjem vencev na pokopališču v Gorici. Delegacija SKGZ bo pred tem ob 9.30 položila venec v Gonarsu. Predstavniki Sveta slovenskih organizacij iz Gorice bodo polagali vence ob 9.30 v Gonarsu, ob 11.30 na grobu Lojzeta Bratuža in ob 12. uri na grobnici padlih partizanov na goriškem mestnem pokopališču. Predstavniki pokrajinskega tajništva stranke Slovenske skupnosti bodo polagali vence ob 9.30 v Gonarsu, ob 10.15 pri spomeniku padlim v Sovodnjah, ob 11.30 se bodo pridružili SSO-ju za obisk groba Lojzeta Bratuža na goriškem pokopališču; ob 12. uri bo potekalo polaganje vencev na goriškem pokopališču in ob 12.15 pri spomeniku padlim v Jazbinah. Goriški občinski svetniki stranke Slovenske skupnosti bodo položili venec tudi na slovesnosti mestne občine Nova Gorica pri spomeniku na Trnovem. Današnje svečanosti na goriškem pokopališču ob 12. uri se bosta udeležila tudi podpredsednik slovenskega državnega zbora France Cukjati in goriška prefektnja Maria Augusta Marrosu.

Osrednja komemorativna slovesnost v novogoriški občini bo danes ob 11. uri pri spomeniku na Trnovem. Slavnostna govornica bo Elvira Sušmelj, direktorica uprave mestne občine Nova Gorica.

SLOVIK - Tečaj Poslovna komunikacija

Prvo predavanje 4. novembra

Slovenski izobraževalni konzorcij - Slov.I.K. organizira 30-urni tečaj poslovne komunikacije v slovenskem jeziku, ki je namenjen univerzitetnim študentom in mlajšim kadrom (do 30. leta starosti). Tečaj bo potekal na sedežu Slov.I.K.-a v KB Centru v Gorici (Korzo Verdi 51) ob sredah med 18.30 in 20. uro. Prvo predavanje bo v sredo, 4. novembra, zadnje pa 24. februarja 2010. Vpisnina znaša petnajst evrov, šolnina pa sto evrov; v ceno ni vključen davek na dodano vrednost. Tečaj bo vodila doc. dr. Matejka Grgič ob strokovni pomoči asistentke Monike Velikanje. Informacije nudijo na telefonski številki 0481-530412 in na naslovu elektronske pošte info@slovik.org.

Heinichen ob 18.03

V knjigarnah bodo s torkom začeli prodajati zadnjo knjigo Veita Heinichenja z naslovom »La calma del più forte«. Njegova kriminalka je tokrat locirana med Trstom in Slovenijo, dotakne pa se tudi Gorice in Nove Gorice, saj je dogajanje povezano z 21. decembrom leta 2007, ko je prišlo do širitve območja izvajanja schengenskega sporazuma. Heinichenovo knjigo bodo predstavili v četrtek, 5. novembra, ob 18.03 v dvorani APT pri železniški postaji. Z avtorjem se bo pogovarjal Stefano Cosma; predstavitev knjige je vključena v niz »Il libro delle 18.03«.

Fotosrečanje še jutri

V galeriji Kulturnega doma v Gorici je še jutri na ogled mednarodna fotografska razstava 11. Fotosrečanje, na kateri razstavljajo fotografi Daniele Barbagli, Antonino Cannizzaro, Blaž Erzetič, Nataša Radović, Igor Škorjanc, Nina Todorović in fotografska skupina Photo 88 iz kraja San Vito al Tagliamento. Ogledati si je mogoče od 10. do 13. in od 16. do 18. ure.

Paciunko po TV

Goriški dvojnik Jovanottija Igor Damilano, ki je poznan tudi z vzdevkom Paciunko, je bil gost oddaje »Affari tuoi«. Prejšnji četrtek se je mudil v studiu državne televizije Rai v Rimu, kjer so snemali oddajo, ki jo bodo predvajali v četrtek, 5. novembra, na televizijski mreži Rai Uno.

GORICA - Odprli likovno razstavo v galeriji Kosič

Med figurativnim in abstrakcijo

Zadnja dela slikarjev Carla Piemontija in Adriana Velussija predstavila novinarka Eliana Mogorovich

Kompleksen odnos med abstrakcijo in figurativno umetnostjo je značilnost, ki družbi Carla Piemontija in Adriana Velussija, goriška umetnika, ki se v teh dneh predstavljata na skupni razstavi v galeriji Kosič. Razstavo v Raštelu, v okviru katere si je mogoče ogledati najnovejša dela obeh slikarjev, so odprli v petek zvečer. Odprtja se je udeležil gostitelj, slikar Andrej Kosič, predstavitev umetnikov pa so organizatorji zaupali novinarki in kritičarki Eliani Mogorovich.

»Zadnja dela Carla Piemontija, ki ga je vedno zanimal dualizem med figuro in ozadjem, kažejo večje ravnovesje med tema dvema. Adriano Velussi pa nadaljuje svoje raziskovanje odnosa med dobrim in zlom, človekom in naravo,« je povedala Mogorovicheva. Razstava bo na ogled do 12. novembra in sicer od torka do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

Z odprtja razstave

BUMBACA

Gledališka sezona se bo pričela v torek, 10. novembra, z dramo »To be or not to be«; v njej nastopata Giuseppe Pambieri in Daniela Mazzucato

Na voljo vstopnice za posamezne predstave

V goriškem gledališču Verdi je v polnem teku abonmajška kampanja za gledališko sezono 2009/2010; z jutrišnjim dnevom se bo medtem pričela predprodaja vstopnic za posamezne predstave, hkrati pa bodo vstopnice prodajali tudi na spletni strani www.vivaticket.it. Pri blagajni gledališča v ulici Verdi so na razpolago še zadnje vstopnice za ponovitev predstave »Stomp«, ki bo v sredo, 11. novembra; rezervacije sprejemajo tudi na telefonski številki 0481-383327, in sicer med 9.30 in 12.30 ter med 16. in 19. uro. V okviru letošnje sezone se bo zvrstilo osem gledaliških predstav, osem koncertov in plesnih predstav ter štirje veliki dogodki.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, Ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER D'ISONZO
VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Dostojevskij: drama svobode; do 3. novembra od ponedeljka do petka med 10. in 18. uro, ob sobotah med 10. in 13.30, ob nedeljah in praznikih med 15.30 in 18.30; vodeni obiski bodo potekali od ponedeljka do petka ob 10., 11., 16. in 17. uri, ob sobotah ob 11. in 12. uri, ob nedeljah in praznikih ob 15.30, 16.30 in 17.30.

RAZSTAVA SLIKARSKIH DEL MARIJA DI IORIA je na ogled v Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju v Gorici; do 8. novembra vsak dan razen ponedeljka od 9. do 19. ure, v nedeljo, 1. novembra, brezplačen vstop.

V GALERII ARS na Travniku 25 v Gorici je na ogled likovna razstava umetnika Štefana Turka; do 28. novembra od torka do sobote po urniku Katoliške knjižarne (tel. 0481-531407).

Gledališče

GLEDALIŠČE VERDI V GORICI obvešča, da je v teku predprodaja vstopnic za ponovitev predstave »Stomp«, ki bo v sredo, 11. novembra; pri blagajni gledališča v Ul. Garibaldi 2/a v Gorici in na tel. 0481-383327 je v teku tudi predprodaja abonmajev za gledališko sezono 2009-10. Prva predstava bo deželna premiera plesno-gledališke predstave »Stomp«, ki bo v torek, 10. novembra.

V NOVEM OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU je v teku predprodaja abonmajev za gledališko sezono 2009-10. Prva predstava bo balet »Carmen« v četrtek, 12. novembra, ob 21. uri, nastopa Rossella Brescia; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-969753).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU je v teku predprodaja abonmajev za gledališko sezono 2009-10. Prva predstava bo »Metti in salvo il tesoretto« v četrtek, 5. novembra, ob 21. uri, igra Gianrico Tedeschi; informacije pri blagajni občinskega gledališča (tel. 0481-630057).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: v četrtek, 5. novembra, ob 20.45 koncert »Iberia / Bolero« pianistk Katie & Marielle Labeque; v petek, 6. novembra, ob 20.45 gledališka predstava »È bello vivere liberi!« napisala in igra Marta Cuscunà; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-790470).

Koncerti

VEČERNI KONCERTI kulturnega združenja Rodolfo Lipizer v deželnem avditoriju v Ul. Roma v Gorici: v petek, 6. novembra, ob 20.45 bo nastopil kitajsko-kanadski duo Hou; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, www.lipizer.it.

Čestitke

V Štandrežu na Skalcah pri Marušičevih imajo novo doktorico. KRISTINA je v Padovi doktorirala v psihologiji z oceno 110. Čestitamo ji in ji želimo še nadaljnjih uspehov v življenju Leda z družino in vsi domači.

V Šempetru pri Gorici se je ASJA rodila ter Nataši in Eriku življenje popestrila. Veseli se in nazdravlja vsa družina Zavavlad.

Kino

V GORICI DANES
KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.10 »Michael Jackson's This Is It«.

Dvorana 2: 15.30 - 17.30 »Up«; 20.30 »La battaglia dei tre regni«.

Dvorana 3: 15.20 - 17.30 - 20.10 - 22.10 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«.

V GORICI JUTRI
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Michael Jackson's This Is It«.

Dvorana 2: 17.30 »Up«; 20.30 »La battaglia dei tre regni«.

Dvorana 3: »Kinemax d'Autore« 17.30 - 20.00 - 22.10 »Ricky - Una storia d'amore e libertà«.

V TRŽIČU DANES
KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.10 »Michael Jackson's This Is It«.

Dvorana 2: 15.00 - 17.00 »Up« (Digital 3D); 20.10 - 22.10 »Julie & Julia«.

Dvorana 3: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.10 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«.

Dvorana 4: 16.00 - 18.00 - 20.15 - 22.15 »Amore 14«.

Dvorana 5: 15.50 - 17.50 »Oggi sposi«; 20.30 »La battaglia dei tre regni«.

V TRŽIČU JUTRI
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Michael Jackson's This Is It«.

Dvorana 2: 17.45 »Up« (Digital 3D); 20.10 - 22.10 »Julie & Julia«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«.

Dvorana 4: 18.00 - 20.15 - 22.15 »Amore 14«.

Dvorana 5: »Kinemax d'Autore« 17.45 - 20.00 - 22.00 »La doppia ora«.

Izleti

KD OTON ŽUPANČIČ iz Štandreža obvešča udeležence avtobusnega izleta na ogled primorskih lepot v sklopu martinovanja, ki bo v nedeljo, 8. novembra, da bodo organizatorji pobirali denar v sredo, 4. novembra, od 18. do 20. ure v Kulturnem domu Andreja Budala v Štandrežu; informacije na tel. 338-7956855 (Erika Nardin).

KD SOVODNJE organizira tridnevni izlet na božične tržnice v Nuernberg, Bamberg in Rothenburg. Odhod bo 6. decembra ob 6. uri pri Kulturnem domu v Sovodnjah. Prihod v Nuernberg ob uri kosila in popoldan prost za ogled mestnega središča in tržnic; večerja in prenočitev. V ponedeljek odhod proti Rothenburgu in ogled srednjeveškega mesta z vodičem. Kosilo prosto in odhod proti Bambergu; prost popoldan v mestu. Zvečer prihod v Nuernberg in večerja in tipični pivnici. V torek ogled središča z vodičem, prosto za kosilo in nakupe. Vrnitev v Sovodnje v večernih urah; informacije in vpisi na tel. 349-3666161 (Erik).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA prosijo izletnike, ki bodo 7. novembra obiskali Vicenzo, naj do 1. novembra uredijo s plačilom v trgovini pri Milii (tel. 0481-78398); urnik odhoda avtobusa bo ob 6.45 iz Štivana, s postanki ob 6.50 v Jamljah pri spomeniku, ob 7. uri na Poljanah pred gostilno, ob 7.15 v Dobedobu pred spomenikom in ob 7.30 v Ronkah pri piceriji Al Gambero.

ZDRUŽENJE KRVODAJALCEV SOVODNJE prireja družabno srečanje z degustacijo briških vin in večerjo ob glasbeni spremljavi v soboto, 28. novembra, v kleti na Dobrovem. Predviden je avtobusni prevoz v obe smeri z vmesnimi postanki v Štandrežu (pri cerkvi), Sovodnjah (pri telovadnici), Gabrbah (na trgu) in Rupih (pri gostilni Sonja); vpisovanje z obveznim plačilom celotnega zneska poteka na

JAVNI RAZPIS

Priznanje Kazimir Humar

- 1) Zveza slovenske katoliške posvete, Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov podeljuje priznanje društvom in organizacijam ali posameznikom na osnovi utemeljitve predlagateljev in po presoji organizacij, ki priznanje podeljujejo.
- 2) Predloge za priznanje zbira Zveza slovenske katoliške prosvete na podlagi javnega razpisa.
- 3) Priznanje se praviloma podeli v mesecu februarju za ustvarjalne dosežke, za pomemben prispevek k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, za publicistično delo in za izjemne dosežke pri organizacijskem delu na kulturnem področju.
- 4) Priznanje lahko prejmejo tisti, ki delujejo v goriškem prostoru.
- 5) Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra 2009 na naslov: Zveza slovenske katoliške prosvete - 34170 Gorica-Gorizia, Drevored 20. septembra, 85, s prpisom na ovojnicu: "Predlog za priznanje"

sedežu združenja v Gabrbah vsak torek in petek od 19. do 20. ure do 6. novembra; informacije na tel. 340-3423087 (Paolo Braini).

Obvestila

LOVSKI OKRAJ ŠT. 7 BRDA vabi na tradicionalno mašo Sv. Huberta v torek, 3. novembra, ob 18. uri v cerkvi Sv. Silvestra v Pevmi.

GORIŠKI URAD KMEČKE ZVEZE obvešča, da je na razpolago občanom, ki potrebujejo pomoč ali svetovanje v zvezi z razlastitvenim postopkom zaradi gradnje avtoceste Gorica-Vileš na območju sovodenske občine; informacije na tel. 0481-82570 od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

AKŠD VIPAVA sklicuje redni občni zbor v petek, 6. novembra, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu v prostorih društva na Peči ob kotališču.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v nedeljo, 8. novembra, v vinski kleti Dobrovo v Brdih, kjer bo na programu družabno srečanje z Martinovo večerjo in glasbo v živo. Odhod iz Dobrovo ob 16.30 s postanki na Poljanah, Vrhu, v Sovodnjah in Štandrežu. Odhod drugega avtobusa tudi ob 16.30 s trga Medaglie d'oro v Gorici, nato s postanki pri vagi ob pevmskem mostu, v Podgori pri športni palači in v Štandrežu. Prijave čimprej na tel. 0481-390688 (Saverij), 0481-882024 (Ivo), 0481-21361 (Ema B.) in 0481-78061 (Ana); na račun 25 evrov.

55-LETNIKI IZ SOVODENJ in okolice (letnik 1954) organizirajo v soboto, 7. novembra, družabnost z večerjo in glasbo v restavraciji na Majnici; informacije in vpisovanje čimprej v lekarni Marko Rojec v Sovodnjah.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da socialna delavka ne bo sprejemala kot običajno v ponedeljkih, 16., 23. in 30. novembra, pač pa, v sredo, 18. in 25. novembra ter 2. decembra; informacije na tel. 0481-784736.

OBČINA GORICA obvešča, da bo zaradi posodobitve računalniškega sistema urad, kjer izdajajo elektronske izkaznice v ponedeljek, 2. novembra, zaprt.

OBČINA GORICA obvešča, da ima urad ICI nov urnik: ob ponedeljkih in sredo med 16. in 17.30, ob torkih, četrtek in petkih med 8.45 in 11. uro.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO V TRSTU razpisuje 23. natečaj za študijske nagrade iz sklada Mihael Flajban, namenjene univerzitetnim študentkam in študentom slovenske narodnosti iz naše dežele. Glavna nagrada znaša 1.500 evrov in je namenjena kandidatom, ki se vpišejo v prvi letnik univerze. Ta nagrada se obnavlja za vse letnike rednega študija, če dobitnik zadosti pogojem pravilnika. Poleg glavne nagrade so predvidene tudi enkratne nagrade za naslednje letnike. Prošnje za nagrade, naslovljene na Slovensko dobrodelno društvo, je treba skupno s predvideno dokumentacijo prinesiti ali poslati po navadni pošti na sedež SDD do 20. decembra 2009; informacije na sedežu Slovenskega dobrodelnega društva v Trstu, (Ul. Mazzini 46, prvo nadstropje, 34122 Trst, tel. 040-631203) ob četrtek od 16. do 18. ure ali na dobrodelno@libero.it.

V KINODVORANI KINEMAX V GORICI bo v četrtek, 5. novembra, potekala državna premiera filma »Alza la testa«, ki so ga snemali v Gorici, Novi Gorici in okolici in ki bo od 6. novembra dalje na ogled v ostalih italijanskih kinodvoranah. Na premieri bosta prisotna režiser Alessandro

Angelini in goriška igralka Anita Kravos, predstavili bodo tudi kratki film v produkciji Transmedia »To je zemlja, brat moj« slovenskega režiserja Jana Cvitkoviča.

V ŠKOCJANU prirejajo v šotoru na glavnem trgu dva večera posvečena predstavitvi in degustaciji domačih pridelkov. V sredo, 4. novembra, ob 20. uri bodo predstavili krajevne vrste medu, vina in sira, v četrtek, 5. novembra, ob 20. uri pa bo na vrsti olje; vstop prost.

ZŠŠDI sporoča, da bosta urada v Trstu in Gorici 2. in 3. novembra zaprta.

Prireditve

NA SEDEŽU DRUŠTVA JEZERO v Doberdobu bodo v ponedeljek, 9. novembra, ob 20.30 predstavili knjigo Mladost 40. Knjigo je napisal in uredil Branko Lakovič s pomočjo Darija Frandoliča. Publikacija je posvečena štiridesetletni zgodovini doberdobskega športnega združenja Mladost.

V GORIŠKI POKRAJINI bo v torek, 3. novembra, ob 17. uri srečanje v sklopu niza Dostojevskij in kinematografija. Roy Menarini bo predaval na temo vloge kritika v multimedialnem času.

Osmice

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdobu je odprta ob četrtek, petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78377.

PRI CIRILI v Doberdobu je odprta ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Prispevki

V spomin na mamo Vincenzo daruje Nadija Calligaris z družino 150 evrov za vokalno skupino Sraka.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 9.30, Erminio Simone iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ignacija in na glavno pokopališče.

JUTRI V RONKAH: 12.30, Sergio Scarpa (iz goriške splošne bolnišnice ob 11.45) v cerkvi Sv. Lovrenca in na pokopališču.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo 110
ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+

TRŽIČ
ESSO - Ul. Boito 64
API - Ul. Grado
SHELL - Ul. Boito 7

RONKE
SHELL - Ul. Redipuglia 25/a
ERG - Ul. Aquileia 35

ŠKOCJAN
SHELL - Ul. Grado 10

ŠLOVRENC
AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56

VILEŠ
ERG - Državna cesta 351 km 16+250

KRMIN
SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

OB DNEVU MRTVIH

Pomislimo tudi na žive

DUŠAN KALC

Med grobovi in spomeniki se te dni obnavlja starodaven obred živih v spomin na mrtve. Puste jesenske dneve, ki že dišijo po zimi, preoblačimo s cvetjem v pomladne, kot bi želeli z živimi barvami in omamnimi dišavami lovorja in krizantem odvrniti od sebe strah pred neizbežnim. A migljavi plamenčki tisočeri svečk v nadležnem vetrcu nas opozarjajo na minljivost. In ko se z vaškega zvonika razleže monotona bronasta melodija, da bi nas pozvala k zbrani ali molitvi, se vedno znova nehote vprašamo, komu zvoni, da bi si nato odgovarjali z Johnom Donnom: »Ne sprašuj komu zvoni, zvoni tebi!«

Tebi, enemu iz množice šestih milijard, kolikor nas šteje ta vse bolj obljuden in odtujen planet. In hkrati zvoni vsem šestim milijardam, s katerimi si tudi ti tako ali drugače povezan tostran življenja, kakor boš tesno, z roko v roki, onstran življenja, po zgladu srhljivega plesa hrastovelskih okostnjakov, ko ne bo več razlike med tabo in sosedom, pa naj ti po prijatelji ali nasprotniki. Ko ne bo razlike med lastnikom McDonalddove verige in sestradanim beračem, med

črnim in belim, med tako ali drugače govorečim, med lepoticco in gobavko, med razumnim nobelovcem in nepismenim kmetom, med izraelskim kolonom in palestinskim intifadovcem, med afganistanskim Talibanom in natovim vojščakom.

Tako morda za hipec razmišljamo, ko se turoben pogled na vlažno prst in hladne marmornate križe ujame z mislijo, da bi se dalo čas, ki tako divje drvi mimo nas, in prostor, ki ga je dovolj za vse, veliko bolje izkoristiti, kot smo ju sicer vajeni. Že v naslednjem trenutku pa na vse skupaj pozabimo. Z lahkoto preženemo misel, kako se bomo nekoč, kot hrastovelski mrtvaki, osvobodili tuzemskih utesnjujočih oblačil, ki nam določajo starost, spol, stil in status, in kako bomo enaki med enakimi in bratje med brati. Vprašanja osvobajanja, enakosti in bratstva si raje razlagamo vsak po svoje in smo se za svoja (varljiva) prepričanja, še bolj pa za svoje (večkrat umazane) interese, pripravljene odreči miru, nenasilju, pravičnosti, enakosti, solidarnosti.

Čeprav je človek s svojim umom dosegel neizmerno višine, se z instinkti še ni uspel dvigniti s tal. Če smo torej ukrotili zemljo, nebo in morje, poskrbeli za udobnejše življenje, premagali boleznin in se v mnogih

primerih uspešno spopadli s samo smrtjo, se še zdaleč nismo znebili prvobitne agresivnosti, poželenj in sebičnosti, ki tičijo v nas. Z vsem tem smo zajadrali v tretje tisočletje, ne da odpravili nekaterih hudih razvad, kot so vojna klanja pri reševanju sporov in velika neobčutljivost za reševanje vprašanj nasilja, revščine, pravičnejše delitve dobrin, popolnejše demokracije, zaščite vse bolj onesnaženega okolja in še bi lahko naštevali. Nasprotno, marsikaj se je v zadnjih letih celo poslabšalo.

Kako je mogoče, da je ob hudi finančni in gospodarski krizi, ki je v zadnjem letu preplavila svet, prišlo do »privatizacije dobičkov in nacionalizacije izgub ter da so takoj našli pomoč za krivce gospodarske katastrofe, ne pa za njene žrtve«, kot je zapisal nobelovec Jose Saramago v svojem blogu, in da se število lačnih neprestano dviga?

Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) je pred kratkim razkrila, da je število podhranjenih v svetu prvič preseгло milijardo. Vsako leto umre več milijonov ljudi v nerazvitem svetu zaradi lakote in žeje. Prve žrtve pomanjkanja sredstev so seveda otroci. Vendar se o tem ne govori in piše zelo veliko. Kadar go-

vorimo o revščini, pa ne mislimo samo na pomanjkanje gnotne podpore. Kot piše generalna sekretarka mednarodne organizacije Amnesty International Irene Khan, opredeljujejo revščino tudi »diskriminacija, državna represija, korupcija, negotovost in nasilje«. Zato za odpravo revščine v svetu ni dovolj finančna pomoč razvitega sveta (ki je sicer zelo skromna, daleč preskromna, da bi vsaj delno krila potrebe), temveč je potrebno predvsem spoštovanje gospodarskih, socialnih, kulturnih in političnih pravic, začeti z ustrežno zdravstveno oskrbo, pravič do lastnega doma, in z izobraževanjem.

Potrebna je seveda tudi informacija, ki je še zlasti pomanjkljiva, ker sta znanje in poznavanje problemov lahko nevarna za ustavljeni red, ki ga opredeljujejo v prvi vrsti finančni in gospodarski centri oblasti v imenu najvišje »vrednote« sodobnega sveta, to je tržnega profita. V njegovem imenu postane milijonska množica preranih grobov zaradi podhranjenosti navaden statistični podatek, ki mu mediji ne posvečajo pozornosti, ker ne dviguje naklade, kot jo lahko dvigne, denimo, banalna ljubezenska zgodba iz sveta filmskih ali športnih zvezdnikov.

In vendar so nekateri podatki tako zanimivi in pretresljivi hkrati, da bi se moral ob njih zamisliti vsakdo, ki se ima za človeka. Medtem ko umre zaradi lakote, kot pravijo nekatere statistike, vsak dan kakih 60 tisoč ljudi, znaša dnevno svetovna investicija v orožje več kot 30 milijonov dolarjev. In medtem ko bi zadostovalo 9 milijard dolarjev za zagotovitev pitne vode in sanitarij ter 13 milijard za zagotovitev prehrane za lačne, potrošimo samo v Evropi 11 milijard dolarjev za sladolede, v Evropi in ZDA pa 17 milijard za prehrano domačih živali. Kaj naj rečemo na vse to?

Neizmerni vrsti gomil zaradi revščine, h kateri je v znatni meri prispevala tudi sedanja finančna in gospodarska kriza, se pridružujejo vsak dan nove sveže gomile žrtev nasilja in vojn. Ko se ob 1. novembru spominjamo svojih najdražjih in tistih, ki so darovali svoja življenja za našo (še vedno, žal, okrnjeno) svobodo, bi morala naša misel vsaj za trenutek zaustaviti ob vseh tistih, ki po nedolžnem (pa tudi po manj nedolžnem) izgubljajo svoja življenja zaradi vojnih žarišč, ki jih na začetku novega tisočletja ne le nismo znali pogasiti, temveč smo jih še podžgali.

Kako je mogoče, da plamt danes v svetu še vedno kakih 25 ali 30 vojnih požarov? Vsak dan umre nešteto ljudi. V Iraku, ki so ga leta 2003 zasedle ZDA in njeni zavezniki, je od takrat umrlo več kot 100 tisoč Irčanov (njih nima točnih podatkov) in 4349 Američanov ter 318 vojakov iz držav zaveznic. Na Bližnjem Vzhodu je od septembra 2000 do 21. oktobra 2009 umrlo 8.011 ljudi, od tega 6831 Palestincev, 1101 Izraelec in 79 drugih žrtev. Vojna v Afganistanu je od leta 2001, ko so ga zasedli Američani, šokirani in razjarjeni zaradi napada 11. septembra na Twin Towers in Pentagon, terjala več kot 38 tisoč žrtev.

To so grozljive številke, če pa jim dodamo še številke mrtvih v drugih konfliktih na vseh koncih sveta, o katerih se zelo malo piše, ali nič, ker pri njih ne sodelujejo neposredno, kot pri omenjenih treh, vojske našega zapadnega razvitega sveta, zadobijo razsežnosti prave super katastrofe. Naj navedemo le nekatera od teh žarišč. V Kasmirju je od leta 1989 umrlo zaradi vojne več kot 65 tisoč ljudi, v Šri Lanki so od leta 1983 prešteli okrog 83 tisoč žrtev, v Darfurju je v državljanski vojni umrlo od leta 2003 že več kot 300.000 ljudi, v Nigeriji 14 tisoč, v Kongu pa naj bi žrtve preštevili v milijonih. Vsem tem in drugim žrtvam konfliktov naokrog po svetu, bi bilo treba prišteti še milijone beguncev. Mnogi že trkajo na vrata sitema Zahoda in povzročajo v njem odvratne reakcije, kakršne poznamo tudi v Italiji, kjer se po svoji ksenofobiji in rasizmu zlasti odkujejo neofašisti in Severna liga. Še več jih preživlja v raznih taboriščih, v skrajnem pomanjkanju ter v neznosnih higienskih in zdravstvenih razmerah. Naj za vse omenimo begunsko taborišče Dadaab na severu Kenije, ki je trenutno največje na svetu in v katerem je prostora za 90 tisoč ljudi, a se v njem

gnete skoraj 300.000 somaljskih beguncev. Vsak dan pride v Dadaab osem tisoč novih razseljenih ljudi iz skrajno nemirne Somalije.

Koliko smo o teh in podobnih zadevah obveščeni? In kakšne možnosti imamo kot državljani demokratičnih dežel, da bi lahko aktivno prispevali k reševanju velikih vprašanj današnjega časa, kot so vojne, naraščanje revščine v svetu, podnebne spremembe, pri katerih nosimo velike odgovornosti, ter sploh današnja huda gospodarska kriza, ki je tudi družbena in moralna? To je odvisno od informacije in stopnje demokratičnosti držav, v katerih živimo.

Mediji, kot že večkrat poudarjeno, ne nudijo prave opore. Največkrat so v službi oblastnikov, ki pozorno filtrirajo vesti sebi v prid. Karl Kraus je zapisal, da se vojne začnejo, ker diplomati natvezajo vrsto laži novinarjem in nato verjamejo temu, kar berejo.

Celo svetovni pohod za mir in nenasilje (World March for Peace and Nonviolence), ki je na pobudo mednarodne organizacije World Without Wars krenil 2. oktobra iz Nove Zelandije, se razlezel po raznih krajih sveta in bo 7. t.m. prišel tudi na Opčine in Trst ter nato nadaljeval svojo pot do Argentine, kamor naj bi dospel 2. januarja 2010, nima pravega odmeva v tisku. V tem času sem listal po časopisu in poslušal televizijo, da bi zaznal, koliko je ta dogodek občuten, a zasledil sem bore malo. Kot da gre za problem, ki se ne tiče nikogar. Res je, da pohod, ki ga sicer podpira nešteto uglednih osebnosti vsega sveta, začeni z mnogimi nobelovci, še zdaleč ne bo prerezal vzlov človeške konfliktualnosti v svetu, je pa lahko odlično sredstvo za širjenje zavesti o absurdnosti uporabe orožja pri reševanju problemov ter sploh absurdnosti uporabe vseh oblik nasilja v raznih okoliščinah, pa naj gre za etnične in jezikovne razlike, za različna spolna nagnjenja, ali za različna politična, družbena in verska prepričanja.

Kako pa je v stopnjo demokratičnosti, ki se nekako navezuje na pravico do informacije? Tako v Italiji, ki je pod Berlusconijevo vladavino zadobila naravnost komične konotacije, kot drugod po zapadnem svetu, smo priča vse pogostejšemu in občutnejšemu kratenju političnih in sindikalnih svoboščin v imenu legalnosti in upravljalnosti države. Priča smo zakonodajni dejavnosti, ki šibi demokratično ureditev. Človek zadobiva občutek, da sta njegova misel in beseda vse bolj omejeni in da pravo oblast izvajajo tisti, ki niso bili izbrani in izvoljeni od ljudstva in ki delajo bolj v interesu svoje multinacionalke kot v interesu ljudstva. Problemi se nevarno kopičijo in ne rešujejo, kot bi si ljudstvo želelo (gospodarska kriza, ki so jo sami povzročili; terorizem, ki jim večkrat služi kot pretveza za napade na druge države; begunci, proti katerim sprejemajo rasiistične zakone; podnebne spremembe, ki se jih zaradi interesov industrijcev najraje ne lotijo itd.) Po drugi strani je ljudstvo vse bolj preplašeno zaradi nerešenih problemov in težj po odločnejših, celo avtoritarnih voditeljih, o čemer priča kriza levic. In tako tavamo v začaranem krogu, vse večjemu demokratičnem deficitu naproti. In prav ta deficit je po mnenju mnogih (žal vse bolj redkih humanistov) največja nevarnost jutrišnjega dne. Lahko bi se zgodilo, zatrjuje ameriški jezikoslovec Noam Chomsky, da se demokracija spremeni v navaden spektakel, pri katerem bodo ljudje le navadni gledalci. In to bi imelo pogubne posledice.

Danes, ko med grobovi obujamo spomine na drage, ki jih ni več, lahko posvetimo drobno misel tudi brezštevilnim žrtvam nesmiselnih vojn in nasilja, ki jih nismo poznali. In hkrati namenimo misel možnosti po boljšem svetu, ki vsem tem žrtvam ni bil dan. Svet, v katerem se bodo spori reševali s pogajanjem in kompromisi in ne z vojno. V katerem bo čim manj prostora za nestrpnost, sovraštvo in izkoriščanje. Svet, ki bo slonel, kolikor se bo dalo, na spoštovanju človekovih pravic, na solidarnosti, enakopravnosti, družbeni pravičnosti, enakim možnostim in predvsem na dostojanstvu, vrednoti, ki postaja v današnjem svetu vse redkejša blago. Drobna misel torej naj gre tudi živim.

Na slikah: pod naslovom kip Imreja Nagyja na mostičku nad umetnim jezercem: levo zastava z luknjo je tudi letos zaplapolala pred madžarskim parlamentom. V sredini slike žrtev v Muzeju holokavsta (zgoraj) in v Hiši terorja (spodaj). Spodaj črna in rdeča marmorna plošča ob vhodu v hišo terorja. Spodaj desno zastava z luknjo v veži madžarske šole.

ČAS, KO JE SANDOR MARAI PISAL, DA MADŽARI VISIJO NA DREVESIH

Aktualnost spomina na revolucijo leta 1956

BOJAN BREZIGAR

S pomenik je zelo lep, nekaj posebnega. Spodaj umetno jezerce, čezenj mostiček v loku, na najvišji točki pa rahlo prislonej na ograjo moški srednje postave, z naočniki, s klobukom na glavi in šalom okoli vratu, s pogledom usmerjenim v levo. Na ograji so pripeti majhni venčki z zastavicami, spodaj, ob mostičku, pa je položenih več desetih vencev. Na kamnu za njimi samo ime, priimek in letnici: Imre Nagy 1896 – 1958.

Prejšnji teden, v petek, 23. oktobra, je Madžarska slavila dvajseto obletnico padca komunizma. Slavje je bilo, kot običajno, na Donavi in palača budimpe-

štanskega parlamenta je bila razsvetljena z madžarskimi nacionalnimi barvami, rdečo, belo in zeleno. Obletnica je pomembna: Madžarska je v dveh desetletjih prehodila dolgo pot in se razvila v moderno državo, čeprav je njena preteklost še dobro vidna na infrastrukturnih, na hišah in tudi v družbi sami. Temu je treba dodati še zadnjo gospodarsko krizo, ki je bistveno vplivala na poslabšanje življenjskih pogojev; povečala se je brezposelnost in kupna moč je padla. In vendar Madžari na lastno državo gledajo z velikim zanosom, tudi spoštovanjem, in velikim čutom narodne solidarnosti.

Zgodovina se včasih nenavadno pogirava sama s seboj. Je res naključje, da je

komunistični režim na Madžarskem padel prav 23. oktobra, torej na isti dan, kot so leta 1956 v državo vkorakale sovjetske čete in zadržale prvi oboroženi upor proti sovjetski hegemoniji v vzhodni Evropi? Morda je res naključje, vendar je v zgodovini takih naključij veliko. In madžarski primer je vsekakor pomenljiv.

Pomenljiv je tudi zato, ker Madžari še danes namenajo dogajanjem iz leta 1956 veliko pozornost. Celu večjo, kot dogodkom izpred dvajsetih let. Navsezadnje je leta 1989 padel berlinski zid in Madžarska je bila samo del takratnega političnega mozaika, dogajanja v letu 1956 pa so bila samo Madžarska. Kdor pozna miselnost Madžarov (nekateri ironično in sa-

mokritično opozarjajo, da je Bog najprej ustvaril Madžare in šele nato nebo in zemljo) bo tudi razumel, zakaj je leto 1956 za Madžare tako pomembno: prvič po koncu prve svetovne vojne, ko so s Triansonsko pogodbo razkosali Madžarsko in pustili skoraj polovico Madžarov izza meje (kar se denimo z Avstriji ni zgodilo, saj je ostala glavnina nemško govorečega prebivalstva avstro-ogrske monarhije po prvi svetovni vojni združena v Avstriji), so Madžari samostojno in samozavestno nastopili v boju za svojo samobitnost.

* * *

Budimpešta se je v teh dneh šopirila v lepem jesenskem soncu. Listje v mestnih parkih že rumeni in počasi odpada, sonce pa čez dan kar prijetno pogreva. Le hladna jutra in večeri opozarjajo, da je poletje že mimo. Praznični dnevi so, letos je državni praznik padel na petek in meščani so izpraznili Budimpešto. Tu je sicer veliko turistov, a gneče ni, ne na ulicah, ne na tramvajih in podzemni železnici, pa tudi ne v javnih lokalih in trgovinah. Tu, ob spomeniku Imreju Nagyju pa so vedno ljudje. Pridejo, postanejo, marsikdo prinese cvet, povzpnejo se na mostiček, fotografirajo se ob kipu. To je skoraj nekakšen kraj romanja, vendar brez častnih straž, brez prepovedi, brez formalnosti. Nekaj, kar spada k ljudem.

Nagy pravzaprav ni bil velika osebnost. Victor Sebestyen, Madžar, rojen v Budimpešti, avtor ene najboljših knjig o madžarski revoluciji (*Twelve days. Revolution 1956*), ki je izšla pred tremi leti, ob petdesetletnici tistih krvavih dogodkov, o njem ne piše v superlativih. Opisuje ga kot partijskega birokrata, člana politbiroja, ki je padel v nemilost in so ga zato odstranili, ko je napetost narasla pa so ga rehabilitirali in postavili na čelo madžarske partije. To delo je opravljal s previdnostjo, na koncu, pa je vztrajal, uprl se je invaziji (čeprav madžarski vojski ni dovolil, da bi se spopadla s sovjetskimi tanki), ta upor pa je plačal z življenjem. Prijeli so ga z zvijačo: zatekel se je v jugoslovansko veleposlaništvo, ki ga je zapustil, ko so mu zagotovili, da mu bodo dovolili, da z družino zapusti državo; besedo so prelomili, ga aretirali, obsodili na smrt in usmrtili.

Komunistični svet ga je desetletja obravnaval kot izdajalca. Piero Fassino v svoji knjigi (*Per passione*, 2003) opisuje, kako ga je napadel Giancarlo Pajetta, ko se je po Ochettovem nalogu v imenu italijanske komunistične partije udeležil slovesnosti v spomin žrtvam madžarske revolucije v Parizu leta 1988. »Če greš ti na tisti grob, se grem jaz jutri na Madžarsko poklonit Janosu Kadarju,« mu je dejal Pajetta. Več kot trideset let kasneje, po Češkoslovaški, po perestrojki in glasnosti, v času Gorbačova, je imel komunistični svet do Nagyja še vedno tak odnos. Imre Nagy ni bil namreč samo simbol Madžarov, bil je prvi, ki se je uprl sovjetski hegemoniji. Nagy, Dubček, Walesa... Seveda, kdo bo rekel, da je bil prvi Tito. Tudi to drži, ampak Tita je ščitil dogovor iz Jalte o polovičnem vplivu blokov na Jugoslavijo. Madžarska, Češkoslovaška in Poljska pa so sodile v sovjetsko domeno.

Zato je Imre Nagy na Madžarskem simbolna osebnost, verjetno bolj kot katerakoli druga, če se osredotočimo na dvajseto stoletje.

* * *

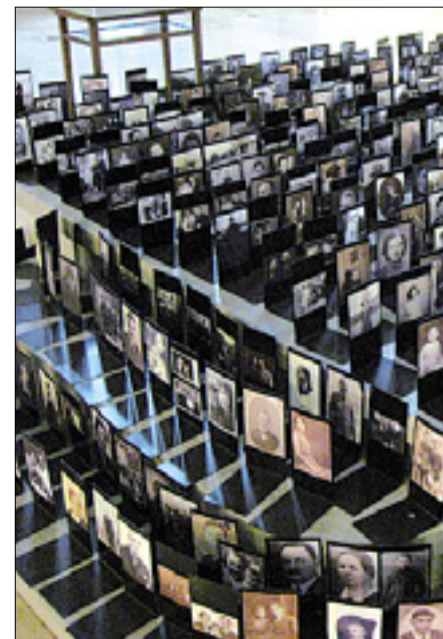
Muzej holokavsta je v vzhodni četrti Budimpešte. Morda zato, ker je nekoliko odmaknjen od središča (pa ne preveč, samo dve postaji podzemne železnice od strogo turističnega centra, tukaj ni obiskovalcev. Glede na lepo nedeljsko popoldne in na obilico turistov, ki se sprehajajo po Budimpešti, je ta praznina nekoliko nenavadna.

Muzej je nov; odprli so ga leta 2004. Nekdanjo sinagogo, ki je bila porušena, so obnovili in jo obdali z moderno strukturo, v kateri je muzejska zbirka in študijski center. Muzejska zbirka je v kleti in obiskovalca utesnjuje tudi mračnost, ki ga ves čas obdaja. Zbirka nosi naslov »Od odvzema pravic do genocida«, ki že sam pojasnjuje njeno vsebino. Fotografije, ki so v njej razstavljene (pravih muzejskih eksponatov ne namreč zelo malo, nekaj lepokov, nekaj dokumentov in osebnih predmetov, nekaj starih fotografij), so pravzaprav poznane. V Evropi in v Ameriki je veliko muzejev holokavsta in budimpeštanski zagotovo ne sodi med večje; nič čudnega torej, če v njem obiskovalec, ki si je ogledal denimo berlinski ali

washingtonski muzej, da o jeruzalemskem ne govorimo, ne bo našel nič posebnega novega.

Na nekatere podrobnosti pa velja opozoriti. Na primer na samo definicijo

holokavsta: nacizem je dal pobiti milijone Poljakov, Rusov in pripadnikov drugih narodov, Romov, homoseksualcev, umskih bolnikov, Jehovovih prič ter političnih in verskih nasprotnikov. Holokavst pa je edinstven primer: nikoli prej noben vladar ni odločil, da je treba pobiti slehernega pripadnika nekega naroda.

Tu, v tem muzeju, glavni obtoženeč ni Hitler. Seveda, nobenega prikrivanja ni, prav vse je napisano, od Hitlerjeve politike do koncentracijskih taborišč, vse je prikazano, do srljivih posnetkov žrtev Mengelejevih psevdomedicinskih poskusov. Vendar je glavna pozornost namenjena

se pri vseh odtenkih, da se človeku ježi-jo lasje, ko si ogleduje posamezne sobe. Na velikem panoju so imena in fotografije vseh voditeljev madžarske tajne policije v času komunizma, in spet je tu vsa pozornost namenjena Madžarom. Soba »sovjetskega svetovalca« je dokaj anonimna, vsi podatki o Madžarih pa so zelo detajlni; zvenijo kot svarilo, da nosijo velik del krivde prav Madžari sami, ker so se uklonili tuji diktaturi. Seveda, bili so težki časi in marsikdo je moral kloniti, če je hotel preživeti. Vendar za te ljudi v muzeju ni nobenega razumevanja.

Groza se poveča, ko se iz drugega nadstropja z dvigalom počasi spustiš v klet. To počasno vožnjo z dvigalom spremlja filmsko pričevanje enega nekdanjih jetnikov.

Klet je prej podobna mučilnici kot zaporu. Celice so majhne, vlažne, nekatere so prav posebne: na primer celica, ki je široka 50 centimetrov, dolga 60 in visoka 180 cm, kjer jetnik ni mogel ne sedeti ne ležati, ampak je bil prisiljen stati pokonci; ali celica, ki je visoka komaj dober meter, kjer jetnik ni mogel stati pokonci. Celice so bile brez sanitarnih naprav in jetniki so imeli za opravljanje potreb na razpolago samo 30 sekund dnevno. Niso se smeli preoblačiti, niti svežega perila niso prejeli, niso se smeli umiti, niso jim dali mila, zobne ščetke in paste, niti toaletnega papirja. Luč je bila v celicah prižgana dan in noč, zaslisanja pa so potekala ponoči. Dnevni obrok je bil skodelica fižolove juhe in 150 gramov kruha, vsega 490 kalorij dnevno. Ni čudno, da so bili v takih pogojih jetniki pripravljene priznati najhujše zločine, čeprav jih niso nikoli zagrešili.

Mrzel pot ti teče po hrbtu, ko si ogleduješ te kletne prostore. Tu do tudi

svojo dolžnost!« med temi je bil Imre Nagy.

Ko vidiš vse to in prideš do zadnje sobe v muzeju, kjer so fotografije z imeni in priimki vseh članov izvršnih komitejev madžarske komunistične partije med leti 1955 in 1961, ne občutiš nobenega sočustvovanja: veliko teh ljudi je še živih in jih je njihovo ime s fotografijo v tej galeriji zagotovo prizadelo. Poleg te pa še napis: »Njihovo življenje prej in potem jih ne razbremenjuje njihove odgovornosti.« Sporočilo, ki ne dopušča dvomov.

* * *

Zadnji del muzeja, ki prikazuje odhod sovjetskih vojakov po padcu berlinskega zidu, je tu le bežno omenjen. Ne gre pozabiti, da je Madžarska v tistem času odprla pot državljanom Vzhodne Nemčije na Zahod. Z drugimi besedami, da je železna zavesa najprej padla na Madžarskem. Tisti dogodki pa niso samo madžarski, so celovito vzhodnoevropski in zato ni nič nenavadnega, če jim Madžari ne namenijo tako velike pozornosti kot dogajanjem leta 1956.

In tako je tudi proslava dvajsete obletnice madžarske republike potekala v senci spomina na dogodke leta 1956, spomina na tisto veliko madžarsko zastavo z luknjo v sredini – iz nje so namreč izrezali grb komunističnega režima – ki je plapolala pred parlamentom v Budimpešti. Natanko kam, kamor je uprt pogled Imreja Nagyja z mostička nad jezercem. Vsako leto jo na tisti dan ponovno izobesijo. Tudi letos.

Prav nič nenavadnega ni, če so bile proslave v šolah osredotočene na tista dogajanja in skorajda ni bilo šole, ki ne bi ob tej priložnosti izobesila zastave z luknjo v sredini.

Madžarom: kolaboracionistom in madžarskim nacionalistom sploh, brez prikrivanja odgovornosti delov madžarske cerkve. Stavek »Ni vprašanje, ali je bil Bog v Auschwitzu, vprašanje je, kje so bili krist-

Tu, s temi podatki se zbirka konča in obiskovalci se povzpnejo iz mračnih kletnih prostorov v sinagogo, v kateri so na podstavku številne fotografije madžarskih žrtev holokavsta, ob strani pa fotografije »pravičnih«, ljudi, ki so v tistih težkih časih pomagali Judom. Med temi sta dva Italijana, vatikanski nuncij Angelo Rotta in diplomat Giorgio Perlasca, pa tudi švedski diplomat Raoul Wallenberg. Njegova zgodba je nenavadna: v času nacistične okupacije je rešil veliko število Judov, izdajal jim je švedske potne liste, skrival jih je po raznih stanovanjih – kar 32 jih je najel v Budimpešti in vse razglasil za teritorialno ozemlje Švedske. Na vrata je nalepil napise »Švedska knjižnica«, »Švedski raziskovalni institut« in podobno, v njih pa so se skrivali madžarski Judi. Potne liste je izročal celo ljudem, ki so bili že na vlaku za Auschwitz in jih s tem rešil gotove smrti.

Ko so Rusi osvobodili Budimpešto, so Wallenberga aretirali in ga obtožili vo-hunstva za ZDA. Šele pred nekaj leti so pri pregledovanju arhivov ugotovili, da je takratni madžarski veleposlanik v Moskvi Vilmos Böhm sporočil Stalinu, da je treba Wallenberga aretirati. Prepeljali so ga v Moskvo, kjer je bil zaprt v zloglasni Lubjanki. Od tu so za njim so izginile vse sledi in kasneje so sovjetske oblasti sporočile, da je umrl leta 1947 zaradi srčnega napada. Zelo verjetno je, da so ga usmrtili v Moskvi. Wallenbergu so posmrtno podelili častno državljanstvo ZDA in Kanade, častno meščanstvo Budimpešte pa šele leta 2003.

In tu se končuje ta del zgodbe, poglavje holokavsta. Wallenbergov primer pa kaže na posebno madžarsko tragiko, prehod iz enega totalitarizma na drugi, oba enako krvoločna.

* * *

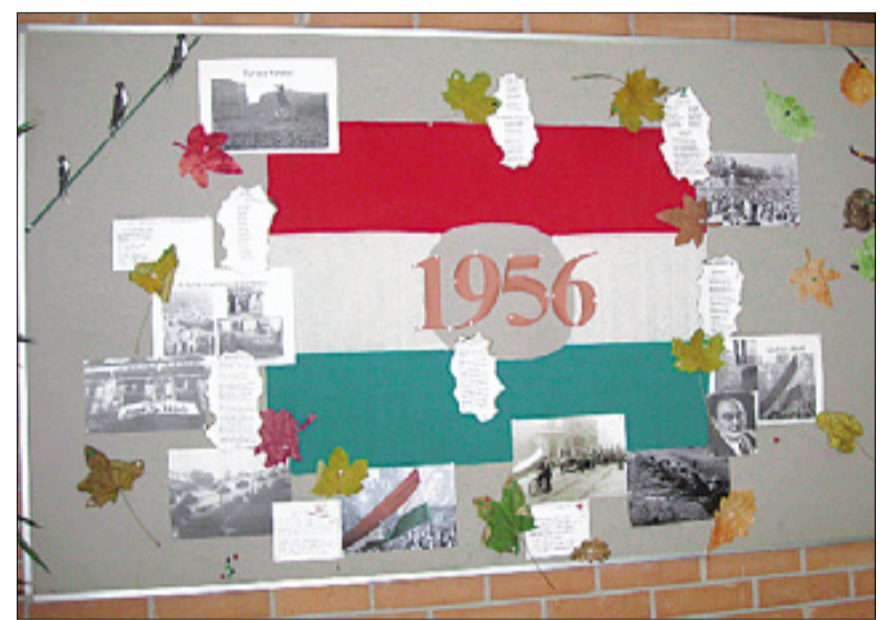
Nedaleč od zahodne železniške postaje, na Andrassyjevi ulici številka 60, stoji hiša terorja. Tako so Madžari poimenovali veliko poslopje, v katerem je imela sedež tajna policija puščičarjev, madžarskih fašističnih oddelkov, in kasneje komunistična tajna policija. Stara neorenesančna palača na eni najuglednejših madžarskih ulic ne bi vzbujala posebnega zanimanja, če ne bi nad pročeljem stal velik pano, ki jo obdaja v vsej dolžini. Na njem je izrezan napis »terror«, kadar sveti sonce, je napis viden na zadnjem nadstropju pročelja velike stavbe, ob njem pa sta vidna dva simbola: puščičasti križ in zvezda.

Oba simbola stan vidna tudi na vhodu, na velikih marmornih ploščah, vendar ločena. Levo, na črnem marmorju puščičasti križ z napisom »Spominu žrtev terorja puščičarjev«, desno, na rdečem marmorju zvezda z napisom »Spominu žrtev komunističnega terorja«. Takoj nato, ob vstopu na osrednje dvorišče, stoji

ruski tank, spomin na leto 1956, na steni pa ogromno fotografij žrtev, ki prekrivajo tri nadstropja notranjega dvorišča. Fotografije brez imen, spomin na ljudi, ki sta jima dva totalitarizma odvzela življenje.

Hiša terorja je poseben muzej. Poseben tudi zato, ker je to madžarski muzej. Seveda, omenjen je Hitler, omenjen je tudi Stalin, vendar je vsa pozornost osredotočena na početje Madžarov: muzej torej ne kaže s prstom na zunanega sovražnika, ne dopušča, da bi si Madžari umili roke, češ, za vse grozote so krivi drugi, ampak opozarja na početje Madžarov samih, jih nekako svari pred samimi seboj.

Ko pogledaš številke, ki jih muzej neizprosno navaja, se zgroziš. Zgodovina obdobja od vzpona nacizma do leta 1961, kateremu je namenjen ta muzej, je en sam splet aretacij, deportacij, zločinov, usmrtitev. To je bilo res obdobje terorja, ko nihče ni mogel z zanesljivostjo predvidevati, ali bo preživel do naslednjega dne. Hiša terorja to prikazuje, zaustavlja

vešala. Samo po revoluciji leta 1956 so obsojili 14.378 ljudi, od teh so jih 230 usmrtili. Na povelje: »Naj rabelj opravi

Prav nič presenetljivega ni, da je osrednji madžarski dnevnik Népszabadság na prvi strani članek o proslavi, nad fotografijo z razsvetljeno palačo budimpeštanskega parlamenta opremil z naslovom »Politična aktualnost spomina na leto 1956«.

Navsezadnje so dogajanja v letu 1956 postavila Madžarsko v središče svetovne javnosti. Znan je stavek madžarskega pisatelja Sandorja Maraija, ki je takrat v ZDA, kjer je živel, zapisal »Madžarsko ljudstvo visi na drevesih«.

Da, Sandor Marai, madžarska inačica Josepha Rotha, pisatelja dekadence avstro-ogrskega cesarstva. Marai je bil antifašist in antinacist, nato pa se je pred komunizmom umaknil v tujino, najprej v Italijo in nato v ZDA. Pisal je v madžarsčini, a težko našel založnika, njegove knjige pa so začeli prevajati v svetovne jezike šele sredi devetdesetih let, po pisateljevi smrti. Marai je naredil samomor leta 1989 v San Diegu v Kaliforniji.

Izmed njegovih knjig je najbolj presunljiv roman Szabadulás (Osvoboditev), napisan med julijem in septembrom 1945, vendar prvič objavljen šele leta 2001. Gre za zgodbo o Erszébet, Elizabeti, ki v kleti velike palače v Budimpešti sredi pekla v času sovjetskega obleganja mesta leta 1944 preživlja nepopisne muke, vendar z upanjem čaka na Osvoboditev. Ko pa osvoboditev pride, in s seboj jo prinese ruska vojska, Erszébet ugotovi, da ni to, kar je pričakovala, v kar je vlagala svoje upanje. Eden tlikih tragičnih zapisov o temnih časih 20. stoletja. Ti so se sicer končali šele leta 1989, vendar čas terorja je minil veliko prej. Madžari vedo, da je revolucija v letu 1956 utrdila njihovo samozavest in da je nakazala pot, ki jih je navsezadnje pripeljala do sedanje zares neodvisne države. Zato svoje države ne morejo slaviti brez spomina na tisti čas.

jani« opozarja na to odgovornost. Iz Madžarske so v tistem času deportirali 437.000 Judov, kar je več kot 5 odstotkov prebivalstva. Že ta številka jasno kaže na razsežnost politike uničevanja Judov na Madžarskem. Zbirka je tu neizprosna, saj za to krivi Madžare. Tako neizprosna, da navaja imena ljudi, ki so bili za to odgovorni in prav v nobenem odtenku ne skuša opravičevati njihovega početja, češ, saj so le izvajali Hitlerjevo politiko. In na koncu podatek, da so po končani vojni do leta 1948 sodili 60.000 ljudem, obsodili so jih 27.000, od teh so jih 146 obsodili na smrtno kazen in usmrtili.

Na slikah: pod naslovom množica demonstrantov v Santiagu De Compostela, spodaj levo logotip manifestacije, spodaj desno Avelino Pousa Antelo na govorniškem odru. Desno škotski minister Michael Russel

PROTI POSKUSU DEŽELNE VLADE, DA ZNIŽA RAVEN JEZIKA

V Galiciji ogromna množica branila jezikovne pravice

Organizatorji govorijo o 100.000 udeležencih, uradni viri so to številko dejansko razpolovili, vendar je vsem jasno, da je bila udeležba res množična. In zelo jasen je bil poziv, ki so ga naslovili predsedniku deželne vlade v Galiciji: »Feijoo naj preneha s svojo aroganco, prepotenco in politiko proti galicijskemu jeziku, ker resen in odgovoren predsednik vlade poslušaja svoje ljudstvo.«

Taka množičnost in taka odločnost sta pravzaprav marsikoga presenetila, nikakor pa nista presenetila organizatorjev, ki so manifestacijo, ki se je odvijala na glavnem trgu Santiaga de Compostele, že dolgo zelo skrbno pripravljali. Že dejstvo, da je pri pripravah sodelovalo več kot 500 organizacij vseh vrst, kaže na zavzetost za vprašanje jezika, ki je v regiji sedaj, ko je nova desno usmerjena vlada sedaj omejuje jezikovne pravice, potem ko jih je prejšnja vlada, ki so jo sestavljali socialisti in naciona-

končal na glavnem trgu, je bilo še veliko ljudi, ki na trg sploh niso mogli, ampak so med sklepno manifestacijo ostali na bližnjih ulicah.

Callon je svoj govor začel s tem, da je opozoril, kako so uradni mediji, predvsem televizija v Galiciji, zmanjševali pomen te manifestacije: o njej so poročali zelo malo in številne novice so bile manipulirane. »Dejansko pa je to manifestacija za življenje, za obrambo živega galicijskega jezika in tudi za obrambo živega galicijskega naroda,« je dejal Callon, ki je nato navedel glavne napade na galicijski jezik, ki jih je izvedla sedanja deželna vlada: krčenje poučevanja jezika, nobene jezikovne pravice pri odnosih z oblastmi, odprava subvencij za prevajanje idr. »Branimo temeljno pravico, da lahko živimo z galicijskim jezikom in zahtevamo ukrepe za promocijo našega jezika, ki ga govorimo vsak dan in ki ga ljudska stranka enostransko ukinja,« je poudaril in dodal: »Dosegli so javni upor, množico državljanov, ki glasno zahtevajo ukrepe, da bo naš jezik ostal pri življenju.«

Na manifestaciji je spregovoril tudi Avelino Pousa Antelo, starosta boja za uveljavljanje galicijskega jezika in predsednik fundacije Castela. »Galicijci smo, zahvaljujoč se svojemu jeziku,« je dejal.

Odzivov na manifestacijo je bilo seveda zelo veliko.

Na dan manifestacije je bil predsednik deželne vlade Alberto Nunez Feijoo v Londonu; novinarjem pa je povedal, da bo vztrajal pri svoji politiki, ki po njegovih besedah vsebuje »ohranjanje galicijsčine kot domačega jezika, zaščito kastiljščine kot uradnega jezika države in učenje otrok angleščine,« čemur sam pravi trijezičnost. Poudaril je, da v 21. stoletju ni več mogoče vztrajati na šolskem sistemu iz prejšnjega stoletja. Na svetu angleščino govori 500 milijonov ljudi, 400 milijonov jih govori španščino, 200 milijonov pa portugalsko (kateri je galicijsčina zelo podobna): »Z znanjem teh treh jezikov lahko komuniciramo praktično z vsem svetom,« je še dejal

Socialistična stranka Galicije, ki je v

regiji v opoziciji, je ocenila, da gre za prepoved tistih, ki se borijo za obstanek jezika in je zagotovila, da bo stala demonstrantom vedno ob strani. Sicer pa so se njeni predstavniki, med njimi španski minister za pravosodje Francisco Camano, manifestacije tudi uradno udeležili.

Ljudska stranka pa je ocenila, da je ministrova udeležba na tej manifestaciji »nenavadna«. Afonso Rueda, deželni tajnik te stranke, ki je v Galiciji na vladi, je Zapatero obtožil, da pošilja svoje ministre na manifestacijo v podporo nacionalistov; dodal je, da sicer manifestacijo spoštujejo, čeprav je po njegovi oceni šlo za politično pobudo socialistov in nacionalistov.

Nacionalistična stranka Bloque nacionalista gallego (BNG) pa predsednika dežele poziva, naj tudi glede na uspeh te manifestacije spremeni svojo jezikovno politiko. Po njihovi oceni je bila manifestacija »jasen izraz volje ljudstva.«

Tudi škotski gaelščini poluradni status v EU

Škotska gaelščina zaenkrat še ne bo postala 24. uradni jezik Evropske unije, vendar ljudje, ki govorijo ta jezik, odslej lahko pišejo v maternem jeziku institucijam Evropske unije in prejeli bodo odgovor v istem jeziku. Tudi ministri britanske vlade, ki prihajajo iz Škotske, bodo lahko na ministrskih zasedanjih govorili v svojem jeziku; to se bo prvič zgodilo na zasedanju Sveta ministrov za izobraževanje 26. in 27. novembra letos.

Ta dogovor so sprejeli s sklenitvijo memoranduma o soglasju, ki sta ga v Bruslju podpisala veleposlanik Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske pri Evropski uniji Kim Darroch in direktor škotskega urada za EU Donald Henderson.

Podoben sporazum so že pred časom podpisali tudi za valižanski jezik; besedilo vsebuje tehnična določila o tem, kako se bo gaelščina lahko uporabljala v odnosu z institucijami Evropske unije.

Minister za kulturo pri škotski deželni vladi Michael Russel je v zvezi s tem vprašanjem dejal, da je k dogovoru znatno pripomoglo dobro sodelovanje med Edinburgom in Londonom. Na srečanju z novinarji pa je izrecno poudaril, da je zelo zadovoljen, da je bilo dosledno prizadevanje škotske vlade za uveljavljanje jezikovnih pravic tokrat zelo uspešno. »Priznam, in sem za to hvaležen, da smo med obema vladama dosegli visoko raven sodelovanja in pozdravljam napredek, ki smo ga dosegli s tem, da smo omogočili rabo gaelščine v odnosih z evropskimi institucijami,« je dejal in dodal: »To je pomemben korak pri priznavanju gaelščine tako doma kot tudi v tujini in z veseljem pričakujem trenutek, ko bomo evropske ministre na zasedanju sveta lahko naslovili v maternem jeziku. Zagotoviti našim ljudem možnost, da lahko z evropskimi institucijami občujejo v svojem jeziku, je velik napredek, ki ga moramo vsi pozdraviti. Dejstvo, da bodo ljudje ugotovili, da je možna raba gaelščine na tako pomembnem forumu, bo dvignilo profil jezika in pomagalo našim prizadevanjem, da na Škotskem vzgojimo novo generacijo mladih ljudi, ki bodo uporabljali gaelščino v vsakdanjem življenju,« je poudaril minister Russel.

Novi dogovor določa, da bodo v evropskih institucijah na zasedanju zagotovili prevod iz gaelščine v angleščino, ne pa obratno; stroške za te prevode bo plačala škotska vlada.

V Evropski uniji imajo 23 »delovnih« jezikov, v katere se prevajajo vsi uradni dokumenti in v katerih poteka vsa plenarna zasedanja, tako Evropskega parlamenta kot tudi Svetov ministrov.

Vodja škotskega urada v Bruslju Donald Henderson je tako ocenil novi sporazum: »Škotska vlada pozdravlja pozitiven pristop k temu vprašanju; vse strani so si namreč prizadevale, da se gaelščini zagotovi status poluradnega jezika v institucijah Evropske unije. No-

vi status dejansko dviga raven gaelščine, saj gre za nekakšno priznanje s strani institucij EU. Škotska vlada poudarja, da je gaelščina pomemben sestavni del škotske kulture in njenega izročila ter vsakodnevnega kulturnega življenja na Škotskem. Za revitalizacijo jezika pa je treba povečati njegovo rabo; poluradni status jezika v EU bo to zagotovo omogočil.«

Predsednik organizacije Scotland Evropa Donald MacInnes pa je tako ocenil novi dogovor: »Zelo smo zadovoljni, da bomo poslej poslušali gaelščino tudi na zasedanju ministrov unije. Britanska vlada je pred kratkim na to pristala in Evropska komisija že izobrazuje kadre, ki bodo skrbeli za prevajalsko službo. Mike Russel bom prvi minister, ki bo v gaelščini govoril na zasedanju Sveta EU. Želimo mu veliko uspeha; mi ga bomo zagotovo poslušali.«

Britanski veleposlanik Kim Darroch pa je ocenil, da bo novi dogovor prispeval k vzpostavitvi tesnejših vezi med evropskimi institucijami in ljudmi, ki govorijo škotsko gaelščino, saj bo tem ljudem omogočil, da v svojem jeziku sporočajo svoje želje in težave evropskim institucijam in da prejmejo odgovor v istem jeziku. Zagotovil je, da si bo njegova vlada prizadevala za omogočanje rabe teh jezikov tudi v preostalih institucijah Evropske unije: »Upamo, da bomo v kratkem času sprejeli ustrezne dogovore z Evropskim parlamentom, z Evropskim ekonomskim in socialnim odborom in z Evropskim varuhom pravic,« je poudaril.

Dogovor o možnosti rabe manjšinskih jezikov v institucijah Evropske unije so ministri načelno sprejeli pred štirimi leti. Doslej so 23 uradnim oziroma delovnim jezikom EU dodali že trio manjšinske jezike, katalonščino, baskovščino in valižanščino. Škotska gaelščina je četrti tak primer.

Sicer pa je k temu uspehu prispevalo tudi prizadevanje Evropskega urada za manj rabljene jezike EBLUL. Predsednica tega urada Neasa Ni Chinneide je dejala, da je novica, ki zadeva škotsko gaelščino, »priznanje vsem, ki so si za to prizadevali, pa tudi dokaz, kako Evropska unija napreduje glede priznavanja jezikovne različnosti.«

Davyth Hicks

listi, močno krepila. Manifestaciji so dali naslov Queremos Galego, oziroma Zahtevamo galicijski jezik.

V imenu institucij, združen in tudi številnih posameznikov, ki so pristopili k pobudi, je spregovoril glavni organizator Carlos Callon, predsednik osrednje organizacije, ki si prizadeva za uveljavljanje galicijskega jezika, A mesa pola normalizacion linguistica. Poudaril je, da je to »največja manifestacija v obrambo galicijskega jezika in ena največjih ljudskih mobilizacij v vsej zgodovini Galicije.« Ob koncu spreveda, ki se je razvil po mestnih ulicah in

“SPET SMO VIGRI”

za gledališčnike, za športnike ...

 Dnevnik Slovencev v Italiji.

Za vse, ki si želijo, da bi jim bil Primorski dnevnik še bližji.

Vpis naročnin za leto 2010 je že v teku. Vsem, ki bi se radi naročili ali obnovili naročnino, sporočamo, da znaša letos znižana naročnina **210 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2010**. Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,70 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejeli na dom brezplačno! Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2010** - darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj in ga bodo **do konca leta 2009 vsako jutro prejeli na dom brezplačno!**

Znižana naročnina za leto 2010 se lahko plača do 31.1.2010:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

> na pošti na račun št. 11943347

> Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8

Banca di Cividale - Kmečka banka - sedež v Gorici

Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

Zadružna kraška banka

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197

št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

št. računa: IT71 C 08928 02203 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

 Primorski
dnevnik

ZA INFORMACIJE: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 533382 www.primorski.eu

ZCPZ Gorica: cerkveno petje združje Slovence

Cerkveno zborovsko petje na Goriškem je že stoletja pomemben sestavni del slovenske kulture in spada k vsemu tistemu, kar jo varuje, goji in razvija. To je bilo temeljno izhodišče, na katerem je bilo pred 36 leti (1973) ustanovljeno Združenje cerkvenih pevskih zborov v Gorici. Drugi pomemben vzrok, zaradi katerega je Združenje nastalo, je bila številna prisotnost cerkvenih pevskih zborov (odraslih in otroških) in njihovo bogato delovanje, ne samo na cerkvenem, ampak tudi na posvetnem področju: potrebna je bila koordinacijska struktura, ki bi pospeševala njihovo delovanje, spodbujala, oskrbovala, povezovala, nudila organizacijsko in materialno pomoč ter strokovno oskrbo. Tu je dobro pripomniti, da je cerkveni pevski zbor, v nekaterih vaseh in mestnih predelih, še edini povezovalni element, ki Slovence združuje.

V ZCPZ - Gorica so vključeni skoraj vsi cerkveni zbori, tako odrasli kot otroški ter mladinski od Plešivega do Ronk. Poleg aktivnih pevcev, ki jih je nekaj sto, je potrebno dodati še pevovodje, organiste in druge instrumentaliste. Skupno število nastopov teh zborov pri mašah, raznih cerkvenih praznikih, posvetnih prireditvah itd. štejeemo nekaj tisoč letno. V istem obdobju je pri vseh teh pobudah prisotnih okrog več deset-tisoč ljudi. To so pomembne številke, na katere v naši zamejski skupnosti premalo pomislimo, čeprav smo nanje lahko izredno ponosni.

Lojzka Bratuž, predsednica ZCPZ

Delovanje Zveze cerkvenih pevskih zborov vključuje zbiranje podatkov o življenju in delih naših skladateljev, pevovodij in glasbenikov (preminulih in še živih) ter njihovo objavo v knjigah, pesmaricah, zbirkah itd.

ZCPZ ima temeljno vlogo pri organizaciji zborovskih revij in koncertov na Goriškem, kjer nastopajo tudi včlanjeni zbori ZCPZ in sodeluje pri organizaciji njihovih nastopov na gostovanjih, revijah in tekmovanjih po Italiji, Sloveniji in inozemstvu. Pomemben je doprinos ob priložnosti priprav in izdaji zgoščenk, kakor tudi podpo-

Včlanjeni zbori

Cerkveni pevski zbor na Peči (Sovodnje ob Soči)
Cerkveni pevski zbor v Rupci (Sovodnje ob Soči)
Mešani pevski zbor Rupa-Peč (Sovodnje ob Soči)
Cerkveni pevski zbor na Vrhu sv. Mihaela (Sovodnje ob Soči)
Cerkveni pevski zbor v Gabrjah (Sovodnje ob Soči)
Cerkveni pevski zbor v Doberdolu
Mešani pevski zbor Hrast (Doberdob)
Cerkveni pevski zbor v Jamljah (Doberdob)
Cerkveni pevski zbor v Ronkah
Moški pevski zbor Mirko Filej iz Gorice
Mešani pevski zbor Lojze Bratuž iz Gorice
Pevska skupina Akor iz Gorice

Pevska skupina Musicum iz Gorice

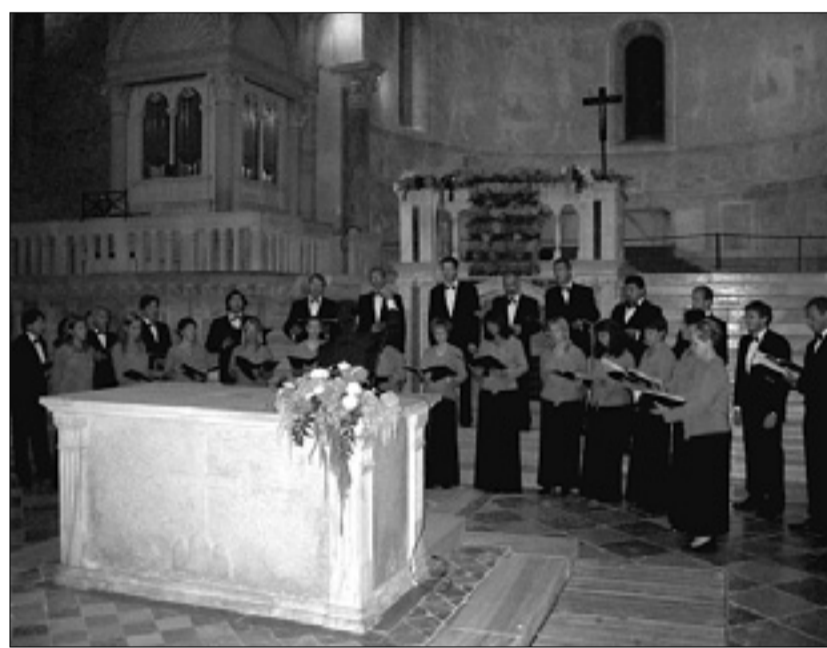
Komorni zbor Julius iz Gorice
Otroški cerkveni pevski zbor Štmaver (Gorica)
Otroški cerkveni pevski zbor v Števerjanu
Mladinski cerkveni pevski zbor v Števerjanu
Otroški cerkveni pevski zbor iz Podgore
Otroški cerkveni pevski zbor na Plešivem
Mladinski zbor Emil Komel iz Gorice
Otroški zbor Rupa-Peč (Sovodnje ob Soči)
Otroški cerkveni pevski zbor iz Vrha sv. Mihaela
Mladinski cerkveni zbor iz Vrha sv. Mihaela
Otroški cerkveni pevski zbor iz Doberdola
Mladinski cerkveni pevski zbor iz Doberdola

ra našim tu živečim skladateljem, s posebnim poudarkom na mlade.

V pristojnosti ZCPZ je prirejanje tečajev za zborovodje odraslih, otroških in mladinskih zborov, organizacija predavanj in okroglih miz v zvezi z glasbeno zgodovino in zborovsko dejavnostjo ter organizacijska pomoč včlanjenim zborom pri pripravi njihove udeležbe na pevskih tečajih in seminarjih tudi izven goriške pokrajine, oziroma v Sloveniji ali inozemstvu. Pomembna je tudi skrb za pripravo in izpopolnjevanje organistov. V tem sklopu je v Rupci v teku začetniški tečaj za otroke. Tu je potrebno še posebej poudariti skupne napore z Zvezo cerkvenih pevskih zborov - Trst na področju raziskovanja, publicistike in sestave notnih arhivov, na področju, namenjenem izpopolnjevanju pevovodij in pevcev, na področju priprave odmevnejših skupnih prireditev itd. ZCPZ - Gorica in ZCPZ - Trst si skupno prizadevajo, da bi h temu delovanju privabili cerkvene zbornice in organizacije iz Benečije in Kanalske doline.

ZCPZ sodeluje pri vzdrževanju orgel in urejanju notnih arhivov, tudi v elektronskih obliki, tako da imajo včlanjeni zbori na razpolago čim več materiala.

Pri ZCPZ-Gorica posvečajo veliko pozornost sodelovanju z drugimi ustanovami, društvi in zbori; tako z Zvezo cerkvenih pevskih zborov - Trst, s Slovenskim centrom za glasbeno vzgojo "Emil Komel", s Kulturnim centrom "Lojze Bratuž", z Zvezo slovenske katoliške prosvete, s Slovensko prosveto iz Trsta, s SSO-jem in z raznimi zbori s Tržaškega, Benečije in iz Slovenije. Pomemben pa je stalen stik z goriško nadškofijo ter dekanati iz Štandreža, Nove Gorice in Šempetra.

čedad

Zadruga Most sporoča, da bo danes, 1. novembra, ob 19.55, na 3. mreži Rai predvajali dokumentarni film o mons. Gujonu, zadnjem Čedermacu. Dokumentarni film je pripravila zadruga Most v sodelovanju s slovenskimi sporedi deželnega RAI v Trstu.

gorica

PD Štandrež vabi v soboto, 7. novembra ob 20.00 na tradicionalno Martinovanje, ki bo potekalo v spodnjih društvenih prostorih župnijskega doma Anton Gregorčič.

Dramski odsek PD Štandrež prireja v nedeljo, 8. novembra ob 17.00 uri drugo gledališko predstavitev v sklopu abonmaja ljubiteljskih gledaliških skupin. Gostovalo bo gledališko društvo Kontrada iz Kanala s komedijo Peppina de Filippija »Ni res, pa le verjamem«. Režija Stane Leban. Predstava bo kot običajno potekala v župnijskem domu Anton Gregorčič. Po predstavi bo sledila družabnost za abonente.

Kulturni center Lojze Bratuž bo v petek, 6. novembra ob 8.45 in 11.00 gostoval gledališko skupino ADGE - The American Drama Group, z predstavo v angleškem jeziku GULLIVER'S TRAVELS, avtorja Johnatana Swifta. Predstava je namenjena mladini srednjih in višjih šol.

trst

Društvo slovenskih izobražencev sporoča, da v ponedeljek, 2. novembra odpade srečanje v Peterlinovi dvorani. Naslednje predavanje bo v ponedeljek, 9. novembra, ko bo gost večera poslanec Miro Petek, predsednik Komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Z njim se bo pogovarjala časnikarka Darka Zvonar Pre-

dan. Začetek ob 20.30. Pred srečanjem bo otvoritev fotografske razstave Petra Cvelbarja »Tri desetletja izrazov Drage«.

Založba Mladika bo v petek, 6.11.2009 ob 11. uri, v Vinoteki v Gradu Štanjel, predstavila slovenski prevod knjige »Cena domoljubja - SOE in M16 na stičišču Italijanov in Slovencev med drugo svetovno vojno«, avtorja Johna Earla. Delo bodo predstavili avtor John Earle, prevajalka Nataša Stanič in nekdanji britanski veleposlanik v Ljubljani David Lloyd. Uvodoma bo pozdravil župan občine Komen Uroš Slamič. Pogovor bo vodil časnikar Ivo Jevnikar.

Sklad Mitja Čuk vabi na ogled slikarske razstave Eve Ronay "Študije o človeški figuri". Razstava je odprta od ponedeljka do petka 10-12 in 17-19, do 20. novembra 2009.

MOSP in Slovenski kulturni klub vabita v gledališko skupino mlade, ki obiskujejo 3. letnik nižje srednje šole in nižje razrede višjih šol. Vaje so vsak petek od 15.30 do 17.00 v Peterlinovi dvorani, ul. Donizetti 3.

i.nformacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad
tel/fax: 0432 701455
e-mail: slovitt@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
tel: 040 370846, fax: 040/633307
e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 538128
e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
fax: 040 633307

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 31817
e-mail: zcpz_go@libero.it

SCGV E. Komel: Sid Jacobs Jazz Guitar Workshop

SCGV Emil Komel je med 26. in 30. oktobrom 2009 gostil ameriškega kitarista Sida Jacobsa, ki je vodil delavnico za vse, ki bi radi spoznali jazzovski glasbeni slog, s poudarkom na improvizacijski tehniki. Program je bil namenjen predvsem kitaristom. Udeleženci so sodelovali pri individualnih in skupinskih urah, vadili v različnih ansamblih in nastopali na koncertu med potekom delavnice. V programu je bila tudi koncertna lekcija znanega italijanskega pianista in skladatelja Glauca Venierja, učitelja na jazz oddelku tržaškega konservatorija Giuseppe Tartini.

Sid Jacobs se je rodil v Miami Beachu na Floridi in začel svojo glasbeno pot v otroških letih. Pri osemnajstih je postal najmlajši docent glasbenega oddelka Univerze v Nevadi. Kasneje je v Los Angelesu obiskoval tečaj Advanced Beebop and

Jazz Guitar na Dick Groove School in razred jazz kitare na Musician Institute, kjer še vedno poučuje. Leta 1991

je izdal CD ploščo z naslovom It's Not Goodnight, leta 2007 pa zbirko za solo kitaro Open Strings.

NOGOMET - A-liga

Neustavljivi Napoli premagal tudi Juventus

»Stara dama« je vodila že z 2:0 - V drugem polčasu preobrat - Milan boljši od Parme

TURIN/MILAN - Po visoki zmagi proti Sampdoriji s 5:1 niti največji pesimisti niso napovedovali poraza Juventusa proti Napoliju. Pa le ni bilo tako, čeprav je »stara dama« že vodila z 2:0. V drugem polčasu je Napoli povsem nadigral Ferrarove varovance in izid spreobrnil v svojo korist. Podobno kot v sredo proti Milanu (izenačili so v 94. minuti, potem ko so zgubljali z 2:0) so Mazzarijevi fantje igrali kot preroreni. Slovak Hamšik je kar dvakrat zadel v polno.

Na drugem vnaprej igranem srečanju A-lige je Milan zanesljivo in služeno premagal Parmo, ki je doslej igrala dobro. Oba zadetka je dal Borriello. Gostje so sicer igrali napadalno in so zadeli tudi prečko.

Milan - Parma 2:0 (1:0)

STRELEC: v 12. in 93. min. Borriello.

MILAN (4-2-3-1): Dida; Oddo, Thiago Silva, Kaladze, Antonini (Zambrotta); Gattuso (Ambrosini), Pirlo; Pato, Seedorf (Flamini), Ronaldinho; Borriello. Trener: Leonardo.

PARMA (4-4-2): Mirante; Zaccardo, Dellafiore, Panucci, A. Lucarelli; Morrone, Lunardini, Dzemali (Amoruso), Galloppa (Budel); Bojinov (Lanzafame), Paloschi. Trener: Guidolin.

Juventus - Napoli 2:3 (1:0)

STRELCI: v 35. Trezeguet; 54. Giovinco, 59. in 81. Hamšik, v 64. Datolo.

Po ostrem dvoboju in udarcu je moral Juventusov nogometaš Camoranesi predčasno zapustiti igrišče

ANSA

JUVENTUS (4-2-3-1): Buffon; Grygera, Cannavaro, Chiellini, Grosso; Poulsen (Amauri), Felipe Melo; Camoranesi (Tiago), Diego, Giovinco (De Ceglie); Trezeguet. Trener: Ferrara.

NAPOLI (3-4-2-1): De Sanctis; Campagnaro (Datolo), Cannavaro,

Contini; Maggio, Gargano, Cigarini, Aronica; Hamšik, Lavezzi (Pazienza); Denis (Quagliarella). Trener: Mazzarri.

DANES (15.00): Cagliari - Atalanta, Chievo - Udinese, Fiorentina - Catania, Livorno - Inter, Roma - Bolo-

gna, Sampdoria - Bari, Siena - Lazio, Palermo - Genoa (20.45).

VRSTNI RED: Inter 25, Juventus 21, Sampdoria 20, Milan 19, Parma 17, Napoli 17, Genoa 16, Palermo 15, Fiorentina 15, Bari 14, Chievo 14, Udinese 14, Cagliari 13, Roma 11, Lazio 10, Atalanta 9, Bologna 9, Livorno 9, Catania 7, Siena 5.

NA HRVAŠKEM

Edy Reja junak

Hajduk premagal Dinamo

SPLIT - Edy Reja je sinoči na Hrvaškem doživel trenutek slave. Hajduk, ekipa slovenskega trenerja iz Ločnika, je na splitskem Poljudu (domači navijači so zaradi slabih rezultatov v prejšnjih krogih bojkotirali tekmo) z 2:1 premagala večnega tekmeca, zagrebški Dinamo, ki je prvi na lestvici.

V SLOVENIJI - 1. SNL: Nafta - Domžale 2:2, Olimpija LJ - Luka Koper 0:1, Rudar Velenje - Labod Drava 0:3; Hit Gorica - Interblock 4:3; Maribor - Celje 3:3. **2. SNL:** Šencur - Primorje 0:0. **ODBOJKA, ženske:** Luka Koper - Jesenice 3:0, Hit Gorica - Aliansa 3:1. Košarka, liga NLB: Helios - FMP 73:80, Zagreb - Union Olimpija 77:67, Budućnost - Cedevita 95:65, Crvena zvezda - Radnički 100:101. Srednjeevropska moška liga: ACH Volley Bled - Mladost 3:2, Chemes - Salonit 3:2, Posojilnica Dob - Hypo Tirol 2:3. **Vaterpolo:** Rokava Koper - Mladost 9:10.

ODBOJKA - A1-liga: Macerata - Latina 3:1 (25:16, 25:20, 23:25, 32:30).

KOŠARKA - A-liga: Napoli - Caserta 49:89.

Krimovke uspešne

LJUBLJANA - Rokometašice Krime Mercatorja so v 2. krogu lige prvakinj (skupina B) v Ljubljani premagale Aalborg s 30:23.

NOGOMET - V 12. krogu B-lige

Doslej najboljša Triestina

Premagala je Torino z 2:0 - Zadela sta Testini v prvem in Šedivec v drugem polčasu - Gorgone odličen - Nasprotniki so povsem razočarali

Triestina - Torino 2:0 (1:0)

STRELEC: v 7. Testini; v 38. dp Šedivec.

TRIESTINA (4-2-3-1): Agazzi 6,5; Nef 7, Cottafava 7, Scurto 7, Sabato 7; Gorgone 7,5, Pani 7; Testini 7 (27. dp Šedivec 6), Volpe 7 (33. dp Siligardi), Tabbiani 6,5 (40. dp Brocco); Godeas 6,5. Trener: Somma.

TORINO (4-3-1-2): Sereni; Rivalta (9. dp Diana), Loria, Ogonna, Rubin; Botone (6. dp Leon), Loviso, Saümel (33. dp Arma); Belingheri; Di Michele, Bianchi. Trener: Colantuono.

SODNIK: Ciampi iz Rima 5,5; OPOMINI: Tabbiani, Rivalta, Gorgone, Loria, Bianchi; GLEDALCEV: 7.500.

Novinar Raia, pisatelj in alpinist Dušan Jelinčič je pred začetkom včerajšnje tekme napovedoval zmago Triestine z 1:0 in edinim golom Testinija. Njegove napovedi pa so se v 83. minuti izjalovile, saj je bila včerajšnja zmaga Triestine celo bolj gladka od napovedi večnega optimista. Triestina je z daleč najboljšo predstavo sezone z 2:0 premagala Torino, morda po imenih najkakovostnejšo ekipo prvenstva, in na trenutke z igro res pozitivno presenetila. Čestitke gredo trenerju Sommi, ki je v štirih tednih uspel Triestino izvleči iz globoke krize in motiviral igralce, ki so z Gottijem igrali krepko pod svojimi sposobnostmi. Res pa je, da je včeraj Torino razočaral. S počasno igro, pomanjkanjem zagrizenosti, skoraj ničto uporabo pasov je bil torej poraz povsem zaslužen. S tako igro je napredovanje Turinčanov gotovo pod vprašajem.

Pred tekmo je predsednik Fantinel poklonil plaketo Mitji Kosmini, ki je med drugim član upravnega odbora Triestine, za zmago na letošnji Barcolani. Trener Triestine je lahko računal tudi na Gorgoneja, ki je bil do zadnjega v dvomu, med-

Giorgio Gorgone znova odličen

tem ko se je moral Colantuono odpovedati Gasbarroniju. Številni navijači Torina (okoli 500), ki so prispeli v Trst, so se takoj spomnili v še nepojasnjenih okoliščinah preminulega Stefana Cucchija, z navijanjem pa so nadaljevali tudi po 7. minuti igre, ko je Triestina nekoliko srečno zadel. Testini je s kakih 40 metrov podal v globino proti Volpeju, ki se je žoge v neposredni bližini vratarja Serenija poskušal dotakniti, a do stika z usnjem ni prišlo, kar je vratarja Torina presenetilo in žoga se je tako zakotalila v gol. Torino je takoj poskušal odgovoriti s strelom z razdalje Di Micheleja, a izkušeni napadalec je meril previsoko. Seveda je gol spremenil taktični potek srečanja. Tržačani so se nekoliko pomaknili nazaj in prepustili pobudo Torinu. Zlasti po zaslugi dvojice Gorgone-Pani pa se je večina napadov gostov zaključila daleč od Agazzijevih vrat. Torino je v glavnem poskušal presenetiti Triestino po levem pasu, kjer sta odlično

sodelovala Rubin in Saümel, a Nef je vselej uspešno posegel. Občasno je Triestina tudi poskušala nasprotniku vrniti milo za drago, kot na primer v 30. minuti: Tabbiani je lepo prodril po desni in podal po tleh Godeasu, ki žoge ni uspel presmeriti proti vratom. V 37. minuti so navijači z res bučnim ploskanjem nagradili zelo lepo akcijo Triestine. Sedem zaporednih podaj je omogočilo Sabatu, da je podal proti sredini kazenskega prostora, tu je Volpe skočil najvišje, a njegov strel z glavo je Sereni uspel ubraniti. Torino je odgovoril z Di Michelejem, ki je z leve podal na sredino kazenskega prostora; ustvarila se je neverjetna gneča, a Gorgone je le odbil žogo daleč od Agazzijevih vrat. Torino je imel kar precej težav, saj je bila Triestina odlično postavljena, Testini, Volpe in Tabbiani pa so bili vselej pripravljani na hitre protinapade.

V drugem polčasu je Colantuono igral na vse ali nič. Tekmo je zaključil s štirimi napadalci, a Agazzi je le enkrat resneje posegel: v 91. minuti je odbil strel s kratke razdalje Di Micheleja. A takrat je bila zmaga že na varnem, saj je v 83. minuti Šedivec s kratke razdalje premagal Serenija po precizni podaji Sabata. Torino je v drugem polčasu zelo neorganizirano napadal. Prišlo je tudi do prerekanja med samimi igralci moštva iz Piemonta, kar gotovo ni dober znak. Moštvo predsednika Caira je bilo nevarno le s prostim strelom Leona (živi zid je žogo odbil v kot) in s strelom z glavo Saümela, ki je bil res za malenkost neprecizen. Drugače je obramba Triestine zaprla vsako špranjico, z vrhunskim Gorgonejem na čelu. Slednji je prestregel neskončno število žog, ob tem pa je bil tudi pobudnik skoraj vsake akcije tržaškega moštva. Z njim je vezna vrsta Triestine ogromno pridobila. Odlično je igrala tudi trojica polšpic z Volpejem na čelu.

FORMULA ENA Iz prve vrste Hamilton in Vettel

ABU DABI - Voznik formule 1 Britanec Lewis Hamilton (McLaren) je bil najboljši v kvalifikacijah pred današnjo dirko v Abu Dabiju (ob 14.00 Rai1). Iz prve vrste bo začel še Nemeč Sebastian Vettel (Red Bull), ki je za Hamiltonom zaostal za šest desetink sekunde. Tretji čas je dosegel Webber (Red Bull), za njim pa sta se zvrstila oba voznika moštva Brawn GP, Barrichello in svetovni prvak Button. Räikkönen na Ferrariju je 11., Fisichella pa zadnji v 10. vrsti na 20. mestu.

SENNA SE VRAČA - Nečak slovitega voznika formule 1 Ayrtona Senne Bruno bo v prihodnji sezoni sedel v dirkalnik nove ekipe Campos. 26-letnik je prvi voznik, ki je podpisal pogodbo z eno novih ekip formule 1 v sezoni 2010.

SERENE NE BO - Serena Williams (danes bo s sestro Venus igrala v finalu sklepnega ženskega teniškega mastersa v Dohi) se je odpovedala nastopu na finalu pokala federacij, ki ga bo ekipa ZDA odigrala 7. in 8. novembra proti Italiji. Mesto mlajše od sester Williams bo v reprezentanci zapolnila Vania King, ki se bo tako pridružila Melanie Oudin, Liezel Huber in Alexi Glatch.

NBA - V ligi NBA sta izmed slovenskih košarkarjev uspešno nastopila predvsem Goran Dragič in Rašo Nesterović. Dragič je v 14. minutah dosegel 8 točk, 4 podaje in 3 skoka za ekipo Phoenix Suns, ki je ugnala Golden State Warriors s 123:101. Nesterović je v 14. minutah dosegel 8 točk, 6 skokov in podajo za Toronto Raptors. Tu sta igrala še Bargnani (12 točk, 6 skokov, 2 podaji in Belinelli: 7 točk, podaja. Toronto je v gosteh izgubil z Memphisom s 115:107.

V GRADIŠČU - Danes ob 15. uri bo v Gradišču deželni derbi nogometne 2. divizije (nekdanja C2-liga) med Italo San Marco (Alen Carli ne bo še igral zaradi poškodbe) in Sacilesejem.

Top: Tokrat so si vsi zaslužili visoke ocene, ob že omenjenem Gorgoneju pa gre podčrtati nastop Sabata. Brezhiben v obrambi je svoje prepeval tudi v napadu z nekaj asistencami (med drugim je podal Šedivcu za drugi gol).

Flop: Za Torino je bila zgodovinska značilnost zagrizenost, oziroma, toliko opevani »cuore Toror«. Včeraj vsega tega sploh nismo videli. Bolj kot bik, je bil včerajšnji Torino...vol.

Iztok Furlanič

B-LIGA IZIDI 12. KROGA Ancona - Cesena 0:0, Triestina - Torino 2:0, AlbinoLeffe - Gallipoli 2:0, Grosseto - Ascoli 2:1, Reggina - Salernitana 3:1, Modena - Vicenza 1:0, Lecce - Empoli 1:0, Crotone - Piacenza 1:0, Frosinone - Sassuolo 0:3, Cittadella - Padova 1:1, jutri (ob 20.45) Mantova - Brescia.

Ancona	12	7	2	3	19:10	23
Lecce	12	7	2	3	20:13	23
Cesena	12	5	6	1	16:6	21
Frosinone	12	6	3	3	19:15	21
Sassuolo	12	5	5	2	20:12	20
Torino	12	6	2	4	18:10	20
Padova	12	4	7	1	14:9	19
Modena	12	6	1	5	12:14	19
Empoli	12	5	3	4	16:7	18
Grosseto	12	4	5	3	17:18	17
Cittadella	12	4	4	4	16:14	16
Vicenza	12	3	7	2	14:12	16
Brescia	11	5	1	5	13:11	16
Triestina	12	4	4	4	12:14	16
Ascoli	12	3	5	4	16:20	14
AlbinoLeffe	12	3	4	5	15:19	13
Gallipoli	12	2	6	4	8:14	12
Reggina	12	3	3	6	12:19	12
Crotone	12	2	6	4	8:14	10
Piacenza	12	2	3	7	10:18	9
Mantova	11	1	5	5	10:15	8
Salernitana	12	1	2	9	8:21	5

PRIHODNJI KROG 6. 11. ob 20.45 Empoli - Reggina; 7. 11. ob 15.30 Vicenza - Grosseto, Crotone - Ancona, Sassuolo - Modena, Ascoli - Cittadella, Gallipoli - Frosinone, Padova - Salernitana, Piacenza - Mantova, Cesena - AlbinoLeffe, Brescia - Triestina, 9. 11. ob 20.45 Torino - Lecce.

ODBOJKA - Moška B2-liga

Televita reagirala in osvojila prvo točko

Vicenza je že vodila z 2:0, nato pa so se gostitelji prebudili

Televita Trieste volley 2010 - Volley Rosa Vicenza 2:3 (23:25, 10:25, 25:18, 25:23, 10:15)

TELEVITA TRIESTE VOLLEY 2010: Mari 11, Vatovac 6, Corazza 22, Slavec 8, Bassi 6, Rigonat 0, Kante 9, Veljak 1, A. Peterlin (L), M. Peterlin 0, Špacapan, Riolino. TRENER: Bosich.

Televita Trieste volley 2010 je prebila led in pred domačimi gledalci osvojila prvo prvenstveno točko. Potem ko je Vicenza že povedla na 2:0 v nizih, so Corazza (najboljši na igrišču z 22 točkami) in soigralci reagirali. Od tretjega niza dalje je na igrišču sicer zaigrala spremenjena postava: na podajalskem mestu je igral Vanja Veljak (zamenjal je Rogonata), na krilu pa Vasilij Kante namesto Andree Vatovaca. Vicenza je sicer včeraj nastopala brez najboljšega nosilca napada korektorja Borsata, dolgoletni center in bivši A-ligaš Basso pa je igral kljub bolečinam v mečni mišici.

Začetek srečanja je sicer napovedoval drugačen razplet, saj je po začetnem izenačenju Televita s prepričljivo igro povedla na 15:10. Ritma pa ni obdržala dolgo, saj se je takrat v sprejemu zataknilo, druge naivne napake pa so omogočile Vicenzi, da je z delnim izidom 6:0 prevzela vodstvo (15:16). Kljub temu domači igralci niso popustili in nasprotnikom odgovorili. Slavec in ostali so strnili vrste in tudi po zaslugi nasprotnikovih napak povedli na 23:18. Kazalo je, da bo Televita

osvojila niz, a se je v napadu z nepreciznimi podajami spet vse podrla. Z delnim izidom 7:0 je Vicenza tudi osvojila niz na 23:25. Hladna prha je potrla naše igralce, ki so v drugem nizu popolnoma popustili in osvojili le deset točk.

V tretjem nizu se je Bosich odločil za pogumno potezo, ki pa je bila odločilna za preobrat. V prvo postavi sta zaigrala Veljak in Kante, ki sta ekipo razživila. Predvsem Veljak je z igro preko centra razbremenil krilna napadalca, istočasno pa je razigral Corazzo, ki je bil v obeh zmagovitih setih na mreži neustavljiv. Tudi obramba s sprejemom je dobro delovala v obeh nizih, kar je omogočalo podajalcu organizacijo igre. Tretji niz je bil od 11. točke dalje v rokah naših igralcev, ki so s Corazzo na čelu (v tem nizu je dosegel 9 točk) prevzeli vodstvo in z učinkovito igro zaključili niz v svojo korist. Razburljivejši je bil četrti niz, ki je bil izenačen vse do končnice. Nihajoča igra s številnimi napakami pa ni ponudila kakovostne predstave. Ekipi sta si izmenjavali v vodstvu vse do 19. točke, ko je Televita s Corazzo in Kantejem osvojila rahlo prednost (23:20). To je Vicenza izničila (24:23), a je bila Televita prisrebnejša in zaslužno osvojila manjkajočo točko. Zmagoviti ritem pa so Bosichevi varovanci zadržali le do polovice zadnjega niza (7:7), nato pa s številnimi napakami v napadu omogočili nasprotnikom lahko pot do zmage.

Trener Televite Bosich je bil s toč-

Cristian Corazza je bil z 22 točkami najboljši napadalec

KROMA

ko zadovoljen, vendar tudi kritičen: »Veseli me, da smo zaigrali dobro v sprejemu, kar nam je omogočalo tudi igro s centra. To nam doslej še uspevalo. Nisem zadovoljen pa s tem, da sem moral vse do tretjega niza iskati najboljšo postavo in šele med tekmo razživeti ekipo.« Pri Vicenzi pa so se po porazu v prejšnjem krogu tu-

di veselili izkupička, čeprav so tudi tokrat razočarali na servisu, v tretjem in četrtem nizu pa so popustili v obrambi. (V.S.)

Ostali izidi: Metallsider Trento - Sisy Treviso 3:0, Cles in Trentino volley 3:0, Loreggi PD - Mestrino 0:3, Biancade - VBU 3:1, danes: Cordenons - Motta, Sarameola - Monselice.

JADRANJE

Čupina jadralka na Hrvaškem na 4. mestu

Čupina jadralka Simon Sivitz Košta in Jaš Farneti sta nastop na hrvaškem odprtem prvenstvu zaključila na 4. mestu. Končna lestvica je po petkovih regatah ostala nespremenjena, saj včeraj zaradi brezvetrja niso izpeljali niti enega plova. Prvo mesto in torej naslov hrvaških prvakov sta osvojila letošnja evropska prvaka Šime Fantela in Igor Marenčič (Sv. Krševan, Zadar). Drugo mesto je osvojila slovenska posadka Mikulin in Prinčič, tretji pa sta bili Enia Ninčević in Romana Župan, ki sta bili tudi najboljši v ženski konkurenci.

HITRA HOJA

Fabio Ruzzier drugi na goriških Rojcah

Lonjerski hitrohodec Fabio Ruzzier je na včerajšnji Trofeji Halloween na atletski stezi (proga je bila dolga 5 km) na Rojcah v Gorici zasedel odlično drugo mesto. Ruzzier je čez ciljno črto prispel v času 23:31,08. Zmagal je Alessio Wruss, član tržaškega kluba Marathon (čas 22:31). Tretji pa je bil Videmčan Francesco Driussi (25:01). Tekmovanje je organizirala goriška atletska zveza.

BALINANJE

Gaja še drugič izenačila

V okviru 2. kroga deželne moške C-lige je Gaja na domačem igrišču v Ervattju pri Briščikih igrala neodločeno 10:10 proti čedajski ekipi Latteria Cividale. V skupini B je Portuale v gosteh izgubil proti ekipi Tre Stelle z 12:8.

KOŠARKA - Deželna C2-liga

Brežani se niso pustili presenetiti Bor Radenska klonil šele v podaljškju

Ronchi - Breg 90:93 (17:31, 37:48, 60:73)

BREG: Bozic 2 (2:4, 0:3, 0:2), Sechet 14 (1:2, 5:7, 1:7), Jevnikar 9 (-, 0:1, 3:3), Svara, Nadlišek (-, 0:1, -), Petaros, Klabjan 14 (8:10, 3:7, 0:2), Haskič 30 (13:15, 3:4, 6:9), Zeriali 2 (-, 1:2, 0:1), Klarica 21 (10:14, 2:4, 3:5). Trener: Kraševc. SON: 24. PON: Sechet v 32. in Jevnikar v 39. min.

Breg je v gosteh premagal solidno ekipo iz Ronk, ki je zmago gostov ogrožala le v zadnji četrtini. »V zadnjem delu nas je nekoliko izdala utrujenost. Res škoda bi bilo, da bi izgubili v zadnjih minutah, saj smo stalno vodili,« je po tekmi dejal spremljevalec Denis Salvi, ki je poudaril: »Zmagaj je bila povsem zaslužena.« Štiri minute pred koncem tekme je Breg še vodil za 10 točk. Do zvoka sirene pa so se gostitelji približali na -3.

Pri Bregu sta dobro igrala strelsko razpoloženi Melvis Haskič (30 točk in 6:9 pri metu za tri točke) in Elvis Klarica, ki je kraljeval pod košema. Brežani so sinoči igrali dobro v napadu, malo manj pa v obrambi, saj niso uspeli zaustaviti solidnega Spangara, ki je zbral 35 točk. »Metal je z vseh pozicij. Bil nam je res trn v peti,« je priznal Salvi in dodal: »Ron-

chi je solidna ekipa. Nasprotnik je tokrat igral maksimalno in dal vse od sebe, čeprav so igrali zelo napeto in živčno. Prav zaradi tega je bila zmaga na koncu bolj sladka.«

Collinare Basket - Bor Radenska 88:87 po podaljškju (20:24, 38:49, 60:58, 80:80)

BOR RADENSKA: Bole 5 (-, 1:2, 1:4), Madonia 17 (3:13, 4:5, 2:3), Krizman 13 (2:6, 1:2, 3:4), Crevatin 7 (3:3, 2:3, 0:5), Štokelj 9 (3:4, 0:1, 2:7), Alberti 12 (2:2, 5:9, 0:2), Šušteršič 24 (7:8, 4:7, 3:8), Boccia, Nadlišek (-, 0:1, -), Devcich n.v., Pertot n.v. Trener: Mura. SON: 27. PON: Bole v 32., Madonia v 42., Crevatin v 43. min.

Borovci niso imeli sreče. Varovanci trenerja Andree Mure so začeli zelo dobro in so po prvi četrtini vodili za štiri točke (20:24). Bor je igral dobro v obrambi. »Zagrizeno smo pokrivali mož moža, kar je bilo zelo učinkovito,« je dejal trener Mura in dodal: »Nasprotnik pa je večji del tekme branil s consko varianto. Mi smo vodili vse do tretje četrtine, ko nas je nasprotnik dohitel in nato se je igralo s točke v točko.« V zadnjem delu tekme je Bor v napadu naredil precej napak. Met ni bil natančen.

Regularni del tekme se je končal neodločeno 80:80. Pred zvokom sirene pa je neuspešno metal trojko Štokelj, žoga pa ni šla skozi obroč. Podobno na koncu podaljška, ko je Bor imel na razpolago zadnjo akcijo za zmagoviti met. »Res škoda, saj smo igrali dobro in smo si zaslužili zmago. Fantje so se borili in dali vse od sebe,« je ocenil Mura. Najboljši na igrišču je tokrat bil Andrej Šušteršič, ki je zbral 24 točk. Roberto Alberti pa je poleg 12 točk zbral še 8 skokov in 6 prestreženih žog.

Ostali izidi: Giancesini - Alba 83:76, Goriziana - Cbu 75:70, Ubc - Roraigrande 75:78, Servolana - Santos 62:72, Credifriuli - Galetti Pavimenti 80:83, Venezia Giulia - Cus Videm 89:79.

Jadran in Kontovel danes

DRŽAVNA C-LIGA - Izida: Montebelluna - Marghera 65:73, San Daniele - Oderzo 63:77. Danes (18.00): Jadran Qubik caffe - Rovigo.

D-LIGA - Izidi: Sbrindella - Basket time 66:76, Pall. Monfalcone - Villesse 83:43. Danes (18.30): Grado - Kontovel.

KOŠARKA - Promocijska liga

Bor za Sokol zelo trd oreh

Bor Art group - Sokol 89:92 (19:25, 50:47, 70:67)

BOR: Querinuuzzi 12, Schiavo 9, Udovič 6, Widmann 29, Oblak 6; Trevisan 13, Filipaz B., Filipaz E. 7, Puzzer, Faraglia, Corsi 7. TRENER: Sancin. PON: Udovič (40). 3T: Widmann 4, Trevisan 3, Schiavo 2, Querinuuzzi in Filipaz E. 1.

SOKOL: Spadoni 8, Umek 17, Krizman 28, Hmeljak 10, Vescovi 10; Guštin 3, Trampuš 2, Malalan, Piccini 4, Budin 8, Kocman. TRENER: Emili. PON: Hmeljak (37). 3T: Umek 2, Spadoni, Budin in Hmeljak 1.

Sokol je v petkovem derbiju po izenačeni tekmi tesno premagal Bor Art group. Gostje so v prvi četrtini izkoristili fizično premoč Hmeljaka in Vescovija pod košema in si takoj priigrali nekaj točk naskoka. Na začetku drugega dela so Nabrežinci dosegli najvišjo prednost 11 točk pri izidu 19:30, Sancinovi varovanci pa so za tem strnili svoje vrste in za agresivno obrambo spravili v škrpice nasprotnike. S tremi trojkami in košem razpoložene Trevisana so gostitelji izničili zaostanek in pred iztekem tudi prevzeli vodstvo. Po glavnem odmoru sta ekipi večkrat izmenjali v vodstvu, Widmann pa je z osemnajstimi točkami v tem delu zagotovil do 6 točk naskoka svoji ekipi. Bor je vodil vse do zadnjih minut, ko je prišla na dan izkušnost sokolovcev. Kljub odhodu Hmeljaka z igrišča zaradi petih osebni napak so Nabrežinci v odločilnih akcijah obdržali mirno kri in dosegli odločilen preobrat. Sokol je z zmago v okrnjeni postavi (brez Doljaka in Vidalija) upravičil vlogo favorita, v njegovih vrstah pa je gotovo najzaslužnejši Krizman (na koncu kar 28 točk). Borovci pa so z dobro ekipno predstavo presenetili tako nasprotnike kot publiko, ki si gotovo ni pričakovala tako izenačenega srečanja. (M.O.)

Ostali izidi: Scoglietto - 69ers 71:53, Intermuggia - Cus TS 72:76.

ATLETIKA

Na Kolonji več kot 200 dijakov slovenskih šol

Atletski stadion »G. Dragichio« na Kolonji pri Trstu je bil včeraj prizorišče atletskega tekmovanja tržaških višjih srednjih šol. Ob sončnem jesenskem dopoldnevu se je okrog 200 dijakov vseh razredov preizkusilo v teku na 100 m, suvanju krogle, skoku v daljino in teku na 2400 m. Športni atletski dan, ki ga ni skvarilo niti hladno vetrovno vreme, sta po daljšem času spet obudili šoli Zois in Štefan in na tak način ponudili možnost višješolski mladini, da se preizkusi tudi v atletiki, ki je pri nas manj razvita. O tekmovanju bomo še poročali.

več fotografij na www.primorski.eu

MOŠKA C-LIGA - V 3. krogu dve zmagi in dva poraza

Olympia prebila led Do novih točk tudi Soča

Val Imsa in Sloga praznih rok - D-liga: poraz Našega prapora

Cus - Olympia Fer-Style 1:3 (22:25, 22:25, 25:15, 15:25)

OLYMPIA FER-STYLE: M. Komjanc 23, Terčič 11, Valentinič 14, Sancin 4, Peršolja 6, F. Hlede 8; Capparelli (L), Pavlovič 1, Caprara 1, Polesel 0, Brotto 0, Gatta. TRENER: Jerončič.

V taboru Olympie je bilo sinoči veselo. Zadnjič so Goričani namreč slavili zmago daljnega 7. januarja. Zaradi birokratskih zapletov (beri neprebrana pošta) je odbojarska federacija najavila, da bo morebitne sankcije (izključitev Valentiniča in Hledeja) obravnavala šele prihodnji teden, tako da je sinoči trener Jerončič imel na razpolago prav vse igralce. Če ne upoštevamo tretjega seta, ko so Jerončičevi varovanci nekoliko popustili, ker so bili že prepričani, da so imeli zmago v žepu, je bilo srečanje dejansko enosmerno. Olympia je vsehkozi držala vaje igre trdno v svojih rokah. Gostitelji so spravili v težave z dobrimi servisi in z dobrim blokom. Pohvalo za pomembno zmago, ki je ekipi vlila novega elana, zasluži celotna ekipa, še posebno pa Matija Komjanc.

Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje - Porcia 3:1 (25:14, 25:19, 22:25, 25:20)

SOČA ZBDS: Testen 21, Škorjanc 12, I. Černic 8, Juren 12, Braini 5, J. Černic 6; Kragelj (L), Butkovič 2, M. Černic, Devetak, Fiorelli. TRENER: Battisti.

Kljub nekoliko spremenjeni postavi, zadnji trenutek je zmanjkal Martin Devetak (nadomestila sta ga Braini in mladi Butkovič, ki je zelo suvereno opravil svojo nalogo), je Soča prišla brez večjih težav do druge prvenstvene zmage. Varovanci trenerja Battistija so z ostrimi servisi nasprotniku onemogočili, da je predvajal na mreži hitro igro, tako da so bili napadi Porcie zelo predvidljivi in lahek plen bloka oziroma obrambe Soče. Edino v tretjem nizu je padla koncentracija, kar so seveda takoj izkoristili gostje, ki so povedli z 18:8.

Prata - Val Imsa 3:0 (25:21, 25:21, 25:23)
VAL IMSA: D. Faganel 9, Ombrato 13,

Tako so se odbojkarji Olympie veselili prve prvenstvene zmage

KROMA

S. Faganel 3, Masi 5, Nanut 6, Gagliardi 3; Plesničar (L), Devetak 1, Povšič, Brisco, Corva. TRENER: Makuc.

Kljub porazu je bil tokrat trener Makuc zadovoljen z igro svojih varovancev. Odbojkarji Vala so se namreč borili za vsako žogo in so bili večji del srečanja povsem enakovredni šesterki, ki skupaj s Pavom velja za boljše v ligi. Škoda le, da v ključnih trenutkih so nekoliko popustili, napravili so nekaj naivnih napak in srečanje je splavalo po vodi. Prvi set je bil izenačen, saj gostitelji so imeli le dve točki prednosti. Drugi set pa so varovanci trenerja Makuca začeli zelo slabo. Prata je povedla kar 20:13. Slabo so servirali, v sprejemu so imeli hude težave in napad sploh ni bil učinkovit. Nato je trener Makuc na igrišče poslal Devetaka in menjava je obrodila sadove, saj je Valu uspelo zaostanek znižati na sami dve točki (22:20). V končnici so žal naredili nekaj naivnih napak in Prata je pod streho spravila tudi drugi niz. Še najbolj izenačen je bil zadnji set, saj sta si bili ekipi povsem enakovredni in sta se borili za vsako točko. Pri izidu 22:22 pa so odbojkarji Vala naredili dve neumni napaki in

set ter obenem srečanje sta splavala po vodi. Treba je sicer tudi povedati, da v prvem setu je sodnik podajalcu Gagliardiju piskal tri zaporedne nošene podaje, kar je seveda nekoliko zmedlo podajalca Vala, ki od tistega trenutka dalje ni igral več tako sproščeno. Pohvalo tokrat pa zasluži predvsem Daniel Faganel, ki je igral zelo požrtvovalno in je bil tudi v težkih trenutkih pravi steber moštva.

Basiliano - Sloga 3:0 (25:15, 25:13, 25:20)
SLOGA: Cettolo 10, Devetak 1, Pertot 0, Romano 2, Rožac 5, Taučer 11, Dussich 3. TRENER: Peterlin.

Slogaši bi bili pred zelo zahtevno nalogo tudi če bi igrali v popolni postavi, saj spada Basiliano med boljše ekipe prvenstva. Včeraj pa je bila njihova naloga še težja. Poleg izključenih Mirka Kanteja in Nicholasa Privileggija, sta bila iz družinskih oziroma službenih razlogov odsotna še Ivo Ilič in Dennis Iozza, tako da je moral trener Peterlin povsem spremeniti koncept igre. Najprej so naši odbojkarji igrali s sistemom 4:2, s Pertotom in Devetekom v vlogi podajalcev, Romanom na centru ter Taučerjem

na krilu. V nadaljevanju pa je trener postavo spet zamenjal: Taučer se je vrnil na »svoje« korektorsko mesto, na krilu pa se je preizkusil mladi Dussich. Slogaši so tekmo sicer izgubili, vendar so glede na okoliščine zapustili kar dober vtis. Razen v drugem setu, ko so bili v podrejenem položaju, so se v preostalih dveh dobro upirali domačinom in če bi imeli malo več zaupanja v svojo moč, bi prav gotovo osvojili vsaj kako točko več, če ne morda celo tretjega seta. (INKA)

MOŠKA D-LIGA
Naš prapor - Vivil 0:3 (16:25, 15:25, 22:25)
NAŠ PRAPOR: Kuštrin 9, Braione 3, Juretič 1, Bernetič 5, Boschini 6, Bajt 6, Frandolič (L), Fogari 0, Beganovič 0, Figelj 1, Brotto 0. TRENER: Leghissa.

Briči so tokrat naleteli na pravo črno soboto. V slabi uri so namreč morali priznati premoč videmskega Vivila. Kot se je že zgodilo, tudi tokrat so srečanje pričeli slabo, toda če na prejšnjih tekmah je prišlo do reakcije, tokrat so varovanci trenerja Leghisse odpovedali na celi črti in poraz je bil dejansko neizbežen.

ŽENSKA C-LIGA - Dva poraza s 3:0

Domači parket jim ni prinesel sreče

Bor Breg Kmečka banka klonil proti Pordenonu - Gladek poraz Sloge List

Bor Breg Kmečka Banka - Pordenone Volley 0:3 (19:25, 22:25, 21:25)

BOR BREG KMEČKA BANKA: Grgič 4, Della Mea 5, Vodopivec 11, Špetič 10, Flego 12, Gruđen 0; Faimann (L), Žerjul 0, Pučnik 0, Sancin, Sadlowski, Colsani. TRENER: Smotlak.

Združena ekipa Bora in Brega še tretjič zapored ni osvojila niti točke, čeprav je v primerjavi s prejšnjim krogom pokazala določen napredek.

Tekma je bila namreč v glavnem zelo izenačena, čeprav so na koncu vse sete osvojile bolj izkušene gostje, ki so bile še posebno s krila zelo učinkovite. Trener Smotlak se je tokrat odločil za nekoliko spremenjeno postavo, da bi okrepil napad. Na korektorskem mestu je igrala Vodopivčeva, na krilu pa Grgičeva. Na mreži so bile plave res nekoliko bolj učinkovite kot na prvih dveh tekmah, a so slabše sprejemale in branile. Odločilno za končno zmago pa je bilo vsekakor manjše število napak nasprotnic, ki so bile v ključnih trenutkih vedno zelo natančne in hladnokrvne, medtem ko so domačinke prav takrat največ grešile, mogoče tudi zaradi prevelike želje, da bi čim prej dosegle točko. Največ možnosti za zmago pa so plave imele v drugem setu, v katerem so do sredine imele tudi do pet točk prednosti. (T.G.)

Staška Cvelbar in Ivana Gantar (Sloga List) v akciji

KROMA

Sloga List - Sangiorgina 0:3 (14:25, 24:26, 22:25)

SLOGA LIST: Crissani 3, Cvelbar 7, Fazarinc 3, La Bianca 8, A. Spangaro 7, Spanio 12, Gantar (L), Babudri, Ciochi 0, Gregori 0, M. Spangaro, Starec 2. TRENER: De Walderstein.

Sloga List je včeraj gladko izgubila, čeprav je bila v drugem in tretjem setu povsem enakovredna svojim nasprotnicam in bi s kančkom sreče lahko bil torej rezultat povsem različen. Naše igralko so sicer slabo začele. Slab sprejem je onemogočil gradnjo, tako da je Sangiorgina ni

žala točke brez težav. Morda je našim igralkam na začetku nekaj težav povzročala sprememba v postavi, saj je bolna Tanja Babudri soigralke lahko le spremljala s klopi. Drugi in tretji set pa sta bila povsem drugačna. Sangiorgina je ekipa, ki zelo malo greši, zato je treba proti njej igrati hitro odbojko. Ko je Slogi to uspelo, so napadke vedno zadele v črno, ko pa je bil sprejem manj natančen je bila obramba nasprotnic vedno na mestu. Poraz brez osvojenega seta je vsekakor prehuda kazen za Slogašice, ki bi si po prikazani igri vendarle zaslužile nekaj več. (INKA)

Domači šport

DANES

Nedelja, 1. novembra 2009

KOŠARKA

MOŠKA C1-LIGA - 18.00 na Opčinah: Jadran Qubik Caffè - Rovigo

MOŠKA D-LIGA - 18.30 v Gradežu: Grado - Kontovel

ODBOJKA

UNDER 18 ŽENSKA - 11.00 na Proseku: Kontovel - Triestina

UNDER 14 MOŠKI - 11.00 v Cordenonsu: Cordenons - Sloga Tabor

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Štarančanu: Staranzano - Juventina; 14.30 v San Giovanni al Natisona: Centro Sedia - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Miljah: Muglia - Breg; 14.30 v Bazovici: Zarja Gaja - Piedimonte; 14.30 v Tržiču: Romana - Primorje

NARAŠČAJNIKI - 10.30 pri Brišičkih, Ervatti: Pomlad - Opicina

NAJMLAJŠI - 10.15 v Trstu, Ul. Locchi: Sant'Andrea - Pomlad

ZAČETNIKI 11:11 - 10.30 v Repnu: Pomlad A - Cgs

JUTRI

Ponedeljek, 2. novembra 2009

KOŠARKA

UNDER 19 DRŽAVNI - 21.15 Bor ZKB - Venezia Giulia

UNDER 19 DEŽELNI - 19.00 pri Brišičkih: Jadran ZKB - Fogliano

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI - 18.00 v Štandrežu: Juventina - Vesna; 18.00 v Repnu: Kras - Staranzano

Obvestila

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečajni smučanja. Informacije lahko dobite ob priliki sejma ali na sedežu društva ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel.: 347-5292058 (SK Brdina), 347-4421131 (Valentina Suber), www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

ZŠSDI sporoča, da bosta urada v Trstu in Gorici jutri in v torek zaprta.

SK DEVIN prireja tečajne smučanja na plastični stezi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo zjutraj z društvenimi učitelji. Tretja izmena bo od sobote 14. novembra do nedelje 6. decembra. Možnost najema smučarske opreme. Pisipovanja na info@skdevin.it ali na 040 209873.

SK DEVIN prireja Smučarski sejem v Sesljanu 41/d. Zbiranje 4. in 5. novembra (10.30-19.00), prodaja vsako soboto in nedeljo od 7. do 29. novembra od 10.30 do 19.00, od ponedeljka do petka od 16.30 do 19.00. Informacije na : info@skdevin.it ali 040 209873.

AŠD SK BRDINA organizira sejem rabljene smučarske opreme v Domu Brdina - Trg Brdina na Opčinah: v četrtek, 5. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme; v petek, 6. novembra, od 18. do 21. ure; v soboto, 7. novembra, od 16. do 21. ure; v nedeljo, 8. novembra, od 10. do 12. in od 16. do 20. ure. Info: 040-2171189 ali 347-5292058.

ŽENSKA D-LIGA

Govolley in Kontovel še le po »tie-breaku«

Govolley Kmečka banka - Mossa 3:2 (25:23, 25:17, 14:25, 16:25, 15:13)

GOVOLLEY KMEČKA BANKA: Manià 14, Danielis 19, Bressan 9, M. Petejan 3, Valentinsig 3, Cella 7; Černic 9. TRENER: R. Petejan.

Govolley bi lahko brez večjih težav spravljal pod streho vse tri točke, toda glede na potek srečanja, so bili v taboru goriškega društva veseli, da so uspeli osvojiti vsaj dve. Po prvih dveh setih v katerih je Govolley diktiral tempo igre, se je poškodovala Giulia Bressan (utrpela je izpah mezinca in so jo zaradi tega peljali v bolnišnico). Na igrišče je tako stopila Ilaria Černic. Poškodba je seveda zmedla goriško šesterko, kar so seveda izkoristile nasprotnice, ki so izsilile odločilni peti niz. Na srečo so se Danileisova in soigralke zbrale in v ključnem trenutku pri izidu 13:13 obdržale mirno kri, kar jim je omogočilo, da so na koncu slavile zmago.

Cordenons - Kontovel 2:3 (20:25, 25:22, 22:25, 25:15, 9:25)

KONTOVEL: Verša 14, Micussi 14, Lisjak 6, Bukavec 23, Starc 10, Per-

tot 0; Calzano (L), Antognolli 0, A. Zuzič 0, Cassanelli 0, Kapun (L). TRENER: Cerne.

V taboru Kontovela je bilo veselo po prvi prvenstveni zmagi izredno. Varovanke trenerke Cerne so igrale borbeno in zagrizeno in so povsem zasluženo na koncu slavile zmago. Pohvalo tokrat zaslužita predvsem mlada Giulia Antognolli (letnik 92, najmlajša na igrišču), ki kljub temu, da ni začela v prvi postavi je igrala zelo dobro in tudi Vera Balzano, ki se je prvič preizkusila v vlogi libera (standardni libero Neža Kapun je še poškodovana), svojo nalogo pa je odlično opravila. V prvem in tretjem nizu so Bukavčeva in soigralke igrale zbrano in borbeno, v drugem nizu pa so žal napravile kako napako preveč. Četrty set pa je bil dejansko enosmeren, saj so gostiteljice zaigrale s polno paro. Napravile so res zelo malo napak in pri Kontovelu se je po sedmi točki nekaj zataknilo. Cordenons je tako uspel izsiliti peti niz, v katerem pa so imele varovanke trenerke Cerne stalno vaje trdno v svojih rokah, tako da na koncu so zasluženo slavile zmago.

NOGOMET - 7. krog promocijske lige

Vesna tretjič zapored uspešna

V Križu je padel Union 91 - Zmagoviti zadetek je zatresel Guida

Vesna - Union 91 1:0 (1:0)

STRELEC: Guida v 26. min.

VESNA: Dovier, M. Grgič, Bialo, Gulič, Degrassi, Leghissa, Guida (od 63. Donda), Debernardi (od 59. Visintin), De Pasquale (od 75. Ronci), Leone, Stradi. Trener: Veneziano.

Nadaljuje se pozitivna serija Vesne, ki je po sedmih krogih še nepremagana (štiri zmage in trije neodločeni izidi). Varovanci trenerja Roberta Veneziana so tretjič zapored zmagali (tretjič zapored je Vesnin vratar ostal nepremagan) in so v pričakovanju drugih današnjih tekem prvi na lestvici. Zmaga proti furlanskemu Unionu 91 je povsem zaslužena. Prve pol ure so minile v znamenju premoči gostiteljev, ki so nogometaše Uniona potisnili na njihovo igralno polovico.

Zmagoviti gol je padel v 26. minuti. Guida je v kazenskem prostoru Uniona zaustavil žogo z leve strani roba malega kazenskega prostora streljal proti vratom. Prvi poskus je bil neuspešen. Po odbiti žogi pa je isti igralec znova žogo brcnil proti vratom in je bil v drugem poskusu uspešen. Po vodstvu, minuto kasneje, so se gostje prvič nevarno približali Dovierovim vratom. Strel pa je letel mimo vratnice. Vesnin vratar je moral odločilno posredovati v 30. minuti, ko je najboljši gostujoči igralec Fabris prosti strel usmeril v desni vratarjev kot. Polčas, v katerem je Vesna igrala bolje, se je končal z nenevarnim Unionovim napadom.

Tudi drugi del se je začel z akcijo gostov. Po treh minutah so domači branilci v kazenskem prostoru slabo pokrivali kapetana Antonuttija, ki je bil po visoki podaji s kota za las nenatančen z glavo. Na istega igralci so Vesnini branilci pozabili tudi okrog 40. minute. Takrat pa je strel ubranil Dovier. V 18. minuti drugega dela bi lahko drugi gol za Vesno zatresel Michele Leghissa. Njegov strel z glavo pa je bil prešibek in ni resneje zaposlil gostujočega vratarja. V 75. minuti trener Veneziano poslal na igrišče Roncija in Leghissa premaknil v obrambno vrsto. Gostitelji so manj tvegali, čeprav je Union 91 stopnjeval napade. Gostje so skušali presenetiti v protinapadu. Kapetan Degrassi pa je dobro dirigiral domačo obrambo. Union je bil nevaren v 36. in 38. minuti. Prvič je bil strel lahek plen domačega vratarja, ki pa se

Vesnin nogometaš Emiliano Leone je s svojim tehničnim znanjem večkrat spravljal v težave nasprotnikovo obrambo

KROMA

je moral v drugem poskusu »stegniti« in je žogo poslal v kot. V drugem polčasu je na sredini igrišča zelo dobro igral Saša Gulič, ki je prestregel celo serijo žog.

Po trikratnem sodnikovem žvižgu zaslužno slavje na tribuni in tudi v slačilnici. Vesnini navijači, odborniki in igralci so optimisti!

NAŠE OCENE - Kapetan **Ferruccio Degrassi** (ocena 7) in **Maksi Grgič** (7) sta v obrambni vrsti igrala zelo dobro in sta spretno zaustavljala gostujoče napadalce. Pred obrambno vrsto je svoje delo z odliko opravil **Saša Gulič** (7,5). V dobri formi je tudi **Emiliano Leone** (7), ki je izsilil celo vrsto prekrškov in je bil stalno trn v peti nogometašem Uniona.

IZJAVA PO TEKMI:

Maksi Grgič, branilec Vesne: »Union je solidna ekipa. Mi pa smo igrali dobro in na koncu povsem zaslužno zmagali. S to zmago smo še podaljšali serijo pozitivnih rezultatov, tako da vztrajamo na vrhu lestvice. Letos nimamo pravega 'bomberja', kot je to bil v lanski sezoni Venturini. Naša značilnost je, da je tudi tokrat zatresel mrežo nek drug igralec. Vsekakor smo tudi danes (včeraj op. ur.) dali vsi vse od sebe. To je zelo pozitivno in moramo nadaljevati po tej poti.«

Jan Grgič

HOKEJ NA ROLERJIH - Tržaški derbi v A1-ligi

Poletovci niso bili kos Ederi

Že po prvem polčasu je bil na openskem Pikelcu rezultat 5:1 za goste

Polet Kwins ZKB - Edera 2:9 (1:5)

STRELCI: Battisti in De Iaco; Sotlar 2, Chiarandini 2, Sorrenti, Simsič, Kos, Trinetti in Rigoni.

POLET: Galessi, Viola, Acquafresca, Battisti, Berquier, P. Cavalieri, Jugovic, Corazza, De Iaco, Fabbietti, Facchini, G. Cavalieri, Poloni, Rebez, Sironich, Vocchi, trener Ferjančič.

EDERA: Riva, Pizzarello, Frizzer, Kos, Simsič, Rigoni, Ferro, Sorrenti, Trinetti, Widmann, Sotlar, S. Chiarandini.

Kot je bilo pričakovati, je v prvem letošnjem tržaškem derbiju Edera na »Pikelcu« zanesljivo premagala mlado Poletovo postavo, ki se je proti favoriziranemu tekmecu pozhrtvovalno borila, kar pa ni bilo dovolj, da bi preprečila visok poraz. Po začetnih minutah je kazalo, da bodo varovanci trenerja Acija Ferjančiča doživeli pravo katastrofo, saj so gostje s Sorrentijem že po 18 sekundah povedli in nato po dveh minutah z odličnim Sotlarjem povečali vodstvo na 2:0. Poletovcem je tri minute pred koncem polčasa le uspelo z Battistijem doseči gol. Drugi polčas se je uspešno začel za gostitelje, ki so z Dorianom Deiacom znižali zaostanek na 2:5, več pa niso zmogli. Premošč gostov je bila očitna, saj so dali še štiri zadetke in zanesljivo zmagali. »Poraz je bil pričakovan, saj je Edera bolj izkušena ekipa. Naši fantje so se borili, bili so pozhrtvovalni, napravili pa so preveč napak, tako da je bil poraz neizbežen. Sicer pa gotovo nismo mogli upati, da bi premagali močno Edero. Sedaj je mimo niz težkih tekem, že v prihodnjem srečanju v Turinu nas čaka enakovreden nasprotnik. Upajmo, da bomo le prišli do pozitivnega rezultata,« je po tekmi dejal Mojmir Kokorovec, ki je opustil igranje, pa še vedno trenira. (Iako)

Tržaški derbi na Pikelcu je bil tudi sinoči zelo borben

KROMA

NOGOMET - Elitna liga

Kras Koimpex prvič izgubil po bledem nastopu

Tolmezzo - Kras Koimpex 2:0 (0:0)

KRAS KOIMPEX: Contento, Paravan, Tomizza, Giacomi, Sessi, Bagon, Batti (od 60. min. Cipraccia), Centazzo, Vigliani, Bernabei (od 50. min. Knežević), Mosca (od 70. min. Orlando). Trener: Musolino.

Kras Koimpex je naletel na črno soboto. Varovanci trenerja Musolina so namreč v gosteh doživeli nepričakovan poraz proti enajsterici iz Tolmeča, ki je do včeraj zbrala le 4 točke. V 6. krogih je namreč dosegla le 1 zmago in 1 neodločen izid. Za Kras Koimpex pa je to prvi poraz v letošnji sezoni, saj so v prvih petih krogih vedno slavili zmago, v prejšnjem pa so se na domačem igrišču morali proti Pro Fagnani zadovoljiti le s točko.

Batti in soigralci tokrat niso igrali kot znajo. Kljub temu pa so si v prvem polčasu priigrali nekaj zrelil priložnosti, ki pa jih niso znali izkoristiti. V drugem delu se slika ni bistveno spremenila. Krasovi nogome-

taši so igrali slabo na sredini igrišča. Igra je bila nepovezana, kar so seveda izkoristili gostitelji. Tudi v obrambi so bili nepazljivi in tako najprej v 62. minuti in nato še v 75. so gostitelji premagali vratarja Contenta. V drugem polčasu so nogometaši Krasa dejansko pokazali bolj malo in poraz je bil neizbežen.

Ostali izidi: Azzanese - Rivignano 2:1, Fincantieri - Muggia 1:1, Fontanafredda - Sevegliano 1:0, Pro Cervignano - Tricesimo 0:0, Pro Fagnana - Torviscosa 0:2, San Luigi - Monfalcone 2:1, Virtus Corno - Sarone 5:1.

Vrstni red: Kras 16, Fontanafredda 15, Tricesimo, Torviscosa 14, V. Corno 12, Pro Cervignano, San Luigi 11, Pro Fagnana 9, Monfalcone, Fincantieri 8, Tolmezzo 7, Muggia, Azzanese 6, Rivignano, Sevegliano 5, Sarone 3.

Prihodnji krog: Kras - Sevegliano.

NOGOMET - V 1. amaterski ligi

V tržaškem derbiju Primorec boljši od Costalunge

Primorec - Costalunga 2:0 (1:0)

STRELECA: Udina v 2. in Micor v 55. min.

PRIMOREC: Trevisan, Sincovich, Ojo, Meola (Emili), Santoro, Leghissa, Di Gregorio, Mercandel, Micor (Sau), Udina, Moscolin (Lanza). Trener: Sciarrone.

V tržaškem derbiju 1. amaterske lige je trebenski Primorec na domači »Griži« premagal Costalungo, ki se je solidno upirala gostiteljem. Varovanci trenerja Maurizia Sciarroneja so povedli že v 2. minuti. Nasprotnikovo mrežo je zatresel Udina, ki je izkoristil lepo dvojno podajo v kazenskem prostoru z Moscolinom. Zadetek je zdrnil goste, ki so se nato prebudili in so začeli igrati bolj napadalno. Primorčeva obrambna vrsta in predvsem Trevisan so bili vedno na svojem mestu in se niso pustili presenetiti. V drugem polčasu se slika na igrišču ni bistveno spremenila. Primorec je igral bolj čvrsto in po desetih minutah je bilo 2:0. V polno je zadel Max Micor. V nadaljevanju so gostitelji še naprej držali vaje igre v svojih rokah. Najbližji tretjemu голу je bil Moscolin, ki je zatresel prečko. Pri Costalungi je edini nevaren strel proti Trevisanovim vratom sprožil Longo. Športni vodja Primorca Franco Milkovic je bil po tekmi zadovoljen: »Igrali smo dobro in končno smo zmagali. Upam, da bomo odslej nadaljevali po tej poti in se na lestvici približali vodilnim.«

Ostala izida: Domio - Ronchi 3:1, Mariano - Capriva 2:1.

2. AL - Izid: Pieris - Cormonese 0:0.

DEŽELNI MLADINCI - Izidi: Aquileia - Ponziana 2:0, Opicina - Pro Gorizia 2:0, Monfalcone - Fincantieri 2:0, San Giovanni - San Luigi 1:2.

3. AMATERSKA LIGA

Mladost z dobro igro zaslužno premagala Rudo

Mladost - Ruda 1:0 (0:0)

STRELEC: Vizintin v 85. min.

MLADOST: Devetak (Kuštrin), Batistič, Radetič, Zotti, Zorzin, Kobal, Bagon (Bressan), Ferletič (Gobbo), Galliano (Bensa), Vitorelli (Vizintin), Ferlez.

Mladost si je vse tri točke prisvojila šele na koncu srečanja z golom Vizintina, ki je izkoristil napako nasprotnikove obrambe. Mladost je že v prvem polčasu zaigrala zelo koncentrirano in imela dve priložnosti s Ferlezom in Gallianom. Tudi v drugem delu domači igralci niso prepustili vaje igre. Le nekaj minut po голу je bil Vizintin po podaji Galliana spet nevaren, a mu ni uspelo podvojiti izida. Ruda je edino resno priložnost imela pred iztekom zadnje minute, ko je zadel prečko. Zaradi izključitve trenerja Samba je ekipo vodil Vitorelli, ki ima prav tako trenersko licenco in je bil včeraj tudi najboljši na igrišču. Zaradi lažjih poškodb sta igrišče morala zapustiti Devetak in Bagon.

TV KOPER - Jutri

Nogometaši Krasa gostje Športela

Nogometni klub Kras bo jutri glavni protagonist oddaje Športel (na TV Koper ob 22.30). Voditelj Malalan bo v studiu gostil športnega direktorja Gorana Kocmana, napadalca Radenka Kneževića (letos je dosegel že 7 golov) in trenerja mladincev Marina Kraglja. Gostje bodo med pogovorom o dosedanjih uspehih in načrtih prisluhnili tudi anketi o Krasu, ki so jo pripravili Športelovi sodelavci.

Oddajo bodo oblikovali tudi prispevki iz igrišč. Prvič letos je kamera obiskala hokejsko srečanje na Pikelcu, kjer sta se v derbiju A1-lige pomerila Polet in Edera. Sodelavci so pripravili še prispevek iz odbojarske tekme CUS - Olympia moške C-lige, nogometne tekme Zarja Gaja - Piedimonte ter košarskega dvoboja med Jadranom in Rovigom.

Pogovoru z gosti bo sledila nagradna igra Poglej me v oči.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Tv Kocka: Videofleš - Langa: Za svobodo divjega srca
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 Nan.: Dieci storie di bambini
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik in gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.00 23.05 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Nan.: Pinocchio

Rai Due

6.00 Aktualno: Cercando cercando
6.20 Aktualno: Tg2 Zdravje
6.25 19.00 Talent show: X Factor (v. Marco Castoldi)

15.10 Dnevnik - kratke vesti
15.15 Variete: Trebisonda
16.00 Aktualno: Tg3 GT Ragazzi
16.10 Aktualno: Huntik
16.35 Variete: Melevisione
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
18.10 Vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Le storie di Agrodolce
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Aktualno: Chi l'ha visto? (v. E. Sciarrelli)
23.10 Šport: Replay

Rete 4

6.50 Nan.: Tutti amano Raymond
7.20 Nan.: Quincy
8.20 Nan.: Hunter
9.45 Nad.: Bianca
10.30 Nan.: Giudice Amy
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.10 Film: I signori della truffa (triler, ZDA, '92, r. P.A. Robinson, i. R. Redford)
16.50 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Nan.: Julie Lescaut
23.15 Film: Black Hawk Down (zgod., ZDA, '01, r. R. Scott, i. J. Hartnett)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panucci, C. Brachino)
9.55 14.05 Resničnostni show: Grande Fratello pillole
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
16.15 Talent show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. E. Greggio, E. Iacchetti)
21.10 Resničnostni show: Grande Fratello
0.20 Variete: Mai dire Grande Fratello

Italia 1

6.10 Nan.: Still Standing
6.30 13.40, 17.45 Risanke
8.55 Nan.: Happy Days
9.30 Nan.: A-Team
10.20 Nan.: Starsky & Hutch
11.20 Nan.: The Sentinel
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
15.20 Nan.: Gossip Girl
16.20 Nan.: Il mondo di Patty
17.10 Nan.: iCarly
19.30 Nan.: La vita secondo Jim
20.05 Risanke: Simpsonovi
20.30 Kviz: Prendere o lasciare

21.10 Film: Shooter (akc., ZDA, '07, r. A. Fuqua, i. M. Wahlberg)
22.15 0.15 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.45 Film: Resident Evil: Apocalypse (srh., ZDA, '04, i. M. Jovovich)

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Storie tra le righe
9.35 Film: Maria Goretti (r. G. Base, i. M. Bonetti, F. Insinna, C. Koll)
Variate: Camper Magazine
11.35 Variete: Village
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.10 Variete: Village
13.10 Videomotori
14.05 Aktualno: ...Animali amici miei
14.35 Udin e Conte
17.00 Risanke
19.00 Šport: Nogomet, Triestina
20.05 Šport: Nogomet, Udinese
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Nogometna tekma: Triestina - Torino
23.45 Nad.: Cold Squad

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Matlock
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.00 Film: Zitti e mosca (kom., It., '91, r.-i. A. Benvenuti)
16.05 Nan.: Stargate Sg-1
17.05 Dok.: Atlante - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: The District
20.00 0.35 Dnevnik
20.30 1.00 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Aktualno: L'infedele
23.40 Aktualno: Reality

Slovenija 1

6.30 Utrip (pon.)
7.00 1.35 Zabavni infokanal
8.30 Otr. serija: Mulčki (pon.)
8.55 Žogarija (pon.)
9.20 Šport Špas (pon.)
9.45 Dok. film: Mladi znajo pomagati (pon.)
10.20 To bo moj poklic (pon.)
10.45 Sobotno popoldne
12.35 Kaj govoriš = So vakeres? (pon.)
12.50 Koncert ob 60. obletnici FS Tine Rožanc (pon.)
13.30 Slovenci v Italiji (pon.)
14.20 Iz arhiva TVS - Tv dnevnik 02.11.1991 (pon.)
15.15 Osmi dan (pon.)
15.45 Ars 360 (pon.)
16.00 Slovenski magazin (pon.)
16.30 Rad igram nogomet (pon.)
17.00 Prvi in drugi (pon.)
17.30 To bo moj poklic
18.00 Nad.: Pariz (zadnji del, pon.)
19.15 Dok. odd.: Ime mi je Lidija (pon.)
20.00 0.30 Dok. odd.: Domovina - štiri podobe ameriških indijancev
21.00 Studio City
22.00 Šport: Pozdrav Afriki
22.30 Knjiga mene briga
22.50 Dok. odd.: City Folk
23.15 Film: Bilo jih je pet

Slovenija 2

6.30 1.35 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.30 Otr. serija: Mulčki (pon.)
8.55 Žogarija (pon.)
9.20 Šport Špas (pon.)
9.45 Dok. film: Mladi znajo pomagati (pon.)
10.20 17.30 Izobraževalna serija: To bo moj poklic (pon.)
10.45 Sobotno popoldne
12.35 Kaj govoriš = So vakeres? (pon.)
12.50 Koncert ob 60. obletnici FS Tine Rožanc (pon.)
13.30 Slovenci v Italiji (pon.)
14.20 Iz arhiva TVS: TV Dnevnik 02.11.1991
15.15 Osmi dan (pon.)
15.45 Ars 360 (pon.)
16.00 Slovenski magazin (pon.)
16.30 Rad igram nogomet (pon.)
17.00 Prvi in drugi (pon.)
17.30 To bo moj poklic
18.00 Dok. serija: Pariz (pon.)

19.15 Dok. odd.: Ime mi je Lidija (pon.)
20.00 0.35Dok. odd.: Domovina - štiri podobe ameriških indijancev
21.00 Studio city
22.00 Nogometna oddaja: Pozdrav Afriki
22.30 Knjiga mene briga (pon.)
22.50 Dok. odd.: City Folk
23.15 Film: Bilo jih je pet

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Vsedanes - vzgoja in izobraževanje
15.00 Zoom
15.30 Lynx magazin
16.05 Vesolje je ...
16.35 Tednik
17.05 Avtomobilizem
17.25 Istra in...
18.00 23.20 Športna mreža
18.35 23.55 Vremenska napoved
18.40 23.00 Primorska kronika
19.00 22.00 Vsedanes - TV Dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Kuharski recepti
19.50 Kino premiere
20.00 Sredozemlje
20.30 Artevizionje
21.00 Meridiani - aktualna tema
22.15 Vzhod - Zahod
22.30 Športel

Tv Primorka

9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 23.30 Mozaik
10.05 16.40 Hrana in vino (pon.)
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Videostrani z novicami
17.10 Kultura: Medana v atmosferi pesnikov, poezije in vina
17.40 Koncert: Slavko Ivančič, 1. del (pon.)
20.00 23.00 Dnevnik Tv Primorka, šport in vremenska napoved
20.30 Športni ponedeljek
21.30 Šport
22.30 Rak imunaska terapija
0.30 Videostrani

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, sledi Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Začnimo skupaj; 9.00 Radio paprika; 10.10 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Psihoterapevt B. Krapež in onkologinja M. Klevišar; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbeni slovarček; 18.00 Hevrekra - iz sveta znanosti; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 Pod dresom; 12.00 Predstavitve za osebno Primorske; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualno; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Prireditve; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Radio je živ; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Sotočja; 21.00 Indie ni Indija; 22.30 Radio Kažin.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30,19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodbe dvonožcev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Chiacchieradio; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pillole; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena lestevica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvonožcev in ne; 22.30 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS
SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrozvenket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditve; 9.15 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 10.05 Teren; 11.00 Ime tedna; 11.35 Obvestila; 12.20 Komentar ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulture zanimivosti; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.00 Povzetek imena tedna; 18.05 Hip hop; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Cederna; 20.30 Top albumov; 21.00 Vzhodno od rocka; 21.30 Glasba za prave moške; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3
6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospeva; 11.40 Kulturni globus; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Nove glasbene generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avnija, 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Primorski dnevnik
Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj: Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: http://www.primorski.eu/
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958
Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 200,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643
Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990
OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sozalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG
Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS
Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.
Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršni koli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

BERLIN - Trije nekdanji predsedniki so se srečali ob obletnici

Kohl, Gorbačov in Bush st. dvajset let po Berlinskem zidu

Nemški predsednik Horst Köhler se je zahvalil nekdanjim predsednikom ZDA, SZ in ZRN

BERLIN - V Berlinu so se včeraj zbrali bivši predsednik ZDA George Bush starejši, zadnji sovjetski voditelj Mihail Gorbačov ter nekdanji nemški kancler Helmut Kohl, da bi počastili spomin na padec Berlinskega zidu. Slovesnosti se je udeležil tudi sedanji nemški predsednik Horst Köhler, ki se je ob tej priložnosti zahvalil Gorbačovu, Bushu in Kohlu.

Nekdanji voditelji, ki veljajo za ključne osebnosti prelomnega leta 1989, so se v luči slovesnosti pred 20. obletnico padca Berlinskega zidu zbrali na prireditvi z naslovom Padec zidu in združitev - zmaga svobode, ki jo je v gledališču Friedrichstadtpalast organiziral sklad Konrada Adenauerja, prvega zveznega kanclerja Zahodne Nemčije.

Kohl se je ob tem spomnil zaslug nekdanjih partnerjev, Busha in Gorbačova, ki sta pripomogla k padcu zidu in ponovni združitvi Nemčije. Dejal je, da je bilo sodelovanje z Bushem in Gorbačovem v tistem času »sreča«, izrazil pa je tudi zadovoljstvo, da je zaupanje med temi tremi državami v preteklih letih naraslo.

»Imam vse razloge, da sem pri vseh težavah ponosen. Nimam ničesar boljšega, na kar bi lahko bil ponosen, kot je nemški narod,« je dejal in dodal, da so Nemci svojo enotnost »dosegli skupaj, pogumno in miroljubno«, kar ni bilo tako samoumevno.

Sedanji nemški predsednik Köhler pa se je Gorbačovu, Bushu in Kohlu zahvalil za opravljeno delo. »Ti trije možje so bili veliki možje. Države potrebujejo patriote, ki spoštujejo tudi druge države,« je dejal Köhler. »Zahvaljujem se vam v imenu Nemcev in - mislim, da lahko tako rečem - v imenu vseh drugih držav,« je še dejal nemški predsednik, ki se je ob tem zavzel za krepitev dialoga med Evropsko unijo in Rusijo.

Prireditve so se udeležili tudi nemška kanclerka Angela Merkel in drugi politiki tedanjega časa, med njimi nekdanja predsednika poljske in madžarske vlade, Tadeusz Mazowiecki in Miklos Nemeth.

78-letni Gorbačov, 85-letni Bush in 79-letni Kohl spadajo med ključne figure leta 1989, ki je 9. novembra prineslo padec Berlinskega zidu, simbola železne zavesne, in tudi padec komunizma.

Izmed tedanjih voditeljev štirih tedaj najmočnejših držav, ZDA, Sovjetske zveze, Francije in Velike Britanije, sta v Berlinu manjkala le pokojni nekdanji francoski predsednik Francois Mitterand in bivša britanska premierka Margaret Thatcher. (STA)

Z leve: Gorbačov, Bush st. in Kohl

ANSA

AFGANISTAN - Zahteva zamenjavo volilne komisije

Abdulah grozi z bojkotom drugega kroga volitev

KABUL/ABU DABI - Kandidat za afganistanskega predsednika Abdulah Abdulah bo bojkotiral drugi krog volitev, če sedanji predsednik Hamid Karzaj do konca dne ne bo ugodil njegovim zahtevam glede odprave nepravilnosti na volitvah, so včeraj sporočili iz Abdulahovega volilnega štaba. Abdulah bo svojo odločitev sporočil danes.

"Ne bomo sodelovali na predsedniških volitvah, ki bodo netransparentne in nepoštenne," je povedal član Abdulahovega volilnega štaba Ahmad Beza. Abdulah bo svojo odločitev o bojkotu sporočil danes dopoldne na novinarski konferenci.

Abdulah je v ponedeljek sicer zahteval odstavitev vodje afganistanske neodvisne volilne komisije Azizulaha Ludina, vendar je Karzaj njegovo zahtevo zavrnil. Komisija je po navedbah Abdulaha zaradi Ludina izgubila vso verodostojnost, zato bi ga moral zamenjati drug član komisije. Volilno komisijo je imenoval Karzaj, Ludin pa je bil nekdanji svetovalec. V preteklosti je že bil tarča kritik organizacij za človekove pravice, ker naj bi deloval pristransko v korist Karzaja.

Na sporočilo Abdulaha o morebitnem bojkotu drugega kroga volitev se je že odzvala ameriška državna sekretarka Hillary Clinton, ki je po obisku Pakistana že prispela v Abu Dabi v Združenih Arabiskih Emiratih. Na vprašanje novinarjev, ali bi drugi krog volitev, v katerem bi v primeru bojkota Abdulaha sodeloval le en kandidat, vodil

ABDULAH
ABDULAH

ANSA

do legitimne vlade, je Clintonova pojasnila, da takšni primeri "niso neprecedenčni" in da se zgodijo tudi v ZDA in drugih državah.

"To vidimo tudi v lastni državi, ko se eden od kandidatov odloči, da iz kakršnih koli razlogov ne bo nadaljeval z bojem. Mislim, da to ni povezano z legitimnostjo volitev," je dejala Clintonova, ki napovedi Abdulaha ni želela komentirati. "Ne bom komentirala tega, kar bi lahko storil eden od kandidatov. To je osebna odločitev, ki bi jo lahko sprejel ali tudi ne," je novinarjem še dejala Clintonova.

Ameriška državna sekretarka naj bi se sicer v luči prizadevanj za oživitve bližnjevzhodnega mirovnega procesa v Abu Dabiju sešla s palestinskim predsednikom Mahmudom Abasom, nato pa odpotovala na pogovore v Izrael.

Na drugem krogu predsedniških volitev, ki bodo 7. novembra, sta kandidata samo Karzaj in Abdulah. (STA)

PAKISTAN - Tudi včeraj atentat

Vojska nadaljuje ofenzivo proti talibanom

ISLAMABAD - V eksploziji ob cesti podstavljene bombe na severozahodu Pakistana je bilo včeraj ubitih sedem pakistanskih vojakov, enajst pa ranjenih, so sporočile tamkajšnje oblasti. Do novega napada je prišlo v času, ko državo pretresajo samomorilski napadi, pakistanska vojska pa ob meji z Afganistanom nadaljuje ofenzivo proti islamskim skrajnežem.

Incident se je zgodil v plemenskem okrožju Kiber, 15 kilometrov zahodno od Pešavarja. V napadu sta bili uničeni tudi dve vozili, s katerimi so pakistanskim vojakom prevažali hrano, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Skozi Kiber poteka glavna prevozna pot do meje z Afganistanom, kjer je pakistanska vojska sredi oktobra začela novo ofenzivo proti islamskim skrajnežem. Plemensko območje na severozahodu Pakistana je namreč postalo zatočišče za mnoge talibanske bojovnike, ki so po ameriški invaziji na Afganistan leta 2001 pobegnili iz te države. Ameriška državna sekretarka Hil-

lary Clinton, ki je v petek končala tri-dnevni obisk v Pakistanu, je pakistanske oblasti v okviru obiska sicer opozorila, da se morajo boriti tudi proti mednarodni teroristični mreži Al Kaida. Dejala je, da bodo morale oblasti po končani operaciji v Južnem Vaziristanu "poskušati izkoreniniti tudi druge teroristične skupine ali pa se bomo znova soočali z istimi grožnjami".

Pakistanski predsednik Asif Ali Zardari je v očitnem odzivu na njen poziv v nagovoru članom svoje Pakistanske ljudske stranke v petek zagotovil, da bodo ofenzivo ob meji z Afganistanom nadaljevali, vse dokler ne bodo uničili zadnjega skrajneža, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Pakistan je v zadnjem mesecu pretreslo več samomorilskih napadov, najbolj krvav po letu 2007 pa se je zgodil v sredo, na dan prihoda Clintonove v državo, ko je na tržnici v Pešavarju eksplodiral avtomobil bomba, pri čemer je življenje izgubilo več kot sto ljudi. (STA)

NEAPELJ

Deklica podlegla gripi A

NEAPELJ - Komaj 11-letna deklica je umrla za posledicami nove gripe. Novico je včeraj sporočilo odborništvu za zdravstvo Dežele Kampanije, deklica pa je podlegla bolezni že dan prej v bolnišnici Santobono, kamor so jo prepeljali nekaj dni prej na zdravljenje. Od septembra je v Neaplju za gripo vrste A umrlo že šest ljudi, v Italiji dvanajst, E.D., kot se je imenovala deklica, pa je prva žrtev te bolezni med otroki.

Zdravstveno stanje nesrečne deklice se je zelo hitro poslabšalo. V sredo jo je obšla vročina, pediater je svetoval običajno zdravljenje proti gripi, a vročina je skokovito narasla. V četrtek so jo prepeljali v bolnišnico v Scafati, v petek v bolnišnico Santobono, kamor je prispela v kritičnem stanju. Štirideset minut po prihodu v bolnišnico je umrla.

NEAPELJ - Po objavi posnetka z umorom

Ugotovili istovetnost morilca iz Neaplja

NEAPELJ - Objava videoposnetka o umoru na ulici v neapeljski četrti Sanità je obrodila zaželeno sadovo. Preiskovalci so ugotovili istovetnost človeka, ki je 3. maja letos s pištolo hladnokrvno ustrelil moškega in se nato mirno oddaljil s kraja umora. Morilec naj bi bil star 30 let, iz kraja Secondegliano in je bil v preteklosti že obsojen zaradi drugih kaznivih dejanj. Ime niso sporočili, ker ga še iščejo. Izginil je neznan kam, verjetno je po objavi videoposnetka zaslutil, da ga bo kdo prepoznal.

Javno tožilstvo se je odločilo za objavo posnetka prav z namenom, da bi prebili zid molka, ki je privedel preiskavo o umoru v slepo ulico.

Vodja oddelka za boj proti kamori Sergio Amato je včeraj zaslutil tudi moškega, ki se je nahajal na kraju umora nekaj trenutkov pred prihodom morilca. Ta je zanikal vpletenost v umor, tam se je nahajal le po niskojuču, se je izgovoril. Preiskovalci ga niso vpisali v seznam preiskovanih oseb.

Berlusconi svojega mesta ne bi zapustil niti po obsodbi

RIM - Ko bi ga obsodili, predsednik vlade Silvio Berlusconi ne bi odstopil. Prepričan pa je, da bo obsodbo proti odvetniku Davidu Millsu razveljavilo kasacijsko sodišče. Premier je v pogovoru z novinarjem Brunom Vespo (intervju bo objavljen v knjigi Donne di cuori) povedal, da še vedno zaupa v obstoj resnih sodnikov, ki izrekajo pravične razsodbe. »Ko bi me obsodili na enem od teh procesov, bi bili priča takemu sprevačanju resnice, da bi se ravno zaradi tega počutil dolžnega ostati na svojem mestu in ščititi demokracijo ter pravno državo,« je Berlusconi dejal Vespi. Na novinarjevo vprašanje o mednarodni medijski kampanji proti italijanskemu premierju, je Berlusconi povedal, da se je vse skupaj začelo pri Republici in skupini Espresso, nato pa se kampanja razširila na prijateljske časopise in novinarje.

Casini odpira vrata Rutelliju, oba kritizirata Severno ligo

RIM - Francesco Rutelli je včeraj v dnevniku Corriere della sera dokončno najavil, da zapuša Demokrasko stranko. Vodja sredinske stranke UDC Pierferdinando Casini je novico komentiral z zadovoljstvom in napovedal, da je skupna pot z Rutellijem mogoča. Včeraj sta na posvetu fundacije Liberal oba napadla Severno ligo. Rutelli je dejal, da Severna liga ni samo folklor, saj ima veliko moč v sedanji vladi, nasprotuje pa vrednotam, ki so prinesle do zedinjenja Italije. Casini je podčrtal, da stranka UDC na prihodnjih deželnih volitvah ne bo podprla nobenega predsedniškega kandidata iz vrst Severne lige.

Westerwelle v Varšavi na prvem obisku v tujini

BERLIN - Novi nemški zunanji minister Guido Westerwelle je včeraj prispel na Poljsko, ki jo je izbral za svoj prvi uradni obisk v tujini. V Varšavi se je srečal s tamkajšnjim kolegom Radoslawom Sikorskim, s katerim sta govorila o odnosih med državama ter o evropski varnostni in energetski politiki, so sporočili viri v Varšavi. Westerwelle se je včeraj sestel še s poljskim predsednikom Lechom Kaczynskim. Odločitev novega zunanjskega ministra, da za svoj prvi obisk v tujini izbere sosednjo Poljsko, bi lahko pripomogla k izboljšanju v odnosih med državama, ki so bili zaradi vprašanj, povezanih z krogom svetovno vojno, v preteklosti pogosto napeti. Novozvoljeni nemški politiki v skladu s tradicijo za prvi obisk v tujini ponavadi izberejo Francijo. Tako je storila tudi nemška kanclerka Angela Merkel, ki je že nekaj ur po izvolitvi na položaj kanclerke v sredo odpotovala v Francijo, nato pa se je v četrtek in petek v Bruslju udeležila vrha Evropske unije. Francosko prestolnico naj bi Westerwelle obiskal v ponedeljek. (STA)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Od petka, 6. do nedelje, 15. novembra
/ Alberto Savinio: »Capitano Ulisse«. Režija Giuseppe Emiliani. Urnik: v petek, 6. in v soboto 7. ob 20.30, v nedeljo, 8. in v torek, 10. ob 16.30, od srede, 11. do sobote, 14. ob 20.30 ter v nedeljo, 15. novembra ob 16.30.

Od srede, 11. do sobote, 14. novembra
/ Maria Letizia Compantangelo: »To be or not to be«. Nastopajo Giuseppe Pambieri in Daniela Mazzucato, režija Elisabetta Courir.

Dvorana Bartoli

Marco Martinelli in Ermanna Montanari: »Overtture alcina«. Urnik: od jutri, 2. do sobote, 7. novembra ob 21.00 ter v nedeljo, 8. novembra ob 17.00.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V petek, 6. novembra ob 20.45 / prevzeto biografiji Ondine Petani: »E' bello vivere liberico«.

GORICA

Kulturni Dom

V soboto, 7. novembra ob 20.30 / »Sacco e Vanzetti«; nastopa teater "Città di Trento".

SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

V petek, 6. novembra ob 19.30 / Thomas Middleton, William Rowley: »Pre-menjave«.

Mala drama

Jutri, 2. in v sredo, 4. novembra ob 20.00 / Milena Makarović: »Barčica za punčke«.

V torek, 3. novembra ob 20.00 / Yasmīna Reza: »Bog Masakra«.

V četrtek, 5. novembra ob 20.00 / Samuel Beckett: »Gledališka skica II igra«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Jutri, 2., v torek, 3., in v sredo, 4. novembra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, Seks in Požrtja«.

V torek, 3. novembra ob 9.00 / Jasen Boko: »Gledališka ura«.

V četrtek, 5. novembra ob 19.00 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroček«.

V petek, 6. novembra ob 19.00 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroček«.

V soboto, 7. novembra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, Seks in Požrtja«.

Mala scena

V torek, 3. novembra ob 15.00 in ob 17.30 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

V soboto, 7. novembra ob 20.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

Cankarjev dom

Slovensko Mladinsko Gledališče

V torek, 3. in v nedeljo, 8. novembra ob 20.00 Dvorana Duše Počkaj / David Harrower: »Črni kos«, režija: Rene Maurin, nastopata: Ivan Babič in Janez Starina.

Šentjacobsko gledališče

V torek, 3. novembra ob 19.30 / M. Grgič: »Zbudi se Katka« (komedija); režija Boris Kobal.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Tržaško koncertno društvo

Adrian Grant: »Thriller live« / Režija in koreografije od Garyja Lloydja. Urnik: od torka, 3. do četrta, 6. ob 20.30 ter v soboto, 6. in v nedeljo, 8. novembra ob 16.00 in ob 20.30.

V ponedeljek, 9. novembra / »Quartetto Sine Nomine z A. Pay - Klarinet«. Program: W.A. Mozart - Quintetto K581; H. Dutilleux - "Ainsi la nuit" za loke; J. Brahms - quintetto op. 15.

Gledališče Verdi

V torek, 3. novembra ob 18.00 dvorana Tripovich / »Concerto di San Giustino«, koncert v okviru 90 letnice ustanovitve pihalnega orkestra Verdi.

V sredo, 4. in v četrtek, 5. novembra ob 20.30 dvorana Tripovich / Giacomo Puccini: »Gianni Schicchi«.

WUNDERKAMMER

Festival antične glasbe

MARIBOR - 6. mednarodni festival DokMa

Vpogled v družbeno tkivo skozi 80 dokumentarnih filmov

MARIBOR - Od jutri do 8. novembra bo v Mariboru potekala 6. izdaja mednarodnega festivala dokumentarnega filma - DokMa. Festival nadaljuje s tradicijo oživitve čez leto zaprtih mariborskih mestnih kinodvoran Partizan in Udarnik in podpira neodvisno produkcijo kulturnega središča Pekarna. Ključni namen festivala je prikaz družbeno ozavešenih dokumentarnih filmov ter raznolikih vizij resničnosti, ki jih ponujajo, so zapisali organizatorji.

Na festivalu bodo v šestih sekcijah prikazali več kot 80 kratkih, srednjemetražnih in celovečernih dokumentarnih filmov. Dve sekciji bosta tekmovalni. Za nagrade školjka trikotničarka se bodo v kategorijah kratko-, srednje- in dolgetražnih izdelkov potegovali dokumentarci mladih evropskih avtorjev iz Medregionalnega programa.

V ospredju bo podelitev nacionalnih nagrad za najboljše slovenske dokumentarce - lokvanja za kratki dokumentarni film, lokvanja za srednjemetražni dokumentarni film in zlatega lokvanja za dolgetražni dokumentarni film. Zmagovalce bodo razglasili v soboto, 7. novembra, ob 20. uri v kinu Partizan, so za STA povedali organizatorji.

V sklopu Etno DokMa bodo prikazali dokumentarce na temo etničnosti in kulturne raznolikosti z vsega sveta, glavni program prinaša najboljše svetovne dokumentarce, retrospektiva pa bo letos posvečena Jorisu Ivensu. Pri-

Zmagovalce bodo razglasili 7. novembra v mariborskem kinu Partizan

pravili so tudi program filmov, ki so jih izmenjali s partnerskimi festivali.

Filme za DokMa je letos izbrala glavna selektorica in vodja festivala Saša Goropevšek s pomočjo članov DokMina ekipe. Del selekcije netekmovalnih kategorij pa je plod sodelovanja z amsterdamskim Filmmuseumom ter nekaterimi festivali.

V sklopu DokMe 2009 bo delavnica dokumentarnega filma Dokus pod mentorstvom Marka Cvejića. Z njo že-

lijo organizatorji mlade, učitelje in druge ljubitelje dokumentarnega filma spodbuditi h kreativnemu avtorskemu izražanju ter k razvijanju konceptualnih in tehničnih veščin.

Poleg glavnih festivalskih lokacij v Mariboru bodo v času festivala letos prvič organizirane DokMa Antena projekcije v celjskem Kinu Metropol, ljubljanski kinoteki in koprskem Mladinskem kulturnem in socialnem centru (MKSC).

Kavarna Tommaseo: do 4. novembra razstavlja umetnik Boris Zuljan in sicer dela iz »tržaškega okolja«.

V Vili Revoltella: je na ogled razstava Carla Fontana pod naslovom »Grandi foglie blu«. Urnik: vsak dan od 15.30 do 17.30, do 8. novembra.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

RONKE

V kavarni Caffè Trieste na Trgu Guglielmo Oberdan 1 v nedeljo, 8. novembra ob 11.00 bo otvoritev razsve fotografij Marka Vogriča pod naslovom: »Miška po Gorici«. Urnik: v nedeljo, 8. novembra, ob 11. uri; na ogled bo od torka do nedelje med 10. in 23. uro, ob ponedeljkih zaprto.

GORICA

V Galeriji Mario Di Iorio v državni knjižnici v Ul. Mameli je na ogled razstava z naslovom E.M. Dostojevskij: drama svobode; do 3. novembra od ponedeljka do petka med 10. in 18. uro, ob sobotah med 10. in 13.30, ob nedeljah in praznikih med 15.30 in 18.30. Voden obiski bodo potekali od ponedeljka do petka ob 10., 11., 16. in 17. uri, ob sobotah ob 11. in 12. uri, ob nedeljah in praznikih ob 15.30, 16.30 in 17.30.

V Galeriji Kosič v Raštelu (Travnik 61 - Raštel 5/7) je na ogled razstava slikarjev Carla Piemontija in Adriana Velussija. Urnik: do 12. novembra med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro. **Združenje Amici di Israele** je na ogled razstava, ki jo je uredil Claudio Bulfoni, ob 25-letnici prenovitvenih del goriške sinagoge.

V Galeriji ARS, (Travik 25): je na ogled razstava umetnika Štefana Turka »Portae Aureae«.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojšćaki svetega Jurija - Svobodni može, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEŽANA

V Kosovelovi knjižnici: je na ogled razstava pod naslovom »Krožna pot po naših gradiščih«, ki jo je pripravila Banka Sulčić. Razstava bo trajala do 14. novembra.

Farič s koreografijo o srhu in letenju

LJUBLJANA - Po letu 2006 se priznani koreograf Matjaž Farič ponovno vrača na oder Cankarjevega doma. V četrtek, 5. novembra, ob 20. uri se v Linhartovi dvorani obeta premiera predstave **SRH Zvok na koži** s petimi plesalkami in praizvedbo novega slovenskega glasbenega dela Milka Lazarja. Glasbo bo v živo izvajal SToP - slovenski tolkali projekt. Na odru bodo nastopili plesalke Rosana Hribar, Kaja Janjič, Manca Krnel, Ana Mrak in Mateja Rebolj, zasedba SToP in pianist Milko Lazar.

Farič je o predstavi, ki je nastala v produkciji njegovega zavoda Flota, zapisal: »Srečata se in razdelita svet na moški in ženski del. V razpoki sveta se najmeta. Navdih požene palico, ki udari ob predmet. Moški poganja zvok, žensko telo ga sprejema. Na vibrirajoči koži nastaja glasba in se preljuje v premik. Premakne se telo, premakne se zavest, premik postane ples. Ritem se prelomi in nekaj parov oči spremelja kako se zobje zarijejo v trdo skorjo. V ustih se razlije okus in v čeljusti se zapliče krč. Njen pogled se ustavi na površini, po kateri padajo udarci. Njegova roka jih natančno odmerja, zato se ona zlahka znajde v času. Ko mine čas, se spogledata in slovesno priklonita. Nato pozabita drug drugega.« Udarec na bobnen v človeku vzbudi srh. Več je udarcev in bolj so ritmično kompleksni, bolj se srh spreminja v lahkotni občutek letenja. Takšno vzdušje predstave bo bistveno dooločala glasba, ki je v osnovi suitna oblika zaporednih zvočnih slik ali atmosfer.

in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka ob 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

KANAL

V Melnikih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTO

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejših zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Galerija CD: do 15. decembra bo na ogled razstava Dušana Tršarja pod naslovom "Retrospektivna kiparska razstava".

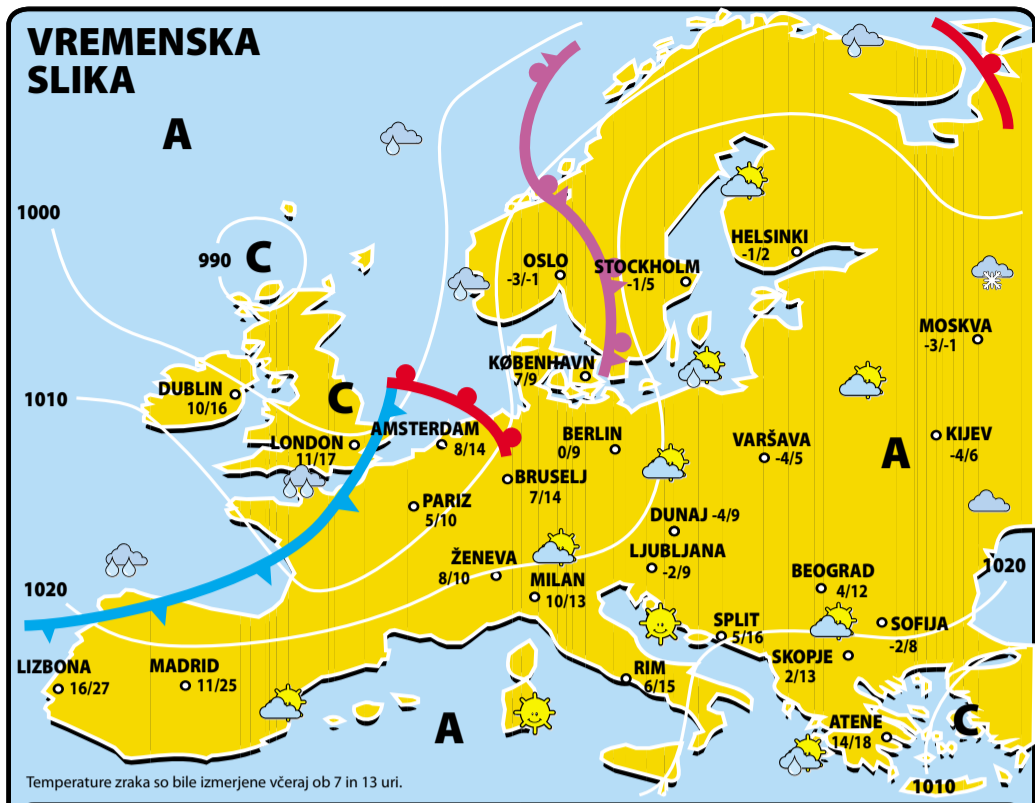
Galerija Alkatraz, AKC Metelkovo mesto, Masarykova 24: je na ogled razstava »V 4.380 dneh okoli sveta umentosti« Umetniki: Lada Cerar & Sašo Sedlaček, Alen Florčič, Marko A. Kovačič, Tanja ožetič & Dejan Habicht ter Ivan Marušič Klif. Razstava bo na ogled do 20. novembra.

Galerija Alkatraz: v torek, 10. novembra ob 20.00 bo otvoritev razstave umetnika Marka A. Kovačiča »Subavkcija«.

NAŠA SLIKOVNA KRIZANKA

REŠITEV (31. 10. 2009)

Vodoravno: vampir, elaborat, enačaj, limanice, Tar, nacifasižem, Enid, Laer, ite, Ranieri, radikal, Vascoffo, Alin, T. J., Pen, RAI, P. N., Ate, Kartagina, T. N., rta, evro, omerta, Adriano, Nigrin, laser, Doris, elektrika, Erinije, entiteta, A. D., dan, zev, S. G., lit, relikt, anafilika, kolesar, kor, rt, Rainer, okarina, Ati; **na sliki:** Patrizia Vascoffo.

Še danes nam bo nanticiklon zagotovil stabilno vreme. Jutri pa nas bo dosegla izrazita hladna atlantska fronta in se bo nad Italijo pojavilo področje nizkega zračnega pritiska.

Nad osrednjo Evropo je območje visokega zračnega pritiska. V višinah bo nad naše kraje pritekal spet toplejši in razmeroma suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.45 in zatone ob 16.52
Dolžina dneva 10.09

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo v krajih z jasnim vremenom ugoden in vzpodbuden. V krajih z dolgotrajnejšo meglo bodo pri najbolj občutljivih občasnno možne manjše težave.

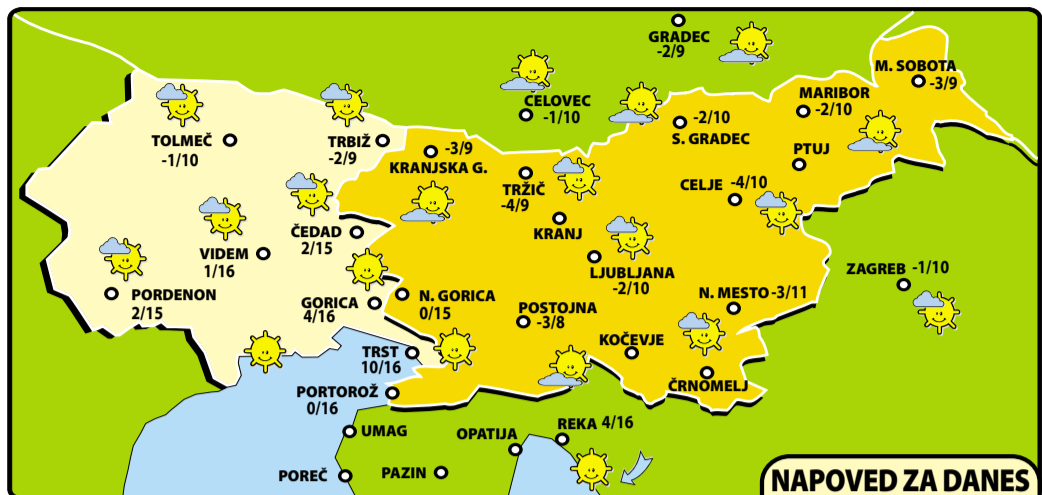
MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 17,1 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	5	2000 m	1
1000 m	7	2500 m	.....-1
1500 m	2	2864 m	.....-1

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu dosegel 5, po nižinah 4 in pol.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Na celotnem deželnem območju bo prevladovalo jasno ali zmerno oblačno vreme. Ob morju bodo pihali šibki krajevni vetrovi.

Danes bo precej jasno, zjutraj in dopoldne bo ponekod po nižinah megla ali nizka oblačnost. Ponekod bo slana. Na Primorskem bo še pihala šibka burja. Najnižje jutranje temperature bodo od -3 do 2, v krajih z burjo do 6, najvišje dnevne od 7 do 11, na Primorskem do 16 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Povsod po deželi bo že dopoldne oblačno vreme z možnimi krajevnimi padavinami. Popoldne in zvečer se bodo padavine okrepile, na zahodnem pasu bodo močnejše, tam bodo možne tudi nevihte. V gorah bo začelo snežiti najprej na visokih višinah, nato se bo meja sneženja spustila na okoli 1400 m.

Precej jasno in hladno bo. Zjutraj bo po nižinah megla, majske se lahko pojavi slana.

BTC CITY Ljubljana

Torek, 3. november
**OBIŠČITE LJUBLJANO,
OBIŠČITE BTC CITY.**

BTC CITY v Ljubljani je največji center nakupov in zabave v Alpe Adriji.

- Emporium, Zara, Merkur in še 450 drugih trgovin
- Kinocenter, karting in bowling
- Vodno mesto ATLANTIS:
16 bazenov, 15 tematskih savn in wellness center
- Več kot 8.500 brezplačnih parkirnih mest

Shocking shopping je samo BTC CITY.
V Ljubljani, avtocestni izhod 1 (Nove Jarše)

Šmartinska 152, Ljubljana
info: +386 1 585 22 22

shocking shopping

DELOVNI ČAS
od ponedeljka do sobote
9.00 - 20.00

www.btc-city.si

